22
MART
1980
CUMARTESİ
10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

kimi tencerede et kiminde de dert kaynar

8.Sayfada

vergi tasarılarının ekonomik ve politik açıdan değerlendirimi

Yarın 2. Sayfada

TBMM'de seçim turlarına başlanıyor

CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş'e göre

'Cumhurbaşkanı, emeği ile geçinenlerin yanında olmalıdır'

- "Cumhurbaşkanı olacak kişinin 'tam bağımsızlık' baş ilkesi olmalıdır"
- "Cumhurbaşkanı seçilecek kişi, tarafsızlık görüntüsü içinde ezen çevrelerin istek ve hırslarının aracı durumuna düşmemelidir"
- "Cumhurbaşkanı seçilecek kişinin Parlamento'da herkese güven verici olması değil, halkımızın güvenini alır olması önemlidir"
- "Cumhurbaşkanı seçilecek kişi çağdışı olan baskı, zulüm ve işkencelere karşı olmalıdır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Cumhuriyetinin 7. Cumhurbaşkanını seçmek için Türkiye Büyük Millet Meclisi bugün turlara başlıyor. Hiç bir somut ismin adaylık için henüz ortaya çıkmamasına karşın TBMM birleşik toplantısında, ilk tur bugün saat 15.00'de yapılacak. Anayasa gereğince ilk iki turda adayların birleşik toplantı tam sayısının üçte iki çoğunluğunun oylarını alması gerekecek. Daha sonraki turlar içinse salt çoğunluk yeterli olacak.

GRUPLAR TOPLANIYOR

Cumhurbaşkanlığı seçimi için CHP ve AP ortak grupları bugün saat 10.00'da toplanarak, turlar sırasında izlenecek tutum konusunda ortak görüş oluşturmaya çalışacaklar. Bilindiği gibi oylamanın gizli yapılması, grupların ortak karar almasını engelliyor.

CHP Ortak Grubu'nun bugün yapılacak toplantısında, AP'den somut bir tavır gelmezse ilk tur için desteklenecek aday konusunda nabız yoklaması yapılacak. CHP Yönetim Kurulu'nun önceki gün yaptığı toplantıda alınan "Diğer partilerin tutumunun öğrenilmesi ve sonra görüş belirlenmesi" kararının ortak grupta tartışılacağı öğrenildi.

Bu arada AP Ortak Grubu da bugün yapacağı toplantıda, aynı konuda son tutumunu saptayacak. Önceki gün yapılan AP Senato Grubunda, senatörlerinin nabzını yoklayan Demirel'in, Senato Başkanı Çağlayangil'in aday olması durumunu değerlendirdiği bildirildi. AP çevreleri Çağlayangil'in yıpranmaması için izlenecek tutumun da bugünkü ortak grupta değerlendirileceğini söyledi.

TEMEL ATEŞ'İN GÖRÜŞÜ

Ordu CHP Milletvekili Temel Ateş, seçilecek Cumhurbaşkanının nite-

(Devamı 7. Sayfada)

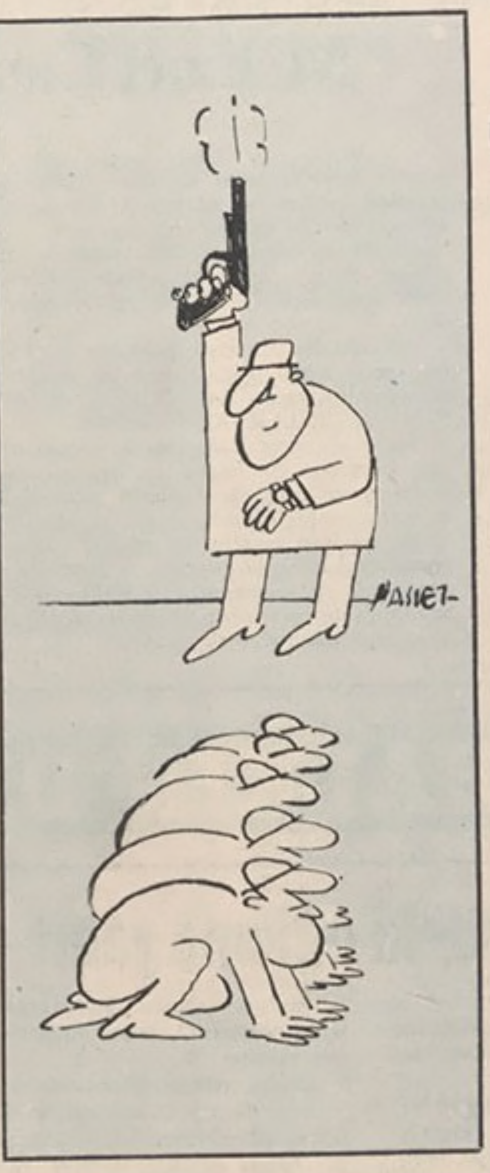

İçişleri Bakanlığına gelen imzasız bir ihbar mektubu üzerine

Cevat Yurdakul'un cenaze törenine katılan güvenlik görevlileri için soruşturma açıldı

- Yurdakul'un öldürülmesinden sonra yasa dışı direnise geçtikleri gerekçesiyle Adana dışına sürülen emniyet görevlilerinin Adana'da kalan eş ve çocuklarını görmelerine izin verilmediği öne sürüldü

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Faşistlerce katledilen ve hâlâ katilleri yakalanamayan Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un Adana ve Ankara'daki cenaze törenine katılan bazı güvenlik görevlileri hakkında soruşturma açıldığı öğrenildi. Haklarında soruşturma açılan güvenlik görevlilerine cenaze törenine neden katıldıklarının sorulduğu belirtildi.

Edinilen bilgilere göre, İçişleri Bakanlığı'na gelen imzasız bir ihbar mektubu üzerine başlatılan soruşturma genellikle sıkıyönetim tarafından kapatılan POL-DER'in Merkez şubelerinde yöneticilik yapmış güvenlik görevlileri hakkında yürütülüyor ve bu güvenlik görevlileri üzerinde psikolojik bir baskılanma yaratmak amacıyla önemsiz gerekçelerle sık sık soruşturma açılıyor.

Faşistlerce katledilen yurtsever emniyet müdürü Cevat Yurdakul'un cenaze törenine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma açılan güvenlik görevlilerinin hemen hemen hepsine "Adana Emniyet Müdürü'nün cenaze merasimine katılmak için Adana'ya neden gittiniz? Ankara'da yapılan cenaze merasimine neden katıldınız?" gibi sorular soruluyor.

SÜRÜLEN POLİSLERİN EŞ VE ÇOCUKLARINI GÖRMELERİNE İZİN VERİLMİYOR

Adana eski Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilme olayında, yasa dışı direnişe geçtikleri gerekçesiyle gözaltına alınıp daha sonra çeşitli illere sürgün edilen 200 emniyet mensubunun Adana'da bulunan evlerine gelmelerine izin verilmediği bildirildi.

Bir süre gözaltında tutulup daha sonra serbest bırakılan 200 emniyet mensubu çeşitli illere sürülürken hak ettikleri ma-

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK GENEL SEKRETERİ IŞIKLAR

Sömürge halkların özgürlük mücadelesi durmayacak

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar sömürge ve ırk ayrımının birbirini tamamlayan iki olgu olduğunu bildirirken, BANK–SEN Yürütme Kurulu'da ırkçılığa karşı mücadelenin emperyalizme karşı savaşımın bir parçası olduğunu bildirdi.

DİSK Genel Sekreteri Işıklar ile BANK–SEN Yürütme Kurulu 21 Mart Irk Ayırımıyla Mücadele Günü nedeniyle birer açıklama yaptılar.

DİSK Genel Sekreteri Işıklar açıklamasında, sömürge halklarının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin durdurulamayacağını belirterek şunları söyledi:

"Sömürü ve ırk ayrımı birbirini tamamlayan iki olgudur. Nasıl Hitler'in üstün ırk ideolojisi Alman emperyalizminin dünyaya egemen olma politikasının kılıfı idiyse, Güney Afrika'da ve dünyanın bir çok yerinde uygulanan ırk ayrımı politikası da emperyalist kapitalist sistemin sömürüyü katmerleştirme sömürge halkların işçi ve emekçileri ucuza çalıştırma, sömürüyü, sınıf, karşıtlıklarını gizleme amacına hizmet etmektir.

Emperyalizm, insanları eşit olarak görmez. Günlük yaşamda, çalışma sırasında ve eğitimde ırkçılığı körükler. Emperyalizm, tekel karlarını arttırabilmek için, değişik ülke halklarını boyunduruğu altında tutabilmek için ırk ayrımı yaratarak onları birbirine düşman eder. Emperyalizm, değişik renklerdeki halkların topraklarına, doğal zenginliklerine el koyabilmek için onları köleleştirir, yok eder.

"Sınıflı toplumların tarihi 'yabancı ırklar'a

(Devamı 7. Sayfada)

"İstihdam fazlalığı var" deniyordu

Çukobirlik'te 250 faşist yüksek maaşla işe alındı

Tekstil Sendikası Çukobirlik Şubesi Başkanı Gürer, "Eğer Çukobirlik'te istihdam fazlalığı varsa yeni açılan dokuma bölümüne aktarılabilir" dedi.

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirlik işvereninin 826 işçiyi işten attıktan sonra atılan işçilerin kadrolarına 250 faşisti yüksek maaşla işe aldığı bildirildi.

Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı ve Genel Müdür Cemal Mumcu'nun, can güvenliklerini sağlamak amacı ile boşalan kadrolara 250 militan faşisti aldıkları öne sürüldü.

Bilindiği gibi Birlik Yönetim Kurulu Başkanı

(Devamı 7. Sayfada)

ŞAVŞAT'TA KIYIMLARA KARŞI ÇIKILDI

Artvin'in Şavşat ilçesinde düzenlenen mitingde kıyımları baskıları protesto eden konuşmalar yapıldı.

Çağlayan, Yağlı, Yoncalı, Kireçli ve Pınarlı köylüleri

"Öğretmen ve imam geri gelene kadar direneceğiz"

ŞAVŞAT-ARTVİN YURT HABERLER MERKEZİ

Şavşat'ta öğretmen ve imamların sürülmesi köylüler tarafından tepkiyle karşılandı. Hükümet Konağından PTT'ye kadar Cumhurbaşkanı ve Milli Eğitim Bakanı'na telgraf çekme kuyrukları oluşturan Çağlayan, Yağlı, Yoncalı, Kireçli ve Pınarlı köylüleri öğretmen ve imamlarının geri verilmesini istediler ve "Biz öğretmenimizden, imamımızdan memnunuz" dediler.

İlçe Kaymakamı ve Müftüsüyle de görüşmek isteyen köylüler yetkililerden gerekli ilginin gösterilmemesini ve sorunlarına eğilmemelerini de kınadıklarını bildirdiler.

"Bizlere rağmen imam ve öğretmenimizi elimizden alarak kışta kıyamette sürenlere karşı sonuna kadar direneceğiz" diyen köylüler:

"Öğretmenlerimizin ve memurlarımızın sürgünleri durdurulmazsa çocuklarımızı okula göndermeyeceğiz" dediler.

Bu arada Şavşat halkı adına gazetemize gönderilen telgrafta, Orman Bakanı Hasan Ekinci'nin tarafsız ve demokratik bir anlayış içinde görev yapan memurları, Erzurum,

(Devamı 7. Sayfada)

Halk Ozanı Aşık Veysel törenle anıldı

HABER MERKEZİ

Ünlü halk ozanı Aşık Veysel Şatıroğlu ölümünün yedinci yıldönümünde kendi köyü olan Sivrialan'daki mezarı başında törenlerle anıldı.

Halk ozanını anma töreni, her yıl olduğu gibi, bu yıl da benzeri bir törenle anıldı. Mezarı başında yapılan konuşmalarda, Aşık Veysel'in ki-

(Devamı 7. Sayfada)

Aşkale'de 60 işçi tutuklandı

ERZURUM (THA)

Aşkale Linyit İşletmelerinde işi yavaşlattıkları için iki gün önce sıkıyönetim komutanlığı tarafından gözaltına alınan 100 işçiden 60'ı tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Maden girişinde barikat kuran 50–60 dolayındaki işçinin eylem-

(Devamı 7. Sayfada)

TÖB-DER davasında iki şube başkanı daha tahliye edildi

ANKARA (DEMOKRAT)

TÖB–DER Şube Başkanlarının yargılanmasına dün saat 10.00'da Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edildi. İki Şube Başkanı tahliye edildi.

Sıkıyönetim 3 Nolu Mahkemesinde devam edilen duruşma da Mahkeme Heyeti Asker Üye Albay Osman Nuri Tokuş, Hakim Kd. Binbaşı Yılmaz Özcan ile Hakim Kd. Yüzbaşı İsmail Hakkı Dirik ve Askeri Savcı Muammer Aksut bulundu.

TÖB–DER yöneticilerini ise aralarında Halit Çelenk, Refik Ergün'ün de bulunduğu çok sayıda

(Devamı 7. Sayfada)

Nevroz Bayramı kutlandı

HABER MERKEZİ

Dünya Irkçılıkla Mücadele günüyle aynı güne gelen Nevroz Bayramının çeşitli yörelerde kutlandığı bildirildi. Nevroz Türkiye, İran ve Irak'da binlerce yıldan beri kutlanan bir halk bayramıdır. Nevroz Bayramının kökeniyle ilgili olarak anlatılan mitolojik öykünün çeşitli anlatımları bulunmaktadır. Nevroz Bayramının doğmasıyla ilgili

(Devamı 7. Sayfada)

USAŞ'TA YENİ BİR YOLSUZLUK

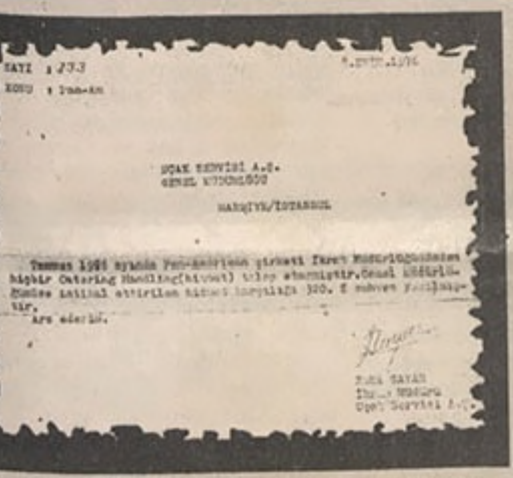

USAŞ yetkililerinin şirketin hizmet talebinde bulunmadığını iddia ettikleri yazının kupürü.

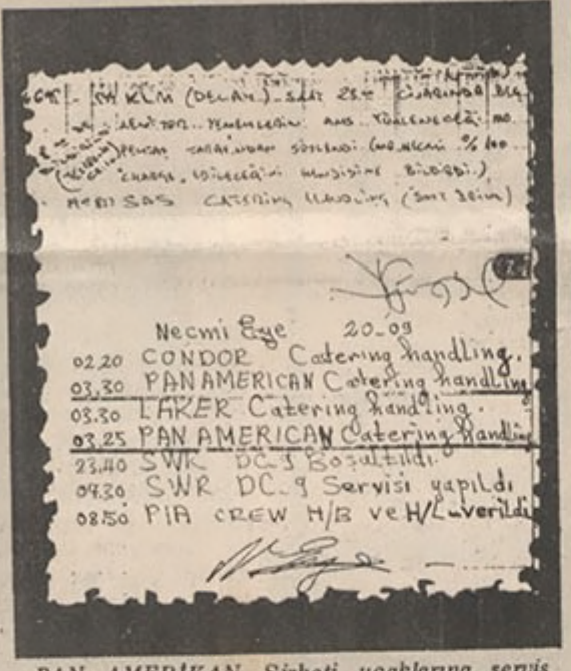

Necmi Ege 20-09
02.20 CONDOR Catering handling.
03.30 PAN AMERICAN Catering handling
03.30 LAKER Catering handling.
03.25 PAN AMERICAN Catering handling
23.40 SWR DC-9 Boşaltıldı.
04.30 SWR DC-9 Servisi yapıldı
08.50 PIA CREW H/B ve H/L verildi

PAN–AMERİKAN Şirketi uçaklarına servis yapıldığını gösteren belgenin kupürü.

PAN-AMERİKAN Şirketine 3 yıl karşılıksız hizmet yapıldı

- USAŞ'ta Müfettiş, yolsuzluğu ört-bas etmek isterken İkram Müdürlüğünde çalışan ve durumu yetkililere bildiren Mücahit Pınar Usaş Genel Müdürlüğünce görevden alındı

CENGIZ YILDIRIM

Pan American Uçaklarına 1976 Temmuz'undan başlayarak 1979 Mart'ının sonuna kadar, Ulaştırma Bakanlığının emirleri ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi'nin (DHMİ) uygulamaya soktuğu ve Resmi Gazete'de yayınlanan hizmet

(Devamı 7. Sayfada)

Hilvan'da iki kişi daha öldürüldü

Faşistler Demokratik Sol Muhtarlar Derneğine saldırdı

- Karadeniz Dev–Genç eski yöneticisi faşistlerce öldürüldü.
- Günaydın Gazetesi Ankara İstihbarat Şefi'nin evine saldırıldı
- Diyarbakır'da bir üsteğmen öldürüldü.

HABERİ 4. SAYFADA

Yıldırım Beyazıt Vergi Dairesinde tifo salgını çıktı

ANKARA (DEMOKRAT)

Yıldırım Beyazıt Vergi Dairesinde tifo salgını olduğu ve üç memurun hastaneye kaldırıldığı öğrenildi.

Salgının saptanması üzerine binanın üçüncü katının karantinaya alınarak, memurların aşılandığı bildirildi. Salgına yakalanan memurlardan Selahattin Caner, Nermin Kocapınar ve Fatma Karaca adlı memurların Ankara Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldıkları belirtildi. Bu arada muayene için kurum dokto-

(Devamı 7. Sayfada)

Soyuldu zannedilen bankanın personeli gazetecilerle görüştürülmüyor

HABER MERKEZİ

Soyuldu zannedilerek uzun süre kordon altına alınan Ziraat Bankası Beyazıt Şubesi personeline, olaylar konusunda hiçbir gazeteciye bilgi vermemeleri söylendi.

Ziraat Bankası Beyazıt Şubesinde önceki gün mevdana gelen olav

(Devamı 7. Sayfada)

YSE Genel Müdürlüğü çalışanları Bakan Karayiğit ile görüştüler

ANKARA (DEMOKRAT)

YSE Genel Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde çalışanlar, son işten atılmaları ve sürgünleri protesto etmek için Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'le görüştü. Bakan, kendisiyle görüşen temsilcilerden konuyu siyasi spekülasyon haline getirmemelerini istedi. YSE çalışanları, sendikalarını kınarken, YSE–İş Merkez Şube Yönetim Kurulu'nun bir üyesi de mücadelenin tüm kardeş sendikalar tarafından desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

(Devamı 7. Sayfada)

Yargıtay MİSK'in bağıtladığı toplu sözleşmeyi iptal etti

ANKARA (DEMOKRAT)

Yargıtay 9. Dairesi MİSK'e bağlı KÖY YSE İş Sendikası'nın Ankara YSE işyerlerinde bağıtladığı sözleşmeyi iptal etti ve bu sendikanın sözkonusu işyerlerinde yetkili olmadığına karar verdi.

Türk-İş'e bağlı YSE İŞ Sendikası'nın isteği üzerine iptal edilen yetki, bir süre önce Ankara 2. İş Mahkemesi tarafından MİSK'e bağlı Köy YSE–İş Sendikasına verilmişti. MİSK'e bağlı sendika tarafından bağıtlanan sözleşmenin iptali ve YSE işyer-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

1980 baharında... keyifle işeyen köpek, amâ avukat ve Mehmet Can

Kardı, kıştı, soğuktu, enflasyondu, yakıtsızlıktı derken galiba bahar geldi. Nitekim, bizim semte adını veren, koca koca apartmanlar arasında tek başına dikili,. güdük topağaç nerede ise yapraklanmak üzere. Tüm kış ayları boyunca ortalıkta görünmeyen, emekli büyük elçi kızı komşumuz hanımefendinin şirin köpeği bile, güneşli havadan yararlanarak, kapıcının eşliğinde, gelip topağacın dibine bir güzel uzun uzun keyifli işedi. Az önce.

Ne ki, baharın gelişi, ağaçların yeşillenişi, dağ-bayır-bahçelerin çiçeklenişi sizin, benim, komşu hanımın köpeğinin ve neşesi, anlattığı fıkraları, sık sık patlattığı kahkahaları ile ünlü eski Adalet Bakanı Mehmet Can gibilerinin yararlanacağı ya da keyfine varabileceği bir şey.

Öteyandan, soygun yapmaktan otuz altı yıl ağır hapis cezasına çarptırılmış ve bir taşra ilinin cezaevi hücresine kapatılmış bir kimse için bahar gelmiş gelmemiş, ne yazar? Hele bu kişi, üstelik bir de, amâ ise.

Şimdi, bu satırları okuyup da, bir çeşit duygu dilenciliğine çıktığımı sanmayın sakın.

Salt, amâ avukat Eşber yağmurdereli'nin avukatının şu açıklamasını bir kez okuyun. Yeter.

"Amâ avukat Eşber yağmurdereli'nin vekili olarak davasını başlangıcından beri izlemiş bir hukukçu olarak "HUKUK DEVLETİ" ilkeleri ile bağdaştırılması asla mümkün olmayan süreli yasadışı ya da yasalar zorlanarak yapılan haksızlıkların devam ettiğini görmekte olmanın savunma mesleği adına üzüntüsü içinde bulunduğumdan bunları ana hatları ile kamuoyuna yansıtmayı kendim için görev sayıyorum.

Şöyle ki; davanın yürütülmesinde yargı dışı güçler, yargıyı olumsuz yönde etkilemek için idari tedbirlerle çeşitli yollara tevessül etmişlerdir.

—Bunlardan en başta geleni ve 12 MARTTAN bu yana sıkça uygulanarak bir yöntem haline getirilmek istenen, SANIĞI DURUŞMALARDA BULUNDURMAMAK yöntemidir.

İdare sanıkları duruşmanın devam ettiği ilin çok uzağında bir başka ilin hapishanesine nakletmekte ve bu yolla kişilerin savunma hakkına tecaviz etmekte bir sakınca görmemektedir.

Bir an için sanığın bir müdafii tutacak güç'te olmadığını varsaydığımızda, o takdirde adaletin ne ölçüde gerçekleşeceği ve Mahkemelerin açıklığı ilkesinin ne ölçüde uygulanabileceğini kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

ANAYASA sistemimize ve tüm yasalarımıza aykırı böyle bir tutuma tüm gücümüzle yasal yollardan bugüne kadar karşı çıkmış bulunuyoruz. Nitekim bu durumu SAMSUN 2. AĞIR CEZA MAHKEMESİNDE açıklamam üzerine, Mahkeme 18.5.1979 tarihli duruşmada aşağıdaki kararı almış:

"Trabzon cezaevine götürülen sanık E.YAĞMURDERELİ'nin 2 CELSE'dir mahkemeye getirilmemesinin tahkiki ve mahkemeye getirmiyenler hakkında kanuni gereğinin yapılması için C. Savcılığına müzekkere yazılmasına" ve zamanın Adalet Bakanı hakkında yasal işleme başvurulmasını kararlaştırmıştır.

Ne yazık ki bu Mahkeme kararı bugüne kadar hiçbir makam tarafından uygulamaya konulmamış ve büyük bir sorumsuzluk altında işlemez hale getirilmiştir.

Mahkeme kararı ile Adalet Bakanlarına bile görevlerindeki ihmalinin açıklandığı bir ülkede Adaletin varlığından bahsetmek oldukça güç olsa gerektir.

Yetkili ve sorumlu tüm organları uyarıyor ve hukukla ilgili tüm organlara duyuruyorum ki; bu konuya ilişkin Samsun Ağır Ceza Mahkemesinin kararının yürürlüğe konulması için her kurum bizim yanımızda çaba sarfetmek yasal ve tarihi sorumluluğu altında bulunmaktadır.

Yumurtasız omlet yapmanın sırrını kimse keşfedememediği gibi idari zorlamalarla sanığı duruşmalarda bulundurmadan Adaletin varlığını hiç kimse iddia edemez.

Savunma mesleğine yönlendirilen saldırıların en ağırı olarak düşündüğümüz bu durum hakkında zamanın uygulamalarından sorumlu Adalet

(Devamı 7. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Kadın memurlar ve 657 sayılı yasa

Ayşenur DERİN

ANAYASA MADDE 35: ".... Devlet ailenin,annenin ve çocuğun korunması için gerekli önlemleri alır."

ANAYASA MADDE 43: ".... Çocuklar, gençler ve kadınlar çalışma koşulları bakımından korunur."

Çalışan kadınların önemli bir bölümü memur kadınlardır. 1979 sonunda Türkiye'de yaklaşık 250 bin kadın memur vardır.

657 sayılı Devlet memurları yasası, çalışanların yaşam ve çalışma koşullarını devlet eliyle güvence altına almayı amaçlamaktadır. Yasanın genel olarak memurların hak ve güvencesini sınırlayan yapısı, kadın memurların sorunlarına da yansımıştır. Kadın memurların sorunları analık durumu dışında yasada yer almamaktadır. Doğum yapan kadın memura tanınan sosyal hak ve yardımlar ise son derece sınırlı ve yetersizdir.

KADIN MEMURLAR VE SÜRGÜN MEKANİZMASI

Türkiye'de memurun görev yeri, kendi isteği dışında istendiği anda ve istenilen yere gönderilerek değiştirilmektedir. "Sürgün"lerden kadın memurlar da kendilerine düşen payları almaktadırlar. Türkiye' nin dört bir yanına, yaşam koşullarına ve aile durumuna bakılmaksızın gönderilebilen kadın memur eşinden, evinden, çocuklarından ayrılmak veya işsiz kalmak arasında seçim yapmak zorundadır. Kendisi değil, kocası sürülen kadın memur ise hem çalışmak, hem de ailenin sorumluluğunu tek başına yüklenmek durumundadır. Çünkü karı—kocanın aynı yerde görev yapmalarını sağlayıcı ve aile bütünlüğünü koruyucu hükümler 657 sayılı yasa hazırlanırken nedense unutulmuştur(!)

KADIN MEMURUN ANALIK HAKKI VE ANALIK SİGORTASI

Toplumda analığın korunması sosyal bir görev olduğu gibi anayasal bir zorunluluktur. Kadın memurların analık durumunda karşılaşacakları sorunları çözmek için 657 sayılı yasa, analık sigortası sistemini getirmiştir. Yasanın 188. maddesi, memurunu kendisinin veya ailesinin hastalık ve analık durumlarında gerekli sosyal sigorta yardımının yapılacağını belirtmiştir. Bu sosyal sigorta yardımı ile memurlara tanınan hak ve yardımlar, genel sosyal sigorta sistemleri ile tanınan hak ve yardımlardan az olmayacaktır. Yalnız, analık sigortasının hayata geçirilmesi bu konuda çıkarılacak bir yasaya bağlanmıştır. Bu yasa da 1965 yılından buyana, aradan 15 yıl geçmesine rağmen çıkartılmadığından analık sigortası kağıt üzerinde kalan bir haktan öte bir anlam ifade etmemektedir. Kadın memurlar ise analık durumlarında karşılaşacakları sorunları devletin hiçbir desteği ve yardımı olmaksızın kendi başlarına çözmek zorundadırlar.

DOĞUM İZNİ

Türkiye'de kadın memurun doğum izni 3 haftası doğumdan önce, 6 haftası doğumdan sonra olmak üzere toplam 9 haftadır. Bu sürelerin bitiminde kadın memur görevine başlamak zorundadır. Yaklaşık 2 aylık doğum izni çalışan kadınların çocuklarını bırakabilecekleri kreş, gündüz bakımevlerinin yetersizliği ile birlikte düşünüldüğünde hiçbir sorunu çözmeyeceği ortadadır. Diğer ülkelerde çalışan kadınlara verilen doğum izni haklarıyla Türkiye koşullarını karşılaştırdığımızda bu yetersizlik daha bir netlik kazanır. Örneğin doğum yapan kadın memurun Avusturalya'da 1 yıllık ücretli izin hakkı vardır. Fransa'da normal ücretli doğum izninden sonra çalışan kadın isterse 1 yıl da ücretsiz izin alabilir. Macaristan da ise 5 ay tam ücretli doğum izninden sonra istenirse 3,5 yıl asgari ücret üzerinden doğum izni alma hakkı vardır. Yugoslavya'da ise 105—180 gün arası ücretli doğum izni yanında çocuk 8 aylık oluncaya kadar anne günde 4 saat çalışır ve çocuk 1 yaşına gelinceye kadar ücretsiz izin alabilir. Bulgaristan'da, normal ücretli doğum izni yanında, annenin, çocuğu 3 yaşına gelinceye kadar ücretsiz izin hakkı vardır.

Türkiye'de ise 8 haftalık doğum izni dışında ücretsiz izin hakkı olmadığı gibi çalışma saatlerinde de bir indirim yapılmaz. Yalnız doğumdan sonra 6 ay süre ile günde 1 saat, çocuğunu emzirmek için kadın memura süt izni verilir. 1 saatlik süt izni de yılında çıkan Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile sağlanmıştır. Oysa bugün 1 saat içindekadın memur, çocuğunu emzirmek bir yana, ulaşım sorunları nedeniyle evine bile gidip gelememektedir.

Böylece kadın memur doğumda ve doğumdan sonra çocuğunu yetiştirmek koşullarını da kendisi oluşturmak durumundadır.

DOĞUM YARDIMI VE DOĞUM GİDERLERİ

Devlet memurlarının devletin sağladığı sağlık hizmetlerinden de parasız olarak yararlanması —() sayılı yasanın 209. maddesi ile getirilen bir haktır. Oysaki devletin sağlık kurumlarında doğum yapan kadın memurların veya memur eşlerinin hastane ve doğum giderleri devletçe ödenmemektedir. "Devlet Memurları tedavi ve Cenaze giderleri yönetmeliği"nin 32. maddesi, "Devlet memurlarından çocuğu dünyaya gelenler için —() sayılı Devlet memurları kanununun 207. maddesi gereğince yapılan doğum yardımından başka doğum dolayısıyla ayrıca tedavi masrafı ödenmez"demektedir. Böylece yasa ile tanınmış bir hak bir yönetmelik hükmüyle işlemez hale getirilmistir

Memurlara yapılan doğum yardımı ise fiilen yapılan doğum giderlerine göre değil her yıl bütçe kanunu ile saptanan tutara göre ödenmektedir. Devlet memurlarından çocuğu dünyaya gelenlere 1978 yılında 300 TL, 1979 yılında 500 TL doğum yardımı ödenmiştir.Bu yardımın tutarı 1980 yılı için 1000 TL olarak belirlenmiştir. Oysaki resmi bir devlet hastanesinde normal bir doğum 3000—10000 TL arasında bir gidere yol açmaktadır. Doğum yardımı olarak ödenen paranın fiili doğum giderlerini hiçbir şekilde karşılamadığı ortadadır. Bu nedenle çocuğu olan memur, sadece hastane giderlerini karşılayabilmek için bile borçlanma zorunda kalmaktadır.

KREŞ SORUNU

İş yasası 300 den fazla kadın işçi çalışan işyerlerinde kreş açılmasını, 100 den fazla kadın işçi çalıştıran yerlerde de emzirme odaları açılmasını yasal hükme bağlamıştır. Bu hak kadın işçiler için çoğu zaman kağıt üstünde bir hak olarak kalmakta ise de kadın memurlar bu haktan yoksundurlar. Çünkü 657 sayılı yasa memurların çocukları için kreş, gündüz bakımevleri, emzirme odaları gibi yerlerin devlet eliyle açılması konusunda hiçbir hüküm getirmemiştir. Zaten kamu kesiminde birkaç kurumun kendi personeli için açtığı düşük kapasiteli kreş dışında kreş yoktur. Çocuğuna bakacak kimsesi olmayan kadın memur ise, aylık ücreti 3500—5000 TL arasında değişen özel sektörce işletilen kreşlere çocuğunu vermek zorundadır. Bunun

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Mezar yazıtı

Can YÜCEL

Beşer sade şaşar değil, şaşırır da. Lâkin, ben yaşlandıkça olaylar karşısında daha az şaşırır olacağımı sanırdım. Yaşamın gizlerini daha iyi kavramış. olayların içyüzünü, insan ilişkilerinin dokusunu daha iyi bellemiş olacaktım, değil mi ya! Oysa, yurdumuz öyle ipe sapa gelmez bir harikalar diyarı ki, yaşım kemale erdikçe büsbütün şaşırır oldum. Deneyim-meneyim sökmüyor. Öyle şeylerle karşılaşıyorsunuz ki, apışıp kalıyorsunuz. Toplumsal bir apış-arasında yaşar gibisiniz devamlı.

Ölüm bahsini alalım mesela! Madem yaşlanmaktan,ihtiyarlamaktan dem vurduk... Ne garip değil mi, ülkemizde yaşam pahalılandıkça ölüm ucuzluyor da, mezarlar pahaya biniyor nedense? Şöyle tabutlu , mabutlu, ağzı burnu yerinde bir toprağa verme işlemi on bin liraya patlıyor en az. Belediyeye emanet bir fıkara cenazesi bile, kefeni-meteni derken, üç bin kayime, ailesine yada hayır sahiplerine, mahallesine. Öte yandan, zengin takımı daha sağlığında mermer anıtlar diktiriyorlar canları için değil, meftaları için. Allah taksiratlarını affetsin ve tuttuklarını altın etsin, paraları başlarında paralansın, para-babalarımız evlatlarından çok sevdikleri beratlı kuçukuçuları, pisipisileri için kubbeli kabirler bika ettiriyorlar. Başlarına da bekçiler koyuyorlar, aç sürüler, mezarlık köpekleri musallat olmasın diye. Bir Amerikan romanı okumuştum "The Loved One" diye (Kıymatlım). Bu zengin-köpek mezarlıklarını anlatıyordu. Hele bir mezar vardı anlatılan! Mermer lâhit, merhumun sevdiği köpek bisküviti örneğine göre oyulmuşmuş... Bizimkiler de hani nerdeyse,-tövbe, tövbe, tüh, tüh, tüh-mevlüt okutacaklar kelpleri için...

Beleşçiler için bir söz temsili vardır, bilirsiniz: "Bedava mezar bulsa,yatar içine" diye. Geçende vapurda konuşuyorlardı, kulak misafiri oldum. Biri öbürüne, "Öyle canıma yetti ki bu hayat" dedi, "Bedava bir mezar bulsam, namussuzum serilip yatacağım içine". Anlayın siz artık, ne günlerde yaşıyoruz! Ve kimler, nasıl ve kimler nemene yaşıyor ve ölüyor...

Buna karşılık Altı-Kulaç-Beşbuçuk-karış Diyanet Reisliği, ölülerin yakılması işleminin dinimiz esaslarına aykırı olduğu yolunda fetva vermiş!.. Oysa, çoktan yanmış,sayesinde bu idarenin külü savrulmuş bu halkın!..Gazetelerde haberler gırla, ahali yakıt bulamadığı için mezarlıklardaki ağaçları kesiyormuş!.. Şu akla bakın ki bende, "Bu gidişle kentlerimizde yeşil alan kalmıyor, hiç değilse mezarlıklardaki ağaçlar bitti diye bişey olduğunu millete hatırlatacak" deyip avunuyordum. Enazından dünyanın tek selvi ormanı, Karacaahmet ayakta kalır diye umuyordum. Eh, 'canlı canlı bebeleri donup öleceğine, hayaletler gölgesiz kalsın bir!..

"Pravda" bir yazı yayınlamış, 'Türkiye Amerikan üsleriyle filan husumet politikasına yönelirse, nükleer bir mezarlık haline gelir", mealinde. Bre gafiller, bizde öyle mezarlığın nükleerinden-mükleerinden korkacak göz mü kaldı. Sizin yardımınıza ola ihtiyacımız yok! IMF, az daha yardım etti mi, bizim işimiz tamam. Türkiye, bir ölü toprağı olup çıkacak zâten!.. Ört ki ölem!..

Köylünün sürüsüne hastalık girmiş, ölüp duruyorlar hayvancıklar. İmama gidip akıl danışacak olmuş.İmam, "İmansızlığın sonu budur! " demiş. "Ne namaz kıldığın var, ne oruç tuttuğun. Tanrı sana baba hayrına yardım edecek değil a! "Köylü başlamış namaza, oruca. Başını secdeden kaldırmıyor. Ama koyunlarla keçiler de ölüşüyor öbür yanda. Dayanıyor bizimki namaza, oruca. Bide bakmış , kala kala bir sıska keçi var elinde. Sağmış sağabildiği kadar onu, bir bakraç yoğurt yapmış, bekliyor tutsun diye. Dalgın öyle, canı burnundan çıkıyor, büzülmüş köşeye oturuyor. Bi de bakmış, keçi bakracın oraya yanaşmış sezdirmeden, yarı tutmuş yoğurdu hapur hapur götürüyor. "Ulan keçi" demiş, köylü bezgin bezgin, "Bir rekat namaz da senin için kılarım, alimallah, sen de boylarsın tahtalı köyü!.."

Biz de, dostlar , odunsuz ama, tahtalı bir Türkiye'de yaşadığımıza göre... Encamımız belli. Ardımız TAHTAKALE. önümüz TAHTALI KÖY!..

HALKIN DİLİNDEN

Cezaevindeki oğluma yanıt

Yavrum,

Doğru, görüş günleri gözlerine mahzun mahzun bakıp "Neden" sorusunu sorduğum doğru.

Dilime döküpte soramadığım Neden? Sorusuna varıpta soramadığım. Bekledim anlatasın diye. Biraz da çözer gibi oldum. İnsancıl,barışa sevdalı, bakışlarından hayat dolu, özgürce... hareketlerinden seni seven arkadaşlarının.

Ama... Aydınlanamadım. Suç sende yavrum. Suç sende önce bana, babana kardeşlerine anlatmalıydın. Ama yine de haklısın yavrum sana fırsat vermedik. Geri zihniyetimizle, koyvermedik, bırakmadık ki anlatasın.

Cezaevinden anama mektup

Seni hep maceracı gördük. Bilmiyorduk yavrum bilmiyorduk. Hep barış, hep özgürlük, hep güzel sevdanı, sevdalını. Doğrusu güzel olduğunu bilmediğimiz, kavrayamadığımız için bilmemezlikten geliyorduk.

Ama bunu anlamama yardımcı oldu dostların yavrum. Mücadeleleri ile yardımcı oldular. Şimdi anladım senin sevdanı. Anladım ve yanındayım yavrum.

Çünkü artık sevdana sevdalıyım.

Ben de varım kokuşmuş düzenin ve adamlarının karşısında, çiçeğe, barışa ve şiire, Türkiye ve birbirini sömürmediği, kardeşçe yaşanan dünya isteyen sevdalı yavrularımın, kardeşlerimin, bacılarımın yanında.

Yanında sesli sesli düşünen dostlar ordusuna beni de kat yavrum. Çünkü ben de o gerçek dostlara, dostlar ülkesine hasretim artık.

İçin için düşünüpte delimisin be kadın diyerek savurduğum düşüncelerimi sesli, sesli söylemek için. O düzende hiç değilse torunlarımın yaşamasını istediğim için bende varım.

Sevdana omuz verdim, omuzladım, Onu destekliyorum yavrucuğum.

Ama, üzgünüm daha çok şeyler öğrenmek için görüş günlerini beklediğimden ötürü. Yine gözlerimde "Neden" sorusunu okuyacaksın. Ama yanında sevdamıda.

Cünkü sevdim bunu, ihtiyacım var.

Üzülmüyorum korkma ve emin ol diyorum çünkü bizim sevdalılar ordusunu güçlendirmek için sevk ve senin gibi sevdalı yavrulara ihtiyacımız var.

Hasretle kucaklar, doyasıya gözlerinden öperim.

ARTVİNDEN BİR ANA

Göğüs Hastalıkları Hastanesi çiftlik gibi kullanılıyor

2162 sayılı Tam Gün Yasası'na göre hastanelerde çalışan doktorlar özel muayenehanelerinde hasta kabul edemiyorlar.

Ancak özel muayenehane çalıştıran Hikmet Tezel Göğüs Hastalıkları Hastanesi Başhekimi Tuna Tezel'in kocasıdır. Özel muayenehanesinde yaptığı muayenelerinin sonucunda hastalarını Göğüs Hastalıkları Hastanesine yatırmaktadır. Size gönder diğimiz Hikmet Tezel'in özel reçete kağıtları,olayı belgelemektedir. Son durumda hastanede yatan hastaların % 75'i, 46 hastadan 21'i özel muayeneden gelen hastalardan oluşmaktadır. Oysa adı geçen hastaneye yatacak hastaların Devlet Hastanelerinden ya da dispanserlerden gönderilmesi gerekir. Üstelik bu özel hastaların tüm tahlil ve diğer işleri de hastanede yapılmakta, (asıl hastanede yatması gereken hastalar genellikle özel hastalardan dolayı hastaneye alınamamakta, alınmamaktadır). Kısaca Göğüs Hastalıkları Hastanesi Tezellerin Özel Hastanesi gibi görev yapıyor.

Aynı kurumda çalışan Diş Hekimi Tahir Kayışoğlu da Tam Gün Yasası'na göre görev yapmakla birlikte, özel muayenehanesinde de sürekli olarak çalışmaktadır. Durum ilgililere defalarca iletilmiş, bu nedenle başka ile atanması CHP iktidarı döneminde yapılmıştı. Ancak son iktidar döneminde atanması durdurulmuş ikili çalışmalarını sürdürmeye devam etmekte,olayı ilgili makamlara ileten sağlık emekçileri üzerindeki baskılarını sürdürmekte. Durumu bilen hastane başhekimi Tuna Tezel hem kendi konumlarından, hem de ideolojik yakınlıklarından dolayı olaya müdahale etmemekte diş hekimi de iki alandaki çalışmasını rahatlıkla sürdürmektedir.

Tüm bu yasa dışılıkların yanında,devrimciler, demokratlar üzerindeki baskılar da günden güne yoğunlaşmakta. yasal izinleri verilmemekte. kendi siyasi düşüncelerinde olmayanlar, daha ağır işlerde görevlendirilmektedir. Örneğin hemşirelerin 1979 izinlerini kullanmaları engellediği gibi, üstelik bu izinlerin 1980'e aktarılmasına da izin verilmedi.Oysa kendi siyasi amaçlarına ve çıkarlarına hizmet eden faşistler için özel izinler sürekli kılınmaktadır.

Biz tüm baskılara karşın devrimci yolumuzdan dönmiyeceğiz. Mücadelemiz halkımızın mücadelesinin bir parçasıdır. Bunun bilincindeyiz. Ancak sağlık sömürüsünün bu kurumda nasıl sürdürüldüğünü halkımıza açıklamayı da bir görev sayıyoruz.

ÇORUM GÖĞÜS
HASTALIKLARI
HASTANESİNDEN
BİR GRUP
DEVRİMCİ SAĞLIK
EMEKÇİSİ

İktidarın "anarşist" dedikleri

39 BİN KİŞİ
GÖZALTINDA
14 BİN 96 KİŞİ
TUTUKLU

Cümle sayın Başbakan Süleyman Demirel'indir. Bu sayı içindeki memleket çocukları arasında 15 kadar Sakarya'lı vardır. Buna, 15 Sakarya'lı ile birlikte benim oğlum Özgür Çelik nasıl dahil edildiler, açıklıyorum.

Bir A.P.li bayanın telefonla ihbarı üzerine bir araya gelen sekiz on genç kızın peşine sivil polisler düşüyor. Çantalarında bildiriler çıkıyor. Bu bir, ya da iki bildiri sokakta ellerine verilenlerdir.

Sakarya Emniyet müdürlüğünde ifade ve işkence. Uyduruk ifadeler. Sakarya Asliye ceza yargıçlığınca tutukluluk. VE BURADA DÜNYA HUKUKÇULARINA SESLENİYORUM. HAKLARINDA TUTUKLULUK KARARI BULUNANLAR CEZAEVİNE Mİ TESLİM EDİLİR? YOKSA MİT'e Mİ? VE GAYRETTEPE' NİN ÜNLÜ İŞKENCEHANESİNE Mİ?

Soruma yanıt verecek avukatları bekliyorum.

Bu dört genç kız haklarında tutuklama kararı olduğu halde beş gün Gayrettepedeki birinci şube işkencehanesinde etmedik işkence bırakılmaz. Nakle utanıyorum.

Bu genç kızdan bir teki, evet sadece bir teki oğlumu beraber bitirdikleri liseden sınıf arkadaşları olduğu için tanır. Hayata atılmışlar. Genç kız başka resmi dairede, oğlum özel bankada iş bulmuş, yaşamlarını sürdürüyorlar. Hem birbirlerinin yüzlerini dahi göremeden. Ve işte bu kızcağız nişanlısı askere giderken verdiği talimata uyarak babasının evine, nişanlısının evine ve iş yerine gidip geledursun kader onu işkencehaneye sevketti. Oğlumuda tanıdığını, kendi görüşlerinde olduğunu söylüyor. Ve 6 ocağı 7 ocağa bağlayan gece sabaha karşı evim arandı. Hiçbirşeyin bulunmadığına dair tutanak tutuldu.

Yarım saat sonra ayni görevliler geldi. Bilgisine başvuracaklar, oğlunuzu da istiyorlar dediler. Hay hay dedim, faydalı olsun dedim ve oğluma görevliler önünde "oğlum yaptığınız birşey varsa söyle ona göre avukat tutayım" dedim. Görevlilerce de yakından tanınan, sevilen oğlum, güldü ve boynunu büktü gitti. "Yalan söyleme oğlum, herşeyi dosdoğru söyle" dedim uğurladım.

Ve oğlumu dana sonra cezaevinde göreoildim, tel örgüler ardında...

Güvenlik kuvvetlerine saygı duyan eşim şimdi emniyet kesimine isyan ediyor. Bir noktayı daha belirteyim. Sakarya Emniyet Teşkilatı amiri ve başkomiseri, hatta Gayrettepe'de 1. Şb.Md. Yrd Ramiz Taşdemir yanımda polis Şükrü Tonya olduğu halde oğlumun suçsuzluğunu söyledi. Halen de oğlumun suçsuzluğunu savunuyorlar evimden alıp götürenler ve evimi arayanlar.

EVET BAŞBAKAN DEMİREL'E SORUYORUM; ÖZGÜR ÇELİK'İN SUÇU NEDİR? KATILDIĞI EYLEM HANGİSİDİR?

39 bin ve 14.096 nın içinde çok pekçok pırıl pırıl memleket çocukları var Demirel iktidarının kurbanı..

ABDULLAH ÇELİK
P.K.59.Em.Öğ.
Yazar. TDK.üyesi
ADAPAZARI

Sağmalcılar kadın koğuşu sesleniyor !

Bizler Sağmalcılar Cezaevinde yatmakta olan tutuklu ve hükümlü devrimci kadınlarız. Sağmalcılar Cezaevinde faşistlerin bulunduğu sol blokta kalmaktayız. Can güvenliğimiz yoktur. Faşistlerle aynı avukat bürosunda birlikte oturmakta, koğuşlarımıza aynı yollardan gidip gelmekteyiz. Aynı yollardan gidip gelmemiz geçmişte de bir çok olaylara neden olmuştur. Bunun en büyük örneği geçmiş yıllarda devrimci bir kadın arkadaşın eşini görmek için sağ bloka giderken faşistler tarafından hakarete maruz kalması sonucu isyan olmuş, bu isyanda bir kişi ölmüş, üç kişi yaralanmıştır. Sol blokta faşistlerle beraber kalmamız, isyanlarda faşistlerin kapı kilitlerini kırarak kadınlar koğuşunun kapısına dayanmalarına neden olmuştur. Bunun en somut örneğini Şubatta yaşadık. Basına yansımayan faşistlerin yaptığı isyanda üç gardiyan şişlendi, idareden tepki görmeyen faşistler koğuş kapılarımıza gelerek "komünist kızları isteriz" diye bağırdılar. Can güvenliğimizin olmadığı cezaevi yönetimine iletildiğinde, bu olay anlatıldığında "sizin can güvenliğiniz sağlanmıştır" yanıtı alındı. Gardiyanların bile can güvenliğini sağlayamayan, faşistlere her konuda olanak sağlayan cezaevi yönetimi bizim can güvenliğimizi nasıl sağlar?

Can güvenliğimizin olmamasının yanı sıra cezaevinde yönetimin baskıları gün geçtikçe artmaktadır. Hastalarımız gerektiği gibi muayene edilmemekte, ağır hasta olanlar bile hastaneye yatırılmamaktadır. Devrimci hükümlü arkadaşlarımız faşistlerin etkin olduğu cezaevlerine sevk edilmek istenmektedirler, Ayrıca yatak sayısı seksensekiz olan koğuşta yüzelli tutuklu ve hükümlü yatırılmaktadır. İdareye bu konuda çıkıldığında bu düzenin kurbanı olan diğer tutuklular sevke yollanmakta, bu da diğer mahkumların devrimci mahkumlara karşı tepkilerine neden olmaktadır. Bunların yanı sıra su ve yemek sorunumuz da bulunmaktadır.

Can güvenliğimizin sağlanması diğer sorunlarımızın çözümlenmesi devrimci tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu sağ bloka geçmemizle olacaktır.

Bu konuda sonuna kadar mücadeleye kararlıyız.

SAGMALCILAR
CEZAEVİNDEKİ
DEVRİMCİ
HÜKÜMLÜ VE
TUTUKLU
KADINLAR

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

22 MART

1962 Siirt'te dükkanlarını kapatan esnaf ellerinde döviz ve pankartlarla esnaf vergisinin ağırlığını protesto amacıyla bir yürüyüş yaptı.

1963 Dursunbey'in Çınar köyünde yer darlığı nedeniyle okula alınmayan 40 çocuk toplu halde yürüyüş yaparak "Biz de okul isteriz, bizi de okula alın" şeklinde sloganlaratular. Muhtarlık konuyu gereken yerlere iletceğine söz verdi.

1973 Yeni Karamürsel Mağazasında çalışan 160 işçiden 120 sinin Tez Büro-İş Sendikasına girmesi ile baskılar yoğunlaştı. İşyerinde bir baştemsilci olmak üzere 6 işçinin işine son verildi. Olay Bölge Çalışma Müdürlüğüne aksettirildi.

1977 Ortaköy ve çevresinde can güvenliğinin kalmadığını ve faşist baskıların gün geçtikçe arttığını öne süren halk bu baskılara karşı 1119 imza topladı. Yayınlanan bildiride Büyük Ülkü Derneğinin kapatılması istendi.

1977 ERGÜL BAŞ

Çorum Eğitim Enstitüsünde okuyan faşistlerin Çorum Lise'sine açtıkları ateş sonucu Ergül Baş adlı devrimci kız öğrenci öldü.

İran parlamento seçimlerinin ilk turunda

Mollalarla Beni Sadr arasındaki çelişki derinleşti

● **Kürdistan'ın seçim yapılmasına izin verilen bölgelerinde, silahlı grupların olduğu ileri sürülerek ,seçim sonuçları iptal edildi;Mahabad'da, Kürdistan Demokrat Partisi adayı, oyların %90'ını aldı**

● *Mollaların örgütü olan İslam Cumhuriyet Partisi, seçimlerin ilk turundan önde çıktı; ancak Beni Sadr taraftarları seçimde hile yapıldığı gerekçesiyle bu sonuçlara karşı çıktılar*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Parlamento seçimlerinin ilk turu, İslam Cumhuriyet Parti'sinin (Mollaların partisi) büyük kazancıyla son buldu. Cumhurbaşkanı Beni Sadr'ın adaylarının, mollalar karşısında yenilgiye uğraması, Beni Sadr'la İslam Cumhuriyet Parti'sinin iktidar mücadelesini hızlandırdı. Beni Sadr'ın taraftarları, seçimlerde hile yapıldığını ve cahil halka baskı uygulandığını ileri sürerek, seçim sonuçlarına birçok yerde karşı çıktılar.

Tudeh Partisi Ayetullah Humeyni'yi seçmenlere "sağcılara ve solculara oy vermeyin" dediği için suçladı ve çok az oy almasının nedeninin bu olduğunu söyledi.

Tahran'da bir çok Mücahid, seçimleri engellemeye çalışmakla suçlandılar ve tutuklandılar. Öte yandan, Kürdistan bölgesinde seçim yapılan bazı yerlerde, (Sanandaj'da seçim yapılması yasaklanmıştı) halk oy sandıklarını yaktı. Halkın Mücahitleri gerilla örgütünün lideri Mesut Rajavi bir açıklama yaparak geniş çapta yolsuzluk yapıldığını ileri sürdü ve Beni Sadr'la buluşarak Tahran'daki 30 üyeliğin sonuçlarının iptalini istedi. Mahabad'da yapılan seçimlerde, Kürdistan Demokrat Partisi oyların %90'ını aldı ve adayı Gani Beluriyah, parlamentoya girdi.

Buna karşılık, İran İçişleri Bakanı, bir açıklama yaparak, Merivan, Sakez ve Baneh kentlerinde yapılan seçimlerin iptal edildiğini, çünkü, seçim sırasında bu şehirlerde silahlı grupların bulunduğunu bildirdi.

3 Nisan'da yapılacak olan Parlamento seçimlerinin ikinci turunda 270 parlamenter tam olarak belli olacak. Mollalar ile Beni Sadr arasındaki çekişme de, ikinci tur bittikten sonra kesinlikle açığa çıkarak çözümlenecek.

ABD, Çin ve Japonya üçlü görüşmelere başladı

● **ABD Devlet Bakanı Cyrus Vance, Çin ve Japon diplomatlar, Afganistan bunalımından sonraki dünya dengesini ele alıyorlar.**

● **Diplomatların Güney Batı Asya'da güçlü bir savunma oluşturmaya çalışacakları bildirildi.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Devlet Bakanı Cyrus Vance üst düzeydeki diğer yetkililer Çin ve Japon diplomatları Afganistan sorunundan sonraki dünya dengesini ele alan görüşmeler yapmağa başladılar.

Daha önce Çin Dışişleri Bakan yardımcısının ve diğer Çin'li diplomatların Cyrus Vance ile görüştükleri ve bir çok kunuda ayni fikirde oldukları belirtilmişti. Bu arada Japon Dışişleri Bakanlığından Saburo Okita'nın da geçtiğimiz gün ABD yetkilileri ile görüştüğü açıklandı. Görüşmelerde odak noktasının Afganistan işgali ile gündeme gelen yeni uluslararası durum olduğu belirtildi.

Görüşmelerin önümüzdeki günlerde de sürdürüleceği bildirildi.

ABD yetkilileri bu görüşmeleri ABD açısından Çin ve Japonya ile ilişkilerinin sağlıklı bir biçimde geliştirilmesi doğrultusunda önemli adımlar diye nitelerken, bu girişimlerin Sovyetler Birliğine karşı, oluşturulan Washington—Pekin—Tokyo ittifakı olarak değerlendirilmemesi gerektiğini savundular.

Batılı gözlemcilere göre ABD'nin bu iki ülke ile ilişkileri bu iki ülkenin farklı yapıları nedeniyle iki değişik çerçeve içinde ele alınıyor. Gözlemcilere göre, Çin bir milyar nüfusu ile ABD açısından stratejik önemi büyük olan bir ülke. Uzun bir Sovyet sınırı olan Çin'in 4 milyonluk kişiden oluşan ordu ve küçük bir nükleer güce sahip olması, ABD açısından ekonomik önemine oranla askeri öneminin daha büyük olmasına yolaçıyor.

Japonya ise 115 milyon nüfusu ile batı kökenli bir ülke olarak nitelendiriliyor. Önemli bir ekonomik güce sahip ve ABD ile ticari ilişkileri oldukça yoğun. Geçtiğimiz yıl ABD ve Japonya arasında 44 milyar dolarlık bir ticari alış veriş yapıldığı bildiriliyor. Bunun Çin ABD ticari alış verişinin 20 katı olduğuna dikkat çekiliyor. Ekonomik çıkarlar açısından Japonya'nın öneminin ABD için çok büyük olduğu açıktır. Bunun yanısıra 240.000 kişilik Japon ordusunun hiç bir nükleer güce ve savunma kapasitesine sahip olmadığı bildiriliyor.

Çin ve Japon ilişkileri ise, geçtiğimiz yıllarda Tokyo tarafından Çin'e sağlanan sermaye ile sıkı bir işbirliğine dönüştü.

Görüşmeler sırasında diplomatların Washington—Pekin—Tokyo'nun Pakistan'ın güçlendirilmesi ve Güney Batı Asya topraklarında güçlü bir savunma oluşturulması doğrultusunda ortak bir tavır saptamağa çalışacakları bildirildi.

ABD—Japonya görüşmelerinde ise Japonya'nın dünya stratejisindeki yerinin eskiye oranla daha güçlendirilmesi ve daha etkili hale getirilmesi konuları gündeme getiriliyor.

Washington'un Japonya'ya savunma harcamalarının arttırılması, ABD'ye yaptığı otomobil satışlarının azaltılması, Japon pazarını ABD otomobillerine açması için baskıda bulunduğu açıklandı.

Bu arada Güney Doğu Asya'daki durum, Kore'nin birleşmesi sorunu, Japonya'nın Sovyetler Birliği ile ilişkileri ve Haziran ayında İtalya'nın Venedik kentinde yapılacak batı ekonomik zirvesi gibi konular üzerinde duruldu.

Japonya ve ABD ilişkilerini etkileyecek bir başka konunun da İran sorunu olduğu belirtiliyor.

İtalyan Komünist Partisi lideri Enrico Berlinguer, onsekiz yıllık bir ayrılıktan sonra Çin'e gidiyor..

İtalyan Komünist Partisi lideri Çin'e gidiyor

● İki parti arasında 1962 yılında kesilen iliski Mao'nun ölümüyle iyilesmişti

● *Afganistan bunalımı konusunda Sovyetler'e karşı aldıkları tavır yakınlaşma nedenlerinden biri oldu*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, İtalyan Komünist Partisi lideri Enrico Berlinguer'i resmen Çin'e davet etti. Berlinguer, uzun yıllardan bu yana Çin'i ziyaret eden ilk Avrupa Komünist Parti lideri olacak.

Bu konuda bir açıklama yapan İtalyan Komünist Partisi sözcüsü Giancarlo Pagetta, iki parti arasındaki çelişki ve sürtüşmelerin ikinci planda kaldığını ve bunlara karşın, tecrübe alışverişi ve işbirliği yapmanın, 'barışın savunulması' için gerekli olduğunu söyledi.

İtalyan Komünist Partisi ile Çin Komünist Partisi arasında ilişkiler, 1962 Aralığında yapılan İtalyan Komünist Partisi' nin 10. Kongresi sırasında resmen kesilmişti. O zamanlar Parti genel sekreteri olan Palmiro Togliatti, ÇKP ile polemiğe girmiş ve ÇKP'nin resmi yayın organı Halkın Günlüğü gazetesi, kendisine yöneltilen eleştirilere çok sert karşılıklar vermişti.

Daha sonra bazı İtalyan gazetecileri ve aydınları iki partiyi yeniden bir araya getirmek için çeşitli girişimlerde bulunmuşlar, ancak bunlar başarısızlıkla sonuçlanmıştı. 1971'de İspanya Komünist Partisi lideri Santiago Carillo, ÇKP'ye İtalyan Komünist Parti'sinin iyi dileklerini aktarmış, ancak ÇKP buna karşılık vermemişti.

1979 Nisan'ında, Halkın Günlüğü gazetesi, ilk kez İtalyan Komünist Partisi Kongresinden sözederek, ilk adımları attı. Daha sonra Berlinguer, İtalya'yı resmen ziyaret eden ÇKP lideri ve Çin Başkanı Hua Kuo Feng ile görüştü. İlk iliskiler böylece kuruldu. Halkın Günlüğü, Avrupa Komünizmi'ni, SBKP'ye karşı çıktığı için öven bazı makaleler yayımladı. Ve nihayet, Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesinden sonra, İKP'nin, Sovyetler'e karşı sert bir tutum takınması, iki partiyi büsbütün birbirine yakınlaştırdı.

Berlinguer'in Çin'e davet edilmesi, Afgan olayında, Çin'in de paylaştığı bir tavır almasına bağlanırken, bazı gözlemciler, iki partiyi birbirine asıl yaklaştıran nedenin, Mao'nun ölümü sonrası Çin'de hızla gerçekleştirilen değişiklikler olduğunu ileri sürüyorlar.

EKONOMİ

Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan bir yazıya göre:

"Yeni yerleşim alanları projesi özel kesimin arsa sorununun çözümüne yönelik"

EKONOMİ SERVİSİ

Mimarlar Odası yayın organı Mimarlık Dergisinin son sayısında Yeni Yerleşim Alanları Projesi'ni inceleyen bir araştırmada, inşaat malzemesi ve toplu konut üreten özel kesimin arsa sıkıntısı çektiği, bu sıkıntının giderilmesi için kamudan arsa üretimine yönelmesini istediği ve Ecevit Hükümeti döneminde çıkarılan Yeni Yerleşim Alanları Projesinin bu amaca uygun olduğu öne sürüldü.

Erdal Aktolga tarafından hazırlanan araştırmada, projenin yalnızca arsa üretmeye yönelmesinin sakıncalı olduğu vurgulanarak, bu girişimin halkın konut ihtiyacını karşılamak yerine toplu konut üreten kuruluşlara hizmet ettiği ifade edildi.

Araştırmada, projede yeralan "konut yapacak kuruluşların başlangıçta taahhüt ettikleri satış bedelini değiştirmiyecekleri" ifadesinin gerçekçi olmadığı söylenerek, kendi inşaatlarını denetleyemeyen devletin, özel sektörün inşaatlarını nasıl denetleyeceği soruluyor. Bu konuda şöyle deniyor: "Bugün devletin konut yapan kuruluşlarından bir tanesi Emlak Kredi Bankası. Bırakınız yaklaşık fiyat saptamayı, Yıldız'da yaptığı bloklardan 850 bin lira duyurusu ile satışına giriştiği konut, sözleşme bitiminde devir sırasında 1850.000 liraya gidiyor. Kendi yaptığı konutun satış fiyatını belirleyemezken devlet özel sektörün yaptığı konutta bunu nasıl belirleyecek acaba?"

Aktolga, araştırmasında maliyeti 2 milyonu aşan konutu, yoksul halk kesimlerinin alamıyacağı ve holdinglere arsa tahsisinin konut sorununa çözüm gibi gösterildiği, öte yandan 1 Mayıs mahallesinde olduğu gibi konutunu yapan vatandaşların gecekondularının başlarına yıkıldığına işaret ediyor.

Araştırmada sonuç olarak kamulaştırılan arsaların mülkiyetinin kamu elinde kalması ve konutların kamu ve kamu destekli kooperatiflerce gerçekleştirilmesi gereği vurgulanıyor.

BİS'in "köprü finansmanı" 250 milyon doları aşmıyor

ANKARA (ANKA)

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal tarafından 500—600 milyon dolar arasında olacağı ve bu hafta içinde Merkez Bankası'na geleceği açıklanan BIS (Uluslararası Ödemeler Bankası) "köprü finansmanı" nın 250 milyon dolar dolayında kalacağı bildiriliyor.

Edinilen bilgiye göre "köprü finansmanı" karşılığında BIS ile altın alım satımına ilişkin bir bağlantının Türkiye'de doğuracağı tepkiler göze alınamayarak gündem dışı kalması, 250 milyon dolarlık bir olanakla yetinilmesini kaçınılmaz kıldı.

Amerika Birleşik Devletleri BIS üyesi olmadığından, bu ülkenin açacağı kredi köprü finansmanında kullanılamayacak. Öte yandan, İngiltere, Fransa ve İtalya'nın kredilerinin de ancak bu ülkelerden yapılacak olan ithalatta kullanılabileceği bildiriliyor. Bu durumda, BIS'in köprü finansmanının, OECD bünyesinde Türkiye'ye kredi açacak ülkelerden sadece Federal Almanya ve İskandinav ülkelerinin katkılarından oluşacağı ifade ediliyor.

Yabancı bankalar, Türkiye'nin ihracat bağlantıları karşılığında kredi açacaklar

ANKARA(ANKA)

Türkiye'nin gerçekleştirdiği ihracat bağlantıları karşılığında yabancı bankalardan döviz kredisi sağlanacağı bildirildi. Bu konuda Garanti Bankası'nın, Federal Alman Deutsche Bank ve Birleşik Amerikan American Axpress Citibank ile yaptığı anlaşma açıklandı.

Garanti Bankası'nın döviz kredisinin ihracat bağlantılarını kırdırarak sağladığı ifade ediliyor. Garanti Bankası yetkililerinin, bu amaçla önümüzdeki günlerde İngiliz Lyds Bank temsilcileri ile de görüşecekleri bildirildi.

Edinilen bilgiye göre, Garanti Bankası'nın ihracatçılara 5 milyar lira tutarında kredi sağlayacağı yolundaki televizyon ve basın ilanlarının ardından, bu bankaya çok sayıda başvuru geldi. İhracatçılar, gerçekleştirdikleri ihracat bağlantılarına ilişkin belgelerle birlikte Garanti Bankası'na geliyor ve özel bir komite tarafından ayıklanan bu bağlantılar karşılığında ihracatçılara kredi açılıyor. Kredilere, kısa süreli kredi faizinin üzerinde yüzde 5.6 oranında komisyon uygulanıyor.

GÖSTERGE

Anayasa kurumları (1)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Tirajı yüksek bir gazetenin baş yazı sütununa oturmuş, o gazetenin sahibinin hanımı, öteden beri Anayasa'nın kurumlarının kendi gönlünce olmasını savunur dururdu. Ama bu çabaları son haftalarda ve aylarda oldukça çoğaldı. Ona göre ordu iradesini, gücünü kullanmalı ama halkın iradesi yönünde... "Halkın iradesi" denince bizimkiler(!) hep sağ partileri ve onların içinde de eski DP yeni AP'yi anlarlar. 27 Mayıs Milli iradeye karşı yapılmıştır. Neden? Çünkü DP'ye karşı yapılmıştır. 12 Mart Milli iradeye karşı yapılmıştır. Neden? Çünkü AP'nin tek parti olarak iktidarına son vermiştir. Ama bu kez ordu AP'den yana olmalıdır. Neden AP: Milli iradedir. Bir kez içeriğini, falan bir yana bırakalım, sayısal ve biçimsel açıdan bu yanlıştır.

1957 de DP Genel seçimde oyların çoğunluğunu almış bir parti değildi. Ama çoğunluk sisteminin "azizliği" onu yüzde 46 oyla ezici iktidar yapmıştı. DP büyükleri 1954'te yüzde 50'nin çok üzerinde bulunan oylarının, 1957'de yüzde 50'nin epeyce altına inmesine aldırmadan, kuvvetler ayrımına hiç aldırmadan, o zayıf oylarla 1924 Anayasası'nın yargısal denetim noksanından yararlanmak istemiş, Anayasa'nın özünü ve onu meydana çıkaran "Anadolu ihtilali"nin "laik" ve "milliyetçi"ilkelerini çiğnemiş, sonunda kaza kuvvetini de yasama organına vermek isteyince, alaşağı olmuştur.

Sayın Ilıcak ve yandaşları ne derlerse desinler, 1960 devrimi Anayasa'yı çiğneyenlere karşı yapıldı. Bunu yakınlarının Anayasa'yı çiğneyen siyasal güçte yer alışı nedeniyle doğru şekilde görememek, baba sevgisinin zaafını anlamak kolaydır.

Ama daha anlaşılmayan Demirel iktidarı genel seçimle sağlanmış bir iktidara dayanmadığı halde onun sürmesini "milli irade" gereği kabul ederken, seçmenlerin yüzde 62'sinin oyunu almış bir Anayasa'yı durmadan kötülemektir. Demirel'e, Menderes'e sandıktan çıkanlar oydur da, Anayasa'yı onaylayan oylar esnaf pusulası mıdır? Milli iradeyse önce en güçlü milli irade onayını almış Anayasa'ya saygılı olmak gerekmez mi? Hangi parti yüzde 62 oy almıştır?

Saygıyı da beklemeyelim ama, kendilerini kürsülerde, basında savunma olanağı bulunmayan yargıçlara ve bu yargıçlardan oluşan Danıştay'a durmadan hakaret etmek, en azından insaf ahlakının neresine sığar?

Gerçekten Danıştay'a karşı TERCÜMAN gazetesinden yükselen- eleştiri değil- hakaretler, insan hoşgörüsünün en geniş sınırlarını aşmıştır. Örnek olarak 20 Mart tarihli Tercüman'daki NAZLI ILICAK'ın yazısını alalım. Bazı pasajlar verelim:

"Üyelerin 'genel ahlak' anlayışını, Emanuel filmi ortaya koyarken...",

"Kamu düzenini" nasıl yorumladıkları POL—DER, TÖB—DER hakkındaki valilik kararlarının bir kaç günde durdurulması ortaya koymuştur."

"Deniz Gezmiş'i, fakülteye sokanın da bu Danıştay olduğunu yazsak, bu müessesenin bazı üyelerinin kamu düzeni hakkındaki fikirleri iyice ortaya çıkar".

"Röpor nedir, rezerv nedir, peşin kuvertür, over-draft nedir, akreditif ne manaya gelir, Danıştay üyelerinden kaçı bu iktisadi konulara aşinadır ki..."

(Devamı 7. Sayfada)

İSPANYA'DA ÖZERK KATALONYA MECLİSİ İÇİN SEÇİMLER YAPILDI

● **İspanya Hükümeti Endülüs bölgesi için yapılan referandumda ve Bask Parlamentosu için yapılan seçimlerde aldığı olumsuz sonuçların etkisini silmeye çalışıyor.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya içsavaşından buyana Katalonya Parlamentosu için ilk kez seçim yapıldı. Başbakan Adolfo Suarez Katolonya seçimleri için düzenlenen kampanyaya beş gününü ayırdı. İspanya hükümeti Endülüs bölgesi için yapılan referandumda ve Bask Parlamentosu için yapılan seçimlerde aldığı olumsuz sonuçların etkisini silmeğe çalışıyordu.

Suarez'in kampanyaya katılmasına karşın, İspanya'daki iktidar partisi Demokratik Merkez Birliği seçimlerde önemli bir başarı kazanamadı, bunun bir nedeni de bu partinin doğal müttefiki Jordi Pujol'un önderliğindeki Merkezci Katalan Partisinin aldığı oylardı.

Katalonya'daki siyasal durum Bask bölgesine oranla daha farklı. ETA benzeri silahlı bir hareketin olmayışı yanında, Komünist Partisi ve sosyalistlerin güçlü yerel partileri var. Katalan Sosyalist Partisinin seçimlerde birinci parti olması beklenirken, oyların yüzde yirmisini Katalan Sosyalist Birlik Partisinin (Komünist Partisinin Katalonya bölümü) alacağı ileri sürülüyor. Merkezci Katalan Partisi'nin Komünistler dolayında oy olacağı ileri sürülürken, Suarez'in partisinin yüzde 10, sol eğilimli Katalan Cumhuriyetci Partisinin yüzde 7 dolayında oy alacağı savunuluyor.

Seçimlerden sonra Sosyalistlerin komünistlerle birlikte hükümet oluşturabileceği bildiriliyor. Şu sıralarda Barselona belediyesi yönetimi bu iki partinin kurduğu ittifakın elinde. Bununla birlikte Sosyalistlerin Merkezci Katalan Partisiyle de hükümet kurma olasılığı var.

Yeni parlamentonun ele alacağı ilk konu geçen Ekim'de İspanya Parlamentosu tarafından kabul edilen Katalonya Özerklik Statüsünün ayrıntılarının belirlenmesi olacak.

Almanya'da anti-faşist dayanışma komitesi oluşturuldu

MÜNİH (Önal AKÇÖLTEKİN)

Geçtiğimiz pazar günü Federal Almanya'nın birçok kentlerinden ve Avusturya'dan gelen çeşitli ilerici ve Demokrat örgütlere mensup örgüt temsilcileri ve delegeler Münih kentinde bir toplantı yaparak Türkiye'deki son gelişmeleri ve Demirel yönetimindeki gerici hükümetin tutumunu eleştirdiler.

Bu arada ilerici kesime yapılan baskı ve kıyımlar kınandı. Türkiye'de tırmanan faşizm karşısında devrimci kesimin özellikle yurt dışında izleyeceği tutum ve Türkiye'deki ilericilerle olan dayanışmanın nitelikleri görüşüldü.

Çeşitli ilerici ve demokrat örgüt temsilcileri konuşmalar yaparak dayanışmanın şeklini saptamaya ağırlık verdiler.

Özellikle Frankfurt delegeleri güç birliği üzerinde durup bütünleşmenin faşizme karşı verilecek en etkin şekil olduğunu vurguladılar.

Bu aşamada küçük fraksiyon ayrılıklarının Türkiye'de tırmanmakta olan faşizmin işine yarayacağını belirttiler.

Kampf dem Bonner ATOMPROGRAMM
Stoppt die Pläne der Atomkonzerne
SDA

Federal Almanya'da Ekolojistler (çevreciler) doğanın korunmasını savunarak gittikçe daha fazla destek kazandılar.

Almanya eyalet seçimlerinde Ekolojistler başarı sağladı

● **Doğanın korunması için mücadele eden Ekolojist Parti, ilk kez, %5'lik barajı aşarak, eyalet meclisine temsilci gönderme hakkını kazandı.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Baden Württenberg eyaletinde yapılan seçimlerde, ekolojistlerin aldığı oy sayılarındaki artış, 5 Ekim'de yapılacak olan federal seçimlerde önemli bir potansiyel sağlayabileceklerini gösterdi.

Federal Almanya'da ekolojistler (çevreciler), hava kirliliğine, nükleer santrallerin kurulmasına ve genel olarak, doğanın yokedilmesine ve doğal dengenin bozulmasına karşı çıkıyorlar. Almanya'da Yeşiller olarak bilinen ekolojistler geçtiğimiz gün yapılan oylamada Stutgart'ta ilk kez yüzde 5'lik barajı aşarak eyalet meclisine temsilci sokma başarısını gösterdi. Bundan önce yapılan seçimlerde yüzde 3'e yakın oy alan ekolojistlerin sağladıkları bu artış seçimler açısından önemli bir sonuç olarak değerlendiriliyor.

Sosyal Demokratların oy sayılarında görülen azalma, Sosyal Demokrat koalisyon için bir tehlike olarak nitelendiriliyor.

Sosyal Demokrat Hamburg kampanyası yürütücüleri, genç seçmenlerin ekolojist adaylara oy verdiklerini, bunun kendileri açısından değerlendirilmesi gereken önemli bir sonuç olduğunu kaydediyorlar. Sonuçların politik değişmeyi açıkça ifade ettiği ve partilerin bu değişmeyi iyi değerlendirmesi gerektiği belirtiliyor.

Birçok politikacıya göre ise, yeşillerin başarısı belli bir bölge ile sınırlı olacaktır. Fakat yinede Baden Württenberg'deki başarıları yeşillerin geçen Ekim seçimlerinde Bremen Eyalet parlamentosunda kazandıkları sandalyalerinden sonra ikinci bir başarı olarak değerlendiriliyor.

1. TÜRKİYE
Üniversite-Akademi ve Yüksek
Okullar
HALK OYUNLARI ŞENLİĞİ

İstanbul Teknik Üniversitesi Spor Kulübü olarak, halk oyunları ile Anadolu'nun çeşitli yörelerini tanıtmak, yüksek öğrenim kurumlarında yapılan halk oyunları çalışmalarını sistemleştirmek ve sergilenmesine olanak sağlamak, ayrıca ülkemizin değişik yörelerine özgü halk oyunlarını yüksek öğrenim kurumlarında bilimsel olarak araştırılmasını sağlamak amacıyla, gelenekselleştirmeyi düşündüğümüz "Türkiye 1. Üniversite, Akademi ve Yüksek Okullar HALK OYUNLARI ŞENLİĞİ" düzenlemiş bulunuyoruz.

● Türkiye'deki 54 yüksek öğrenim kurumunun öğrenci bürolarına yeterli bilgi ve katılma fonu gönderilmiştir.

● Şenliğin son katılma tarihi 4 Nisan 1980'dir.

● Şenlik için gerekli izin ve başvurular yapılmıştır.

● Şenlik 19/20 Nisan günleri İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nda yapılacaktır.

● Şenliğe İstanbul dışından katılacak ekiplerin İstanbul'daki tüm gereksinimleri karşılanacaktır.

● Şenlikte beğeni kazanan ekibin yurt dışında gösteri yapması için CIOFF (Dünya Folklor Teşkilatı) tarafından olanak tanınmıştır.

● Daha fazla bilgi ve katılım formu elde etmek için "ERALP SERPER İTÜ SPOR KULÜBÜ — Gümüşsuyu/İstanbul" adresine başvurulmalıdır.

(Demokrat: 1089)

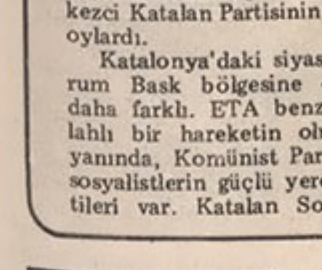

Hain tuzaklarda kan
uykularda
Vuruldu ey halkım
unutma bizi

Faşist katillerin saldırısında
katledildi.
Anısını
mücadelemizde yaşatacağız.

(1958 - ....)
Özcan AYKIR

Amasya Ticaret Lisesi
Devrimci Öğrencileri

(Demokrat: 1090)

Halkımızın mücadelesinde yılmadan savaşan devrimci bacımız Hürriyet Gökçe'yi trafik kazasında kaybettik.

Anısı mücadelemizde yaşayacaktır.

Hürriyet GÖKÇE
(1960 - ....)

ODTÜ İŞÇİLERİ

(Demokrat: 1094)

JAPONYA ENFLASYONA KARŞI ÖNLEM ALMAK ZORUNDA KALDI

TOKYO (AA)

Sanayileşmiş Batı ülkeleri arasında en güçlü ekonomiye sahip ülkelerden birisi olan Japonya son bir kaç ay içinde görülen enflasyon artışına karşı önlemler almak zorunda kaldı.

Petrol ihtiyacının tamamını ithalat yolu ile karşılamak zorunda olan Japonya, petrol fiyatındaki artışlar nedeniyle özellikle yeniden güçlendirmek ve Yen'in dolar karşısında değerini korumak amacıyla aldığı önlemleri açıkladı.

Japon hükümeti devlet bütçesinde yer alan bazı projelerin geçiktirilmesini ve kredi olanaklarının daraltılmasını kararlaştırdı. Bu amaçla kredi faiz hadleri yözde 9'a yükseltildi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Terör üstüne notlar...

Demirtaş CEYHUN

Bilmem, izlediniz mi? Birkaç gün önce TV'de, Emniyet Genel Müdürü ile ''Terör'' üstüne, eski belgesel filmlerden bölümler de gösterilerek bir konuşma yapıldı. Daha doğrusu Emniyet Genel Müdürü beyin bu konudaki düşünce ve görüşleri, biraz da bayram öncelerinde yayınlanan Diyanet İşleri Başkanlarının vaazları gibi, kamuoyuna aktarıldı. Sayın Emniyet Müdürü beye göre, 1960'lı yıllarda Türkiye gerçekten kalkınmaktaydı, birey başına düşen ''gayri safi milli hasılası'' bayağı yüselmişti. Bütün ülke mutluluktan geçilmiyordu. Herkes işinde gücündeydi. Ortadoğunun en sorunsuz, en entellektüel, en gelişmiş ülkesiydik. vs. vs...

İşte, Sayın Emniyet Genel Müdürü bey, bugün içinde bulunduğumuz bütün sıkıntıların nedenini, bu noktaya bağlıyor. Meğer bütün bu sıkıntılarımızın nedeni, bir takım yabancı büyük devletlerin bizim bu gelişmişliğimizi kıskanmaları imiş... Böyle mutlu, gelişmiş 40 milyonluk bir Türkiye'den korktukları için N'apmış etmişler, 1968'lerde ''Masum öğrenci eylemleri'' adı altında nifak tohumlarını gençler aracılığıyla ülkeye serpmişler ve önceleri üniversitelerde o yabancı güçlerin oyuncağı olan gençlerin ''masum öğrenci istekleri'' ile başlattıkları küçük anarşi, sert önlemlerle bastırılıp söndürülmemiş olduğu için, git git gelişmiş ve yabancıların planı bugün başarıya ulaşmış. Daha da kalkınmamız önlenmiş. Örneğin, bu halk sıkıntılar içinde kalsın, kalkınamasın diye, TARİŞ'de üretim, bu yabancı güçlerin planlaması sonucu durdurulmuş. İşçilerimiz gençlerimiz, hep, bilinçsiz bir biçimde ''O YABANCI DEVLETİN OYUNUNA'' alet oluyormuş.

Sayın Genel Müdür veya sayın Genel Müdürün görüşlerini dah[illegible] nuşmalar yapan belges[illegible] risindeki, A[illegible] iktidarının [illegible] transfer ettiği o güzel spik[illegible] Devlet''in hangisi olduğunu [illegible] bizim can dostumuz, [illegible] NATO ortağımız Amerika ola[illegible] değil a bu yabancı devlet... Tabii Sovyetler Birliği'dir. ''Beynelmilel komonizm'' dir tabii bizi bu hallere düşüren. Bunu anlamayacak ne var...

Fakat bütün bunlara karşın, programın gene de bir ilginç yanına bilmem dikkat ettiniz mi? Galiba ilk kez Süleyman Demirel iktidarlarının bir büyük bürokratı ve de TV'si, ülkedeki anarşiyi ''aşırı solcu gençlerle, aşırı sağcı gençlerin devlet düzenini değiştirebilmek için'' körüklediklerini, yarattıklarını söyledi. ''Aşırı sağcı grupların da cinayet işlediklerini'' itiraf etti. Oysa biliyorsunuz, daha yakın bir geçmişte ''Bana sağcılar suç işliyor dedirtemezsiniz'' diyordu Süleyman Demirel. Ne de olsa, bu da bir aşamadır...

Yaşı kırkın üstünde olanlar iyi anımsayacaklardır. Bir zamanlar da, biz solcular, hangi sorunla karşılaşsak, altında emperyalizmin parmağı var, CIA'in parmağı var der, çıkardık işin içinden. Kolay anahtarı bulmuştuk ve sorunları öyle derinlemesine (tarih perspektifi içinde) irdeleme zahmetine filan kalkışmazdık.

Bakıyorum şimdi de sermayenin sözcüleri aynı kolay anahtarı bulmuşlar. Şimdiye dek daha soyut bir biçimde, adres göstermeden, ''beynelmilel komonizm'' derlerdi, oysa şimdi gizli gizli de olsa, adres veriyorlar. Ve tıpkı, kurdukları küçük statükoları yitirmekten korkan bazı sol odakların kendilerini eleştiren, kendilerine karşı çıkan gençlik gruplarını küçümser bir edayla ''goşistler'' diye suçlamaları biçiminde, bu kez de onlar kendilerini eleştirmeğe kalkan (ama kendilerinden yana) gençlere ''aşırı sağcılar'', kendilerine karşı olanlara da ''aşırı solcular'' (Yani goşistler) diyorlar. Adresi gizli gizli vermeğe çalışmaları, sözünü ettikleri yabancı devletin Sovyetler Birliği olduğunu söylememeleri de, onların petrol aldıkları, elektrik aldıkları ticari ilişkilerini sürdürdükleri için midir, kim bilir?

Allah aşkına, bizim kadar enayicesine görev üstlenmiş bir başka jandarma var mıdır acaba tarihte? Amerika'nın, şimdi onun Ortadoğu'daki taşeronu Federal Almanya'nın, NATO'nun güney ucundaki jandarmalığına hevesle soyunduğumuz kesin. Ne ki, insan bağını kollasın diye bir bekçi tutsa, önce omuzuna iyi bir tüfek asar, karnını bir iyice doyurur, sırtını pekiştirir, ayağına iyi bir postal verir. Ama bunlar, o kadarını bile yapmıyorlar bize. Acaba niye? Bu asgari jandarmalık koşullarını bilmiyor, düşünemiyor olsunlar, olanaksız. Öyleyse...

Fakat öte yandan, öfkeli gençlerin, tıpkı paramızın dünya piyasasında habire dalgalanıp durması gibi, habire dalgalanaraktan ''goşistler'' diye suçlanmalarını da kolay kolay anlamak olanaksız. Kim kime göre ''goşist''? Kimine göre, illegal TKP'ye karşı çıkan gençlik grupları goşist, kimi (hatta yasal) örgütlere göre de, TKP'nin Türkiye'deki uzantısı olmakla suçlanan gençlik grupları goşist... Çık çıkabilirsen işin içinden. Yahu, söylediğiniz veya ima ettiğiniz o büyük devlet, gerçekten Türkiye'nin işine karışmak istese, sık sık suçladığınız TKP, tıpkı İbaruri gibi bugüne dek dönmez miydi, döndürülmez miydi Türkiyeye? Gerçekten tozdan dumandan göz gözü görmez oldu.....

Salonda bulunan iki bakan ''Bunlar ne biçim işçi ?'' diye konuştu

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası kongresinde yönetimi eleştirenler dövüldü

ZONGULDAK (DEMOKRAT)

Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonu'na bağlı Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu olaylı geçti. Sendikayı, TKİ ve EKİ yöneticilerini eleştiren Amasra Bölgesi işçileri faşistler tarafından dövüldü. Bu arada Kongre salonunda bulunan Devlet Bakanı Köksal Toptan ve Çalışma Bakanı Cavit Erdemir'in çevresinde bulunanlara ''bunlar ne biçim işçi, işçi mi bunlar?'' şeklinde konuştuğu ve bu işçilerin isimlerini aldığı görüldü.

Zonguldak'taki Genel Kurul sırasında söz isteyerek faşist baskıları, ekonomik baskıları ve yöneticilerin yanlı tavırlarını dile getiren işçiler Kongreye ara verilmesi sırasında faşistler tarafından dövülerek, yaralandı.

Dövülen işçilerin Devlet Bakanı ve Çalışma Bakanı tarafından isimleri saptanan işçiler olduğu dikkati çekti.

Adana'da 7 bin tekstil işçisi yemek boykotu yaptı

ADANA (DEMOKRAT)

Adana'da çeşitli fabrikalarda çalışan 7 bin Tekstil işçisi cezaevindeki faşist tertip ve saldırıları protesto amacıyla bir günlük yemek boykotu yaptı.

İşçiler sadece emzikli bayan işçilerin yemek yemesine müsade ettiler, geriye kalan yemekleri ise kimsesiz çocukların barındığı çocuk bakım yurtlarına gönderdiler.

Boykota Teksa, Mensa ve Paktaş işçilerinin tamamının katıldığı bildirildi.

Adana Cezaevinde bir süre önce devrimci tutuklu ve hükümlülere yapılan faşist saldırıları kınayan işçiler, son günlerde Adana'da artan faşist baskı, kıyım ve teröre son verilmesini isteyerek ''bu insanlık dışı olaylara'' seyirci kalmayacaklarını bildirdiler.

Osmancık'ta heyelandan 7 ev yıkıldı

ÇORUM

Osmancık ilçesinin dağ köyü olan Danışment köyünde meydana gelen heyalanda 7 ev tamamen yıkıldı, 30 ev de oturulamaz hale geldi.

200 kadar yurttaşın kaldığı köyün, deniz seviyesinden 1800 metre yüksekte olduğu, köye henüz herhangi bir yardımın ulaşmadığı bildirildi. 4 gün önceki heyalandan dolayı açıkta kalan köylülere önceki gün valilik emriyle 32 çadırın gönderildiği, çadırların köye halen ulaştırılmadığı öğrenildi.

Yurt çapında gerici-faşist uygulamalara halkın tepkisi artıyor

Üç öğretmen sağlık memuru olarak sürüldü

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Niğde Sağlık Koleji'nde görevli üç öğretmen memur olarak çeşitli illere sürüldü.

Öğretmenlerden Cemal Erdem Mardin'e, Nevzat Yılmaz İstanbul Sağlık Ocağı'na, İsmet Keçeci Ağrı'ya sağlık memuru olarak atandılar. Sürgünleri, baskıları ve okuldaki terörü protesto etmek amacıyla 150 öğrencinin Vali'yle görüşmeye gittiği bildirildi. Öğrenciler bu baskıların İl Sağlık Müdürlüğü'ne vekalet eden, Mehmet Kibar tarafından yapıldığını öne sürdüler.

Konuyla ilgili görüşlerine başvurduğumuz Niğde Valisi Behçet Güler:

''Öğretmenler soruşturma geçirmişler ve bunun üzerine başka illere atanmışlardır. Yapılan herşey kanunlara uygundur. Memur olarak atanmaları benimle ilgili değil. Onun için bilemiyorum.'' dedi.

TUNCELİ Bundan bir süre önce bakanlıkça kapatılan Tunceli Öğretmen Lisesi'nin hizmetli ve öğretmenlerin dağıtımının, il içinde ve istemleri doğrultusunda yapılacağına ilişkin bakanlık yazısı bulunmasına rağmen, 6 öğretmenin başka illere sürüldüğü bildirildi. Öte yandan halen askerlik görevini sürdüren Ömer Kandemir'in Yapı Meslek Lisesi'ne Müdür olarak atandığı öğrenildi.

ELAZIĞ MHP eğilimli olduğu bildirilen Elazığ Milli Eğitim Müdürü Mustafa Nar'ın göreve başlamasıyla birlikte il çapında öğretmen sürgünlerine giriştiği ve sadece orta öğretimde 50'yi aşkın ilerici-devrimci öğretmenin yerlerinden alınarak faşistlerin denetiminde olduğu ileri sürülen okullara verildiği, can güvenlikleri yok edilen öğretmenlerin ise yeni atandıkları okullara gitmedikleri öğrenildi.

Atatürk Lisesi'nde yönetim kadrosunun oluşturulamaması sonucu okulun açılmasının geciktiği belirtildi. Okulun açılmamasını protesto eden öğrenci ve velilerden 150 kadarının gözaltına alındığı, sürülen eski öğretmenlerinin geri verilmesini isteyen halkın, çocuklarını, öğretmenleri dönünceye kadar okula göndermeyecekleri bildirildi. Gözaltına alınanların 15'inden bugüne kadar hiç bir haber alınamadığı ve yakınlarının hayatlarından kuşku duydukları ifade edildi.

Okullarda eğitim-öğretimin durmasının sorumluları olarak Milli Eğitim Müdürü Mustafa Nar'ı ve Elazığ Valisini gösteren veliler, sürülen öğretmenlerinin geri verilmesini, can güvenliği ve öğrenim özgürlüklerinin sağlanmasını, aksi takdirde çocuklarını okullara göndermiyeceklerini söylediler.

BURSA 17 Mart 1980 günü öğretime açılan Bursa Eğitim Enstitüsünden 21 öğretmenin yerlerinden alınarak faşist terörün yaygın olduğu Erzurum ve Yozgat illerine sürüldüğü bildirildi.

GAZİANTEP Öte yandan Gaziantep'te, Eğitim Enstitüsü Öğrencileri düzenledikleri bir basın toplantısında okullarının faşistleştirilmesine izin vermeyeceklerini açıkladılar.

Eski MC hükümetleri dönemlerinde Eğitim Enstitüsünün faşistler tarafından bir saldırı üssü olarak kullanıldığını anlatan öğrenciler, açıklamalarını şöyle sürdürdüler. '' Devrimci, demokrat öğretmenler ders yapmak için okul yetkililerine başvurdukları halde, başvuruları yetkililer tarafından reddedildi. Tüm güçlüklere karşın, var olan öğretmenlerimizle eğitim-öğretimi sürdüreceğiz, sürdürmeye kararlıyız.

Gürler neden Cumhurbaşkanı seçilemedi?

Şaban Erik

TİP ESKİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ
VE ESKİ MALATYA MİLLETVEKİLİ

- **DEMİREL, ECEVİT, FEYZİOĞLU ÇANKAYA'YA GİDEREK VARDIKLARI KARARI SUNAY'A ANLATTILAR. BUNUN UYGULANMASI İÇİN, İSTİFA EDECEK OLAN BİR KONTENJAN SENATÖRÜ YERİNE, MUHİTTİN TAYLAN'I SENATÖR YAPMASINI İSTEDİLER KENDİSİNDEN. SUNAY UĞRADIĞI BOZGUNDAN DOLAYI SON DERECE KIRGIN GÖRÜNÜYORDU. TEK CÜMLEDE KESTİRİP ATTI MESELEYİ: ''KONTENJAN SENATÖRÜ MEKANİZMASINI İŞLETEMEYECEĞİM.....''**
- **TBMM BİRLEŞİK TOPLANTILARINDA CUMHURBAŞKANI SEÇİM TURLARI DEVAM EDİP GİDİYORDU. AVCI, ONBİRİNCİ TURUN SONUÇLARINI AÇIKLADI KÜRSÜDEN, İSTEKSİZCE: ''GÜRLER SEKSENBİR, BOZBEYLİ ELLİBİR, İNÖNÜ YEDİ...'' GÜRLER ADAYLIKTAN ÇEKİLMİŞ OLMASINA KARŞIN HER OYLAMADA BİR MİKTAR OY ÇIKIYORDU KENDİSİNE. BAZI PARLAMENTERLER İŞİ CURCUNAYA DÖKMÜŞLER, RASTGELE KİMSELERE ADAY OLMAKSIZIN OY VERİYORLARDI.**

AP, CHP ve CGP'nin üzerinde anlaşmalarına rağmen

Sunay, Muhittin Taylan'ın adaylığına karşı çıktı

DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli seçimler süresince partisinin Cumhurbaşkanı adayı idi.

(5)

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yanısıra bazı değişik meseleleri de konu ettiler gazeteler: ''Gürler rahatsızlandı'', ''Gürler lehine senatörlükten istifa eden Milli Savunma Bakanı İzmen'in Senato'dan almış olduğu son üç aylık tahsisatın geri verilmesi yönünde istekleri ileri sürüldü. ''Türkiye Hava Kirlenmesiyle Savaş Derneği' Başkanı Prof. Dr. Celal Ertuğ, Ankara'nın dumanı üstüne bir konuşma yaptı, ''Bacalardan çıkan dumana düşman gözüyle bakmak, bunların cinayetlerine engel olmak lazımdır' dedi'', ''Sağlık Bakanı 1973 yılında sivrisineklerle yapılacak mücadele hakkında demeç verdi''

Avcı ''teklif düştü'' dedi ama, sonradan mesele üzerinde açılan tartışma karşısında, teklifi Cumhuriyet Senatosu'na sevketti. Hemşpça teklif Senato'dan geçerse tekrar Meclis'e gelecek ve bu defa meseleye taraftar partilerin işi sıkı tutmaları sayesinde durum yeniden düzelecekti. Teklif sahibi partilerin Anayasa ve hukuk uzmanlarının görüşleri bu merkezdeydi.

Bu arada, sözkonusu partiler, Meclisteki oylamaya katılmamış olan bazı milletvekillerini ihraç etme yoluna girdiler.

Cumhuriyet Senatosu Anayasa Komisyonu, düşmediği görüşünü benimseyerek, teklifi ele aldı, üzerinde görüştü ve olduğu gibi kabul etti.

Şimdi bütün mesele bu formülün Senato'da gerekli oyu toplayıp toplayamayacağı meselesiydi. Yüz yirmi üç oy gerekiyordu bunun için. Meclis kulislerinde fısıltılar başladı. Bir milletvekili, ''Yüz yirmi oydan sonrasına büyük oynamak gerekir,'' dedi çevresindeki senatörlere. ''Yüz yirmi bir, genel müdürlük; yüz yirmi iki, bakanlık; yüz yirmi üç, büyükelçilik...''

Teklif, Senato'da diğer işlere takdimen öncelikle ele alındı. Dinleyici locaları tıklım tıklım doluydu. Ancak artık dinleyiciler arasında askerle yoktu. İnönü, kendisine refakat eden birkaç senatörle birlikte, yoklamadan sonra girdi içeri. Televizyon kameramanlarının önünden ağır, titrek adımlarla geçti, Milli Birlik Grubu üyelerinden bazılarının ve Erim'in ellerini sıktı, yerine oturdu. Bu arada diğer kapıdan da uzun süreden beri hasta olan AP Senatörü Mustafa Tığlı kah bastonuna, kah arkadaşlarının omuzlarına dayanarak, salona girdi. Gürler rahatsızlığından ötürü ortalarda yoktu.

Gruplar adına ''olur'' du, ''olmaz'' dı konuşmaları başladı.

Tabii senatörlerden Şükran Özkaya kürsüden sordu: ''Hakkında anlatılan fıkralarla kitaplar yazılacak olan bir adamın görev süresini uzatmaktan ne çıkar?.''

İNÖNÜ'NÜN SÖZLERİ

En ilginç konuşmayı Paşa yaptı. Sözlerinin başında, bugün için iki mesele olduğuna işaretle, bunlardan birinin ordu içi mesele, diğerinin de ordu ile siyaset meselesi olarak sıralanabileceğini bildirdi. Ve şöyle devam etti:

''Ordu içi meselesi, ordunun siyasetten uzak olması, siyasete karışmamasıdır. Ordunun siyasete karışmaması için kumandanların çok kudretli ve nüfuslu olmaları lazımdır. Bunu sulh zamanında sağlamak, harp zamanında olduğundan daha güçtür. Çünkü harpte kumandanlar düşman karşısında kendilerini gösterirler ve kudret kazanırlar. Uzun sulh zamanlarında ise, kumandanlar kendi kabiliyetleriyle kudret kazanırlar. Türk Ordusu bu gibi kabiliyetleri çıkardığını göstermiştir. Orduyu siyasetten kurtarmak lazımdır. Ayrıca, ordu ile siyasi kudret arasında bir anlaşma lazımdır. Ordu ile siyasi kudretin birbirine itimat etmemesi o millet için en büyük felaket olur. Aradaki itimat bozulursa, o memleketin başına gelecek felaketlerin sayısı olmaz. İkinci meseleye geliyorum. Bu da siyasi partiler arasındaki münasebetlerdir. Siyasi partiler arasındaki münasebetler bizim memlekette bir noktada aşikar fark

Sunay formülü sökmeyince Demirel'le Ecevit defalarca bir araya gelerek yeni bir Cumhurbaşkanı adayı bulmak için görüşmeler yaptılar; sonunda Anayasa Mahkemesi Başkanı Muhittin Taylan üzerine anlaştılar.

gösteriyor. İktidarda bulunan, muhalefette bulunanı düşman sayıyor. Düşmanlık siyasi hayatı zehirleyen başlıca unsurdur. Siyasi hayatta düşmanlık daha çok vesveseden doğar. Vesvese, iktidarda olanla olmayanı birbirine düşman yapar. Ben fırsat verirsem başıma dert açar vehimleri siyasi hayatta münasebetleri bozar. Bugün varılacak olan en büyük netice, huzur ve emniyet meselesidir. Birbirlerine küskün olanların, birbirlerini düşman görmeyecekleri bir ortam yaratmak lazımdır.

Önümüzde bulunan kanun, aslında Cumhurbaşkanlığındaki zatın müddetini uzatmak için getirilmiştir. Bunu yapmayınız. Müddetini dolduran insan bırakmasını bilirse şerefle vazifesinden ayrılmış olur. Bu gibi halleri tertiple halletmek hevesi siyasi hayatın en büyük seyridir. Uzatılırsa ne yapacak? Şimdiye kadar yaptıklarına devam edecek. Bir zamanlar bütün ordu, silah elde, iktidara sahip olmak istiyordu. Bu halde olan ordu, islah kabiliyeti olanlar islah edilerek, tertemiz olmuştu. Bu ordu altı yedi senede tanınmayacak hale geldi. Bugün en kıymetli insanları heder oluyor. Siyaset içinde çırpınıyor. Siyaset bir ordunun harp kabiliyetini azaltır. Bir orduya siyaset girerse büyük, küçük herkes her odada siyasetle meşgul olur.

Siyasi hayatta küçük tertiplerle muvaffak olmak ihtimali yoktur. Bu kanun muayyen bir maksat için yapılıyor. Bu kanun, tertiple memleket idare etme usulünü teşvik etmek demektir. Cumhurbaşkanı şerefiyle görevinden ayrılmalıdır. Düşününüz, ne hale gelmişiz ki, günlerden, aylardan beri bu Cumhurbaşkanı seçimi nasıl yapılacak diye çare arıyoruz. Öte yanda memleket meseleleri var. Bir memleketin bundan daha fazla acınacak hali olamaz..''

Teklif, gerekli oy seviyesine çıkamadı, yüz dört oyda kaldı. Elli bir oy aleyhte çıkmış, yirmi beş senatör de oylamaya katılmamıştı.

Bir bayan gazeteci, kös kös salonu terkeden CHP'li senatörlerden birisinin yanına sokuldu: ''Vaktiyle kendisine ihtilal protokolu imzalatmak isteyenlere, Sunay, 'Ben yağı bitmiş bir kandilim, benden ne bekliyorsunuz?' demişti... Söyleyin, Allah aşkına, bu yağı bitmiş kandilden bu karanlık dönemde siz ne bekliyordunuz, kuzum?..''

AP VE CHP MUHİTTİN TAYLAN ÜZERİNDE ANLAŞIYORLAR

Sunay formülü sökmeyince, Demirel'le Ecevit defalarca bir araya gelerek yeni bir Cumhurbaşkanı adayı bulmak için görüşmeler yaptılar. Sonradan bu konuda Feyzioğlu ve Bozbeyli'yle de temaslar kurdular. Yalnız Demirel'le Bozbeyli karşı karşıya gelmekten kaçınıyorlardı. Sonuçta AP, CHP ve CGP liderleri, Anayasa Mahkemesi Başkanı Muhittin Taylan üzerinde anlaştılar. Bozbeyli bu anlaşmaya katılmadı.

Haber etrafa yayılır yayılmaz gazeteciler Taylan'ı evinde ziyaret ettiler. Taylan, ''Politikacılarla hiç temasım olmadı,'' dedi onlara. '' Şu ana kadar adaylık konusunda hiçbir partiden teklif almadım. Hiçbir temas vuku bulmadı. Devlet başkanlığı gayet şerefli ve sorumluluk taşıyan bir görev. Teklif vaki olursa şüphesiz kabul ederim.'' Foto muhabirleri, eşiyle yanyana resmini çektiler onun. Mutluluk rüzgarları esiyordu eşinin yüzünde.

Demirel, Ecevit, Feyzioğlu, Çankaya'ya giderek vardıkları kararı Sunay'a anlattılar. Bunun uygulanması için, istifa edecek olan bir kontenjan senatörü yerine, Muhittin Taylan'ı senatör yapmasını istediler kendisinden. Sunay uğradığı bozgundan dolayı son derece kırgın görünüyordu. Suratından düşen bin parça oluyordu. Ağzı yamulmuş gibi duruyordu, öfkeden. Tek cümlede kestirip attı meseleyi: ''Kontenjan senatörü mekanizmasını işletemeyeceğim..''

Ertesi gün Başbakanlıkta Melen, Demirel ve bazı generallerin katıldığı bir toplantı yapıldı. Generallerin başında Kara Kuvvetleri Komutanı Akıncı vardı. O sırada, Sancar CENTO askeri toplantısına katılmak üzere Amerika'ya gittiğinden, Genelkurmay Başkanlığına da o vekalet ediyordu. Generaller toplantıda Gürler'in adaylığı üzerinde durdular yeniden.

Ecevit, düzenlediği bir basın toplantısında, ''Taylan'da ısrar ediyoruz..'' dedi.

Bu arada, Bozbeyli'nin adaylıktan çekilmemesi nedeniyle, TBMM Birleşik toplantılarında Cumhurbaşkanı seçim turları devam edip gidiyordu. Avcı, onbirinci turun sonuçlarını açıkladı kürsüden, isteksizce: ''Gürler seksen bir, Bozbeyli elli bir, İnönü yedi...'' Gürler adaylıktan çekilmiş olmasına karşın her oylamada bir miktar oy çıkıyordu kendisine. Bazı parlamenterler işi curcunaya dökmüşler, aralarından rastgele kimselere aday olmaksızın oy veriyorlardı. Böyleleri Paşa'nın adıyla da oynuyorlardı.

Sunay, 28 Mart 1973 günü, yedi yıllık hizmet süresini doldurduğu için, Cumhurbaşkanlığı görevinden ayrıldı. Yerine, vekaleten, Senato Başkanı Arıburun geçti.

Sunay, Cumhurbaşkanlığının son gününde Anıt—Kabre giderek saygı duruşunda bulundu. Burada, özel deftere yazdığı yazıda, e rahmet, millete Allahtan selamet diledi. Dönüşte, Çankaya'da, kabineyi kabul etti. Pohpohlayıcı sözler söyledi hükümet üyelerine: '' Kabinede bulunduğunuz müddetçe elinizden geleni yaptınız. Gece gündüz çalışarak vatana hizmet ettiniz. Sizlere çok teşekkür ederim..''

Gazeteciler, fotoğraflarını çektiler onların. Alman Televizyonu muhabiri, Sunay'ın yanına sokuldu:

''Sayın Başkan, Alman Televizyonuna birşeyler söylemek ister misiniz?''

Tutuk tutuk yutkundu Sunay:

''Alman Televizyonuna, Almanyadaki vatandaşlarımıza ayrılış günü dolayısıyle hissiyatımın iletilmesini rica ederim.''

''Türkiye'nin son vaziyetini nasıl görüyorsunuz?''

''Hava çok güzel. Güzel bir havada beşinci Cumhurbaşkanı olarak sevinç duygusuyla görevimi tamamlıyorum.''

Sonra, görevi Arıburun'a devredip köşkten ayrıldı. Askeri merasimle uğurlandı kendisi, ayrılırken. Ve de tepesinde jetler uçtu.

Yayınladığı veda mesajında görev süresinin uzatılması meselesinde, İnönü'ye çattı: ''Bu fikre karşı çıkmış olanların bugünkü neticeden memnun olduklarını sanırım. Ancak bazı kimselerin bu vesile ile de fırsat bilip, gereksiz kinlerine ve aleyhtarlıklarına, kim olurlarsa olsunlar, benim aynı dereceye inerek cevap vermemi benden beklemeyeceklerini müdrikim...''

YARIN:
KORUTÜRK
CUMHURBAŞKANI
OLUYOR.

İLAN

P.T.T. GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Müdürlüğümüz ihtiyacı için 1 adet Ford kamyona saç kasa yaptırılacaktır.

2- Bu ihaleye ait idari, teknik şartname ve teknik resim müdürlüğümüz veznesinden 100.— TL. mukabilinde temin edilebilir.

3- İhale kapalı teklif almak suretiyle yapılacaktır.

4 İhale tarihi 18.4.1980 cuma günü olup, teklif zarfları saat 14 00'e kadar Personel Müdürlüğüne verilmiş olacaktır.

5 - İdaremiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın-12451)—1093

DUYURU

Çukosen Sendikası Genel Merkezi Adana Ziyapaşa Bulvarı San Apartmanı, No: 1-2'deki adresinden, Atatürk Caddesi Öğretmenler Sitesi A Blok, Kat 3, Daire 10 adresine taşınmış olup bundan böyle bu adreste çalışmalarını sürdürecektir. Üyelerimize ve üçüncü kişilere duyurulur.

19 Mart 1980

ÇUKOSEN SENDİKASI
YÖNETİM KURULU

(Demokrat 1078)

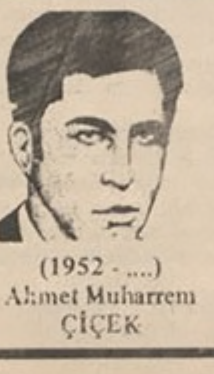

(1952 - ....)
Ahmet Muharrem
ÇİÇEK

Beynimizde bilinçtir O
Bileğimizde güçtür O
Yüreklerde cesarettir O

1973 de faşistlerce katledildi.
Anısını
yaşatacağız.

Ankara
Yüksek Öğrenim
Gençlik Birliği

(Demokrat: 1091)

İLAN
İST. ASLİYE 6. HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

1979/355

Davacı Kadriye Sarıman vekili tarafından davalı Orhan Sarıman aleyhine açılan boşanma davasının yapılan muhakemesi sonunda;

Tarafların Boşanmalarına müşterek çocukları Muhittin ve Bayram'ın velayet haklarının davacı annelerine verilmesine, çocuklarını her ayın ilk pazar günü ile dini bayramların ikinci günlerinde saat 10 dan 18 e kadar görmek ve yanında alıkoymak suretile baba ile çocuklar arasındaki şahsi münasebetin düzenlenmesine (8 000) kuruş yargılama giderleri ile (1000) lira vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, Yargıtay yolu açık olmak üzere 11/2/1980 tarihinde karar verildiğinden işbu ilamın adresi mechul bulunan davalı Orhan Sarıman'a tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur.

18/3/1980

(Basın-2116)—1092

Faşistler, Demokratik Sol Muhtarlar Derneği'ne saldırdı

HABER MERKEZİ

Adana Demokratik Sol Muhtarlar Derneği kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tahrip edildi. Dernek Başkanı Asım Şenyazar, Demokrat'a gönderdiği yazılı açıklamada derneğin tahrip edilmesini kınadıklarını bildirdi. Şenyazar açıklamasında şöyle dedi:

"Bizim muhtarların kurduğu derneğin amacı belli, 1 milyona yakın yurttaşın bulunduğu Adana'da biz muhtarlar bir nevi kamu görevi yapıyoruz. Buna rağmen kurmuş bulunduğumuz derneği tahrip edenler hainlik yapmaktadırlar. Adana halkına sesleniyoruz. Gece gündüz hizmetinizde olan biz muhtarlar bu tür saldırılardan yılmayacağız."

DİYARBAKIR'DA BİR ÜSTEĞMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'da Ünal Sineması'ndan kimlikleri bilinmeyen , kişilerce anons edilerek sinemadan çıkartılan Ömer Koç adlı üsteğmen, vurularak öldürüldü.

Sıkıyönetim Soruşturma Bürosu'nda görevli olan Üsteğmen Ömer Koç'un yaklaşık 10 kişilik silahlı bir grup tarafından yaylım ateşine tutularak öldürüldüğü öğrenildi. Olaydan sonra güvenlik kuvvetlerinin kentin bütün semtlerinde geniş çaplı aramalar ve operasyonlarda bulundukları, aramalar sırasında yaklaşık 300 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Üsteğmen Ömer Koç'un bir saldırı sonucu öldürülmesi üzerine bir mesaj yayınlayan Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren, "saldırganların en kısa zamanda yakalanacağına ve adalete teslim edileceğine inandığını" belirtti. Başbakan Süleyman Demirel ile CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Üsteğmen Koç'un ailesine ve Genel Kurmay Başkanı'na gönderdikleri mesajlarda başsağlığı dilediler ve saldırıyı kınadılar.

ŞİŞLİ'DE MİNİBÜS TARANDI 1 KİŞİ ÖLDÜ

İstanbul'da Şişli MHP İlçe binasının yakınlarındaki Gültepe Durağında bulunan bir minibüse giren bir kişi içerde bulunan Hüseyin Yılmaz'a "Okmeydanı'nda mı oturuyorsun?" deyip, "Evet" cevabını aldıktan sonra, dışarda bulunan kişilerce ateş açıldı. Kimlikleri belirlenemeyen silahlı faşistler sol görüşlü bir kişi olarak tanınan Tunceli doğumlu işsiz Hüseyin Yılmaz'ı açtıkları ateşle vurarak öldürdüler. Olay sırasında minibüs içinde bulunan yolculardan Yılmaz Çekirge'de kırılan camlardan hafif şekilde yaralandı. Minibüs şoförü saldırganların açtığı ateşten korunmak için arabayı harekete geçirerek Ali Sami Yen stadyumuna kadar kaçtı.

Yetkililer saldırganların olaydan sonra kaçtıklarını ve kimliklerinin belirlenemediğini açıkladılar.

• İstinye'de durakta otobüs bekleyen bir öğrenci kimlikleri belirlenemeyen kişilerin saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. İstinye Çayır Mahallesi Köprübaşı durağında otobüs bekleyen sol görüşlü Kadıköy Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Öğrencisi Gürsel Küçükyıldız'a sabah saatlerinde ateş açan saldırganların kaçtıkları öğrenildi. Gürsel Küçükyıldız Baltalimanı Hastanesinde tedavi altına alındı.

HİLVAN'DA İKİ KİŞİ DAHA ÖLDÜRÜLDÜ

Yem Sanayii Fabrikası Müdürü Sebat Bursa ile Ülkü İlkokulu Müdürü Bekir Dadaş önceki gece kimlikleri belirsiz kisilerce kaçırıldılar. Durumun güvenlik kuvvetlerine bildirilmesi sonucu yapılan aramalar sırasında kaçırılan iki kişiye ait cesetler Hilvan'a 1 kilometre mesafede bir su deposu yanında elleri arkadan bağlanmış ve kurşunlanmış halde bulundu. Olayla ilgili soruşturmanın başladığı bildirildi.

GÜNAYDIN GAZETESİ ANKARA İSTİHBARAT ŞEFİ'NİN EVİNE SALDIRILDI

Günaydın Gazetesi Ankara Bürosu Şefi Bekir Coşkun'un evi kimliği belirsiz kişilerce otomatik silahlarla tarandı. Bekir Coşkun saldırı sırasında evde bulunmadığından kurtuldu.

Saldırganların faşist oldukları ve Coşkun'u daha önceden de "Partimiz aleyhine yazı yazma, kötü olur" şeklinde tehdit ettikleri ve örgütleri adına para istedikleri belirlendi. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri saldırganların arandıklarını, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

4 AYDA 126 KİŞİNİN KAÇTIĞI AÇIKLANDI

Adalet Bakanı Ömer Ucuzal, hükümetlerinin kuruluşundan bu yana geçen 4 ay içinde cezaevlerinden 126 kişinin kaçtığını, 22 aylık Ecevit Hükümeti döneminde ise bu sayının 3051 olduğunu açıkladı.

Ömer Ucuzal Parlamento'da düzenlediği basın toplantısında Edirne Cezaevi'nden idam istemiyle yargılanmakta olan Mustafa Baki Gülcan ile arkadaşlarının kaçışları konusunda açıklama yaptı. Ucuzal sözkonusu faşistlerin cezaevine tüpgaz getiren kamyonetin altına üç gardiyanın yardımıyla saklandıklarını, üstleri boş tüplerle kapatılar. bu kişilerden 5'inin kent merkezinden kaçtığını, birinin ise yakalandığını belirtti.

FAŞİSTLER TARİŞ'TE İŞÇİLERE SALDIRDI

TARİŞ Üzüm Depolama işletmelerinin önünden geçen ve TARİŞ'ten bir süre önce çıkartılan işçilerden oldukları belirlenen iki simitçiye TARİŞ'e yeni alınan faşistler tarafından saldırıldı. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri TARİŞ'ten atıldıktan sonra simitçilik yapmaya başlayan Tamer Doğan ve İbrahim Ülker'e saldıran faşistlerden oldukları saptanan bekçibaşı Lütfü Aydın ve bekçi İslâm Çolpan'ı yakaladılar. Bekçilerin yanında bulunan diğer saldırganların kaçtıkları öğrenildi.

• Öte yandan DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Eğitim Sekreteri Ali Rıza Nişancı, TARİŞ Üzüm Depolama ve Kolonya Fabrikasında sendikalarına üye olan işçilerin işe yeni alınanlarca tehdit edildiklerini ve baskı altında tutulduklarını, saldırıya uğrayan simitçilerin de işten çıkartılan Gıda—İş üyesi işçiler olduklarını söyledi.

• İzmir'in Kadifekale semtinde gece geç saatlerde DDKD yanlısı oldukları bildirilen 150 kişilik bir grubun gösteri yaparak, yolları trafiğe kapatıp ateş yaktıkları belirtildi. Olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleriyle çatışmaya giren göstericilerin, üzerinde "Nevroz özgürlük meşalesidir, söndürülemez. Direneceğiz, savaşacağız." yazılı bir pankart asarak kaçtıkları bildirildi.

ÇARŞAMBA'DA FAŞİSTLERİN KURDUĞU PUSU

Samsun'un Çarşamba İlçesinde Fuat Baysal adlı devrimci bir genç pusu kuran silahlı faşistlerin saldırısına uğradı. Olay sırasında Fuat Baysal yara almadan kurtuldu. Yoldan geçmekte olan ve terzi olduğu bildirilen Hasan Demir adındaki yurttaş kolundan yaralanarak Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Çarşamba'nın Soğuklu caddesinde Fuat Baysal'ın evinin bulunduğu 19. Sokakta pusu kuran, Bahri Tomakin, Bahattin Deniz, Mustafa Deniz ve Hüseyin Çelebi adındaki faşistler muhabirimiz Fuat Baysal'ın üzerine ateş açtılar. Yoldan geçen Hasan Demir adlı yurttaşın yaralandığı olayda Baysal, yara almadan kurtuldu. Gıyabi tutuklama kararı bulunan Bahri Tomakin'in yakalandığı diğerlerinin ise kaçtıkları öğrenildi.

KONYA'DA FAŞİSTLER DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Konya Karapınar'da Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri okuldan dağılırken faşistlerin saldırısına uğradılar. Saldırı sonucu bir öğrenci bıçakla yaralandı. Kolundan yaralanan Endüstri Meslek Lisesi son sınıf öğrencisi devrimci Selahattin Çepik, Karapınar Sağlık Ocağına kaldırıldı.

• Konya Kent merkezinde Aydınlıkevler ve Sanayi Çarşısı semtlerinde sağ içerikli pankartlar asan Mithat Bektaş, Ebubekir Şimşek, Kemalettin Dikici, Baki Zengin, Emin Dündar ve Ahmet Koçkar güvenlik kuvvetlerince yakalandılar.

• Konya Selçuk Üniversitesi F.K.B. bölümü öğrencileri arasında çıkan kavgada Arif Demirören, Oktay Küçük, Hüseyin Çelik ve Yücel Ayhan adlı öğrenciler çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olayla ilgili oldukları sanılan biri kız 7 öğrencinin gözaltına alındıkları öğrenildi.

ÜLKÜ-BİR'Lİ FAŞİSTLER BİR KİŞİYİ YARALADI

Ordu'nun Fevzipaşa Caddesinde bulunan Ülkü-Bir Derneği binasından çıkan faşistlerin sol görüşlü Serdar Piroğlu'nu ateş etmek suretiyle ağır yaraladıkları bildirildi. Silahlı saldırganların olaydan sonra kaçtıkları, yaralanan Piroğlu'nun Ordu Devlet Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

Bu arada sol görüşlü Serdar Piroğlu'na kan vermek için gidenlerin bindiği minibüsün de faşistlerce taşlandığı ve güvenlik kuvvetlerinin buna seyirci kaldıkları öne sürüldü.

KARADENİZ DEV—GENÇ ESKİ YÖNETİCİSİ FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Karadeniz Dev—Genç Trabzon şubesi eski yöneticilerinden Kahraman Ezber dün otomobilini durduran faşistlerin açtığı ateş sonucu vurularak öldürüldü. Ezber'in otomobilinde bulunan arkadaşı Mevlut Tosun ise açılan ateş sonucu aldığı kurşunlarla ağır şekilde yaralandı.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü son sınıf öğrencisi olan Kahraman Ezber dün sabah otomobiliyle giderken önü bir grup faşist tarafından kesildi. Silah tehdidiyle durdurulan otomobil daha sonra faşistlerin otomatik silahlarıyla açtıkları ateşe hedef oldu. Kahraman Ezber'in açılan ateş sonucu olay yerinde can verdiği, otomobilin arkasında oturan ve aynı bölüm öğrencilerinden Mevlut Tosun'un ise ağır şekilde yaralandığı belirtildi.

Kahraman Ezber'in bitirme projesini vererek okulu bitirmek üzere olduğu ve projesini teslim edeceği sırada vurulduğu öğrenildi.

İTÜ Öğrencileri "Yeni MC'nin, İTÜ Senatosu'nun İTÜ mensuplarına hediyesidir" yazılı bir karton ve kırmızı kurdela bağladıkları bir kazığı yemekhaneye koydular. Daha sonra da fakültenin önüne çıkardılar. Fotoğrafta fakülte önündeki kazık ve öğrencilerin yemek fişi yerine kullandıkları karikatürlerden biri görülüyor.

İTÜ'de yemek zammı protesto edildi

HABER MERKEZİ

İTÜ'de öğrenciler yemeklere yapılan son zamları protesto etmek amacıyla Üniversiteye bağlı tüm Fakültelerde yemekleri ücret vermeden yediler.

"Yeni MC'nin, İTÜ Senatosu'nun İTÜ mensuplarına hediyesidir." yazılı birkarton ve kırmızı kurdela bağlı bir kazığı fakülte yemekhanesinde bir masa üzerine koyan öğrenciler, yemek almak için üzerinde Demirel'in resminin bulunduğu fişleri kullandılar.

II Fakülte, 84 Sınıf Temsilcisi ve İTÜ-DER Yönetim Kurulu ortak bir açıklama yaparak özetle şunları söylediler:

"İTÜ Yemek Kurulu zamları gerekçe göstererek 12 Mart tarihli toplantısında yemek fiyatlarını 20 liraya çıkardı. Oysa öğrenci kredileri 1000 TL'dır ve yemekbaşına 5 TL gibi komik bir ödenek ayrılmıştır."

"Biz İTÜ öğrencileri olarak zamların halkımız ve birparçası olan bizlerin sırtına yüklenmesini ve son olarak yapılan yemek zammına devletçe hiçbir ödeneğin yapılmamasına karşı çıkıyoruz. Bu nedenle başlattığımız bir dizi eylemin ilki olarak yemekleri ücretsiz olarak yedik. Bu tür eylemleri, karşılığı verilmeden yapılan yemek zammı kaldırılana, yıllardan beri öğrenci başına 5 TL olarak verilen ödeneğin en az 25 TL.'na arttırılmasına, Yemek Kurulunun demokratikleştirilerek öğrencilerin de karar alma sürecine katılmasına, kaliteli yemek yapılarak Mediko-Sosyal tarafından denetlenmesine, yemekhanedeki teknik aksaklıkların ve personel açığının giderilmesine kadar sürdüreceğiz. Bu isteklerimiz gerçekleştirilene kadar mücadelemizi sürdürmekte kararlıyız."

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Demirel'den seçmeler

Başbakan Demirel'e son basın toplantılarından birinde Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili bir soru yöneltildi. Demirel soruyu yuvarlak cümlelerle geçiştirmeye çalıştı.

Çok yuvarlak konuştuğunu kendisi de anlamış olacak ki, şöyle dedi:

"Yine yuvarlak konuştun diyeceksiniz. Köşeli konuşma imkânı olmayınca ne yapalım?" Anlaşılan insanın fizik yapısı konuşmasına da yansıyor.

İŞÇİ KÖYLÜ MEMUR AYDA KAÇ KEZ ET YER?

Başbakan Demirel'e sordular:

"Efendim, bir işçinin, memurun, köylünün şu zamlardan sonra ayda kaç kez et yediğini biliyor musunuz?"

Daha önce, ülkenin neresinde ne var ne yok, neye ihtiyaç var, kim ne durumda,her hafta rapor ediyoruz diyen Demirel şu yanıtı verdi:

"Nerden bileyim ben kaç kez et yediğini? Bunu bilemem ki. Biz nerde ne var ne yok, neyin yokluğu çekiliyor onu araştırıyoruz, ona göre tedbir alıyoruz..."

Kısacası işçinin memurun, köylünün yiyip yememesi önemli değil, önemli olan yiyebilenlerin daha bolca yiyebilmelerini sağlamak Eh..Ne diyelim, "Yiyin efendiler yiyin, bu han-ı iştiha sizin."

TAŞ YAĞMURU

Para turları

Alman Başbakanı, Türkiye'ye para yardımı için Amerika'ya gitmiş.

Ve yardım için "Tur" atıyormuş.

Ecevit döneminde başlamıştı turlara.

Acaba bu kaçıncı tur?

DEMİREL'İN SELAMLARI

Başbakan Süleyman Demirel son günlerde "Selam" göndermeye başladı. Eskiden kendisini kızdıranlara başka türlü yanıt veriyordu. Ancak şimdilerde kendisini kızdıranlara şöyle bir "selam" gönderiveriyor... Selamını söyledikten sonra da geriye yaslanıp kahraman edasıyla kasılıyor ve hafiften tebessüm ediyor.

Geçenlerde bir gazeteci sormuştu:

"Sayın Başbakanım, Ecevit'siz ve Demirel'siz bir Türk siyasi hayatı nasıl olur?".

Vay efendim bunu diyen sen misin?

"Ne o... Şimdi de Angara'da baş yiyiciler mi türedi? Ecevit'i Demirel'i siz mi getirdiniz? Tepeden inmeciler mi va... Paraşütçülere selam olsun..."

Anlaşılan politika sahnesinde iki rol adamakıllı oturdu. Birbirlerine sövmelerine rağmen her ikisi de düzenin garantisi olduklarını biliyorlar ve politik tartışmanın dışında birbirlerini kolluyorlar.

FOTO CİDDİ

Ertan ÜNVER

Ben daha önce işadamlarının temsilcisiydim.

Hükümet kurulduktan sonra devleti onlar adına yönlendiriyorum.

Şimdi işadamları ne derse devlete onu yaptırıyorum.

Eee, o kadar olacak, burası Türkiye!..

BU İŞ YERİNDE GREV VAR

Faşistlerce öldürülen Niyazi Balcı ve olayı kınayan grevdeki arkadaşları.

FAŞİSTLERİN ÖLDÜRDÜĞÜ SUNGURLAR İŞÇİSİ NİYAZİ BALCI'NIN ARKADAŞLARI:

"Grev arifesinde öldürdüler Balcıyı"

● "Haklı mücadelemize hiç bir güç engel olamayacaktır"

HABER MERKEZİ

Niyazi Balcı, 18 Mart günü faşistler tarafından öldürüldü. Alibeyköy'de bulunan Sungurlar İmalat Sanayii'nde işçi olarak çalışıyordu. Balcı, olay günü ücretsiz izin alarak grev barakasının temelini attı. Ertesi günü grev başlayacaktı. Mesai bitiminde arkadaşlarıyla beraber servis aracına binerek evine gitmek üzere iş yerinden ayrıldı.

"ELLERİNDEKİ LİSTEYE BAKTILAR.. SONRA DA ÖLDÜRDÜLER"

Kağıthane- Nişantaşlar Mahallesine gelindiğinde Niyazi Balcı ve iki arkadaşı servis arabasından inerek evlerinin yolunu tutuyorlar. Servis arabası hareket ediyor ama 15 metre gittikten sonra silahlı kişilerce durduruluyor. "Kıpırdamayın inin aşağıya, duvara yaslanın" diyen silahlı faşistlerden ikisi yürümekte olan Niyazi Balcı ve arkadaşını durduruyor. Her ikisinin de kimliklerini çıkarttırıyorlar. Daha sonra ellerindeki listeye bakarak "Tamam bu" diyorlar. Servis arabasının yanındaki arkadaşlarına bağırarak Niyazi Balcı'yı birbirlerine gösteriyorlar. İki faşist, Balcı'nın kollarına girerek birkaç metre yürüdükten sonra silahlarını ateşliyorlar. Servis arabasından indirilen yüzleri duvara dönük işçilerden biri, "Önce 4-5 el ateş edildi. Daha sonra kaçan ayak sesleri duyduk. Bir süre sessizlik oldu.. Kafamı hafifçe çevirip baktığımda, Niyazi Balcı arkadaşımın yerde kanlar içinde yattığını gördüm. Saldırgan faşistler kaçmışlardı. Hemen arkadaşımızın başına koştuk, ölmüştü.."

"GREV ARİFESİNDE ÖLDÜRDÜLER O'NU.."

Olaydan sonra arkadaşları üzüntüyle sevinci bir arada yaşıyorlar. Çarşamba sabahı 450 işçi greve çıkıyor. Fabrika önünde toplanan işçiler yaptıkları konuşmalarda, "Bu tür saldırılar işçi sınıfının yükselen mücadelesine karşı burjuvazinin bir oyunudur. Ancak biz bu karanlık oyunları görüyoruz. Saldırılar bizi yıldıramaz. Bunların hesabı sorulacaktır" diyorlar. Daha sonra tüm işçiler Niyazi Balcı'nın ailesine başsağlığı dilemek için Alibeyköy'den Kağıthane'ye kadar "Niyazi'nin hesabı sorulacak", "Niyazi'ler ölmez", "Kahrolsun faşizm" sloganlarını söyleyerek yürüyorlar.

"Bu saldırı Niyazi'nin şahsında bize yönelik bir saldırıdır. Fazla bir şeye karışmazdı. Demokrat yapılı, uysal, sessiz, garip hatta okur yazarlığı dahi olmayan bir arkadaşımızdı. Ama O, bizi sindirmek, yıldırmak isteyen oligarşinin seçtiği bir arkadışımız oldu. Bizim haklı mücadelemize hiç bir güç engel olamayacaktır." diyor işçiler.

CENAZESİ UMRANİYE DUDULLU'DA TOPRAĞA VERİLİYOR

Niyazi Balcı Kağıthane'de oturuyordu. Dudullu'da ne mezar yeri almıştı, nede bir yakını vardı. Ama Kağıthane'de mezarlıkyokmuş gibi güvenlik kuvvetleri ve ailesinden birkaç kişinin katıldığı bir törenle Balcı, Dudullu'da toprağa verildi. İşçi arkadaşları, "Cenaze bizden kaçırıldı. Arkadaşımıza yapmamız gereken son görev engellendi' dediler.

Ankara'da faşistlerin davaları gıyaplarında devam ediyor

HABER MERKEZİ

Adam öldürmek, adam öldürmeye teşebbüs etmek gibi suçlardan aranan Ethem Kışkış, Fehmi Kandemir ve İsmail Köksal adlı faşistlerin yargılamaları gıyablarında yapıldı.

"Balgat Katliamı" faileri olarak aranan sanıkların 10 Ağustos 1978 tarihinde Balgat Ziyabey Caddesi üzerindeki kıraathaneleri tarayarak 5 kişinin ölümüne 10 kişinin yaralanmasına neden oldukları bildirildi.

Bilindiği gibi "Balgat Katliamı"na adı karışan İsa Armağan, Mustafa Pehlivanoğlu, Ethem Kışkış, Fehmi Kandemir ve İsmail Köksal haklarında katliam suçundan Türk Ceza Kanunu'nun 149/2 maddesi uyarınca dava açılmıştı. Ancak sanıklardan Kışkış, Kandemir ve Köksal'ın soruşturma dosyaları, yakalanamadıkları gerekçesiyle öteki sanıkların dosyalarından ayrılmıştı. Armağan ve Pehlivanoğlu ise ölüm cezasına çarptırılmışlardı.

Balgat olaylarından aranan sanıklardan Fehmi Kandemir ile İsmail Köksal haklarında 18 Eylül 1978 tarihinde Ankara 3. Sulah Ceza Mahkemesi Ethem Kışkış hakkında da Ankara 3. Asliye Mahkemesi gıyabi tutuklama kararları vermişlerdi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi sanıkların yakalanmaları için Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Sıkıyönetim Komutanlığına yazı yazılmasını kararlaştırdı.

Görevli memura hakaret ve tehdit suçlarından sanık MHP yanlısı Avukat Can Özbay'ın yargılanmasına Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde başlandı.

Duruşmada iddianamesini okuyan Askeri Savcı Avukat Özbay'ın görevli memura hakaret ve tehdit suçundan TCK'nun 266/2. maddesi uyarınca 2 ay ile 2 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırılmasını istedi.

Avukat Can Özbay ise memura hakaret ve tehdit etmediğini yalnız, Emniyet Müdürlüğünde "Ülkücülere yaptığı işkencelerden dolayı bir gün hesap vereceğini" söylediğini bildirdi.

Bilindiği gibi MHP yanlısı Avukat Can Özbay hakkında cezaevine tabanca sokmak suçundan dava açılmıştı. Avukatın bu davası da halen devam ediyor.

LEVENT ÖZYÖRÜK DAVASI SANIKLARINDAN BİRİ TAHLİYE EDİLDİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu'nun devrimci öğrencilerinden Levent Özyörük'ün okul önünde öldürülmesine ilişkin davanın duruşmasına devam edildi.

Mahkeme heyeti, Özyörük'ün öldürülmesi davasından yargılanan faşistlerden Orhan Karagöz'ü tahliye etti.

Turizm Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi Levnet Özyörük'ü okul önünde 18 Ocak 1978'de öldürmek suçundan sanık Mahmut Erem, Orhan Karagöz, Celalettin Korkmaz, Hasan Hüseyin Kaptan ve Memduh Bozbey'in hazır bulundukları davada olayın görgü tanıkları dinlendi.

Tutuklu sanık Orhan Karagöz'ün avukatının tahliye istemi, mahkeme heyetince yerinde bulunarak Karagöz'ün tahliyesi kararlaştırıldı. Olayla ilgili olarak gıyabi tutuklu Ali Arınık adındaki sanığın güvenlik kuvvetlerince aranmasına devam edildiğini bildiren mahkeme heyeti, duruşmayı bir başka güne ertelendi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- Yapıları yıldırımın etkisine karşı koruyan bir araç- 2 - Operatör tarafından hastaya yapılan bir tür tedavi- 3 Bir borcun ödenmesi için gösterilen süre- Hava sıcaklığının sıfırdan aşağı düşmesiyle suların buz tutması. 4 - Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk- İkinci derecede olan- 5 -Dolmuş yapan büyük at arabası- 6 En kısa zaman parçası- Lityum elementinin simgesi -7 Sosyeteye düşkün anlamında bir sözcük- 8 - Bir noktanın, esas olarak alınan düzlemden uzaklığı ve bu uzaklığı gösteren rakam- Kiraya verilerek gelir getiren mülk - 9 Vilayet- Bir gıda maddesi- Kimi hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan demir parça-

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1 -Canlı varlıklardaki şartlı refleksleri açıklayan Rus hekimi (Soyadı)- Bir bağlaç- 2 - Uyarma ya da koşul niteliğinde olan bir tümceyi başka bir tümceye bağlamaya yarar- Yüreğin bulunduğu tarafta olan -3 - Arkası yırtmaçlı etekleri uzun,çift sıra düğmeli resmi ceket 4 - Meydanda, herkesin içinde yapılan - 5 - Boru sesi- Zamanı geçmiş -6 - Rey- Kuşların, evcil kanatlıların uyumak için üzerinde sindikleri dal- 7 - Sürülerek dinlendirilmeye bırakılmış tarla- Sabahın alaca karanlık zamanı- 8 Bir çeşit uzun omuz atkısı- Para birimimiz -9 - TERSİ: Kınakına kabuklarından çıkarılan ve sıtmanın ilacı olan beyaz alkaloit.

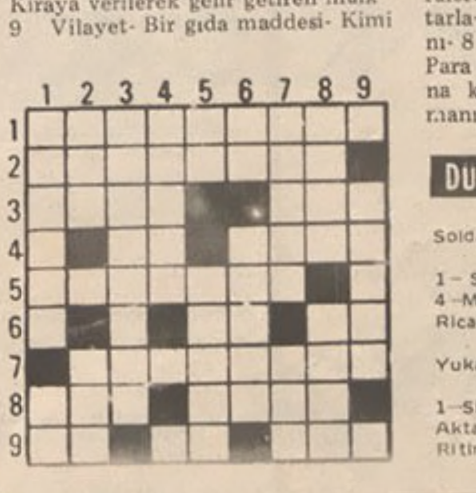

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Soldan Sağa:

1 - Senaryo- 2 -Ak-Otağ- 3 - Statik- Re- 4 -Matafora- 5 -Om-Hile- 6 - İmdat- 7 - Rica-Mide -8 - Ara-Saman -9 - Firar.-

Yukarıdan Aşağıya

1 - Sismograf-2 - Tam-İri-3 - Naat-İcar- Aktarma- 5 İf-Sr.-6 - Yokonama- 7 - Ot-Ritim-8 - Aral-Dar-9- Öğe-Ezen.

Halk sanatı ya da halk için sanat

E. ÇAKICIOĞLU

Sanatın insanlığın oluşumuyla birlikte oluştuğunu ve insan topluluklarının gelişimine koşut olarak bir takım evrelerden geçerek günümüzdeki boyutlarına vardığını bilmekteyiz. Yine sanatın sınıfların oluşumuyla birlikte iki ayrı yolda geliştiğini de bilmekteyiz.

Türkiye'de ise sanatın bu evrensel gelişimine koşut olarak geliştiğini görmekteyiz. Sınıflar arasındaki uzlaşmazlığın boyutlarının büyüdüğü feodal Osmanlı toplumunda sanatın bu uzlaşmaz mücadeleden payını aldığını görürüz. Feodal sömürgeci bir politikanın ve rantiyeciliğin başıboşluğa ittiği saray ve çevresi hazinede biriken yağmaları nasıl tüketeceğinin yollarını ararken, alın teri ile hazineyi dolduran halk yığınları da bu feodal sömürü zincirini koparmanın yollarını arıyordu.

Doğaldır ki, sanat toplumlarda insanlar arasında en büyük iletişim araçlarından biridir. Sanattır ortak düşünceyi ortak duyguları yaratan. Ve bu yanıyla da sanat örgütleyicidir.

Toplumlarda ve özellikle de toplumumuzda sanatın ve sanatçıların toplumsal değişimlerde ne denli önemli roller oynadığını tarihten görmekteyiz. İki ana öbeğe ayrılan sanatçıların bir bölümü egemen sınıfın ya da sınıfların yanında yer alarak, sömürünün, baskının ve zulümün sanatını yaparlarken, diğer bölümü de ezilen, sömürülen, horlanan, baskı altında tutulan geniş yığınların yanında, içinde yerlerini alarak mücadele etmişlerdir. Hatta halk sanatçıları zaman zaman önderlik görevini üstlenmişlerdir. (Şeyh Bedrettin, Pir Sultan, Dadaloğlu gibi) ya da önderliğe çok yakın bir pozisyonda olmuşlardır. Birer propagandist, birer ajitatör olmuşlardır.

Ancak halk sanatçılarının yada halk için sanat yapanların bu tarihsel görevi her zaman üstlenebildiklerini ve bu mücadeleyi istikrarlı yürüttüklerini iddia edemeyiz. Özellikle emperyalist-kapitalist sistemin son cankurtaran simidi olan faşizmin yeşermeye başladığı faşist diktatörlüklerin kurulduğu ve bununla birlikte halk sanatının yada halk için sanat yapma işinin küçük-burjuva aydın tabakanın dar çerçevesi içine sıkışıp kalması, halk sanatının istikrarlığını, büyük ölçüde sarsmış, hatta zaman zaman kesintiye uğratmıştır.

Günümüzde de bunun örneklerini görebiliyoruz. Egemen sınıflarla, işçi sınıfı ve halkarasındaki mücadele kızıştıkça, sanatçılarda büyük bir dalgalanmanın olduğunu görüyoruz. Durum işçi sınıfının lehine geliştiği dönemlerde, yani bir takım demokratik hak ve özgürlüklerin elde edildiği dönemlerde işçi sınıfının ve halkın yanında yer alan sanatçılar çoğalmakta ve bu alanlarda yığınlarca eser verilmektedir. Durum tersine döndüğü, demokratik hak ve özgürlüklerin yok edilmeye çalışıldığı dönemlerde bu potansiyelin kısa sürede eridiğini, bir kısım sanatçıların sustuğunu, bir kısmının ise renk değiştirerek egemenlerin safında mevzilendiğini görüyoruz. (Ancak bir kısmı da inatla mücadeleyi sürdürüyorlar.)

Oysa sanatçı, halk sanatçısı en zor dönemlerde bile haykırabilmeli susmamalı. En verimli yapıtlarını bu dönemde vermeli. Sanatın tarihsel görevi olan ajitatörlük ve propagandistlik görevini üstlenebilmeli. Küçük burjuva-aydın kitaplığının raflarını kırarak halkın yanına varmalıdır. Demokratik mevzileri gücü yettiğince korumaya çalışmalı, demokrasi mücadelesinde yerini almalı... İşte bunu yapanlardır halk sanatçıları yada halk için sanat yapanlar.

Selam olsun onlara...

Dinarsu Tekstil Fabrikası grevinde işçilerle birlikte koro elemanları halay çekerken

DİSK Kültür Merkezi yöneticileri ile bir söyleşi

DİSK Eğitim Dairesi Bünyesinde bir Kültür Merkezi kurulduğu biliniyor. Bize bu kültür merkezinin kuruluş çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

DİSK Eğitim Dairesi bünyesinde çalışmalarımızı sürdürürken 3 günlük Eğitim Seminerlerinde bir "Kültür Merkezi" kurulması önerildi. Timur Selçuk başta olmak üzere diğer sanatçı arkadaşlarımızın teşvikiyle Eğitim Dairesi bünyesinde "Kültür Merkezini" kurduk.

DİSK çatısı altındaki bu kültürel çalışmalarla ne amaçlanıyor?

İşçi sınıfının bizzat kültürel etkinliği üstlenmesi amaçlanıyor. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için, kütüphane ve ekleri derslikler, bir sergi salonu, ses kayıt odası, Basın Yayın Bölümü, Grafik Bölümü ve bir Arşiv oluşturuldu.

Bu amacın gerçekleştirilmesi doğrultusunda şu anda neler yapılıyor? Geleceğe dönük ne gibi çalışmalar planlanıyor?

Şu anda "Koro" ve "Halk Oyunları" çalışmalarımız var. Bu çalışmaların ilk ürünlerini geçtiğimiz 13 Şubat'ta DİSK'in Kuruluş Yıldönümünde sergiledik. Yine DKM İşçi Korosu 1 Mart 1980 günü Tekstil Sendikası'nın "Neyir Fabrikasında" ve "Edip İplik Fabrikasında"ki grev yerlerini dolaştılar. Şu anda koro ve halk oyunlarıyla yetinmek durumundayız. Ancak geleceğe dönük oldukça geniş çaplı kültürel faaliyetler planlanıyor. Örneğin: roman, şiir, tiyatro, beste, fotoğraf, kısa film, afiş, öykü ve eğitim araştırması dallarını kapsayacak "ödüllü yarışmalar" bir "kültür ve sanat kurultayı", kısa vadede "tiyatro" çalışmaları, "kasetçilik" yaz aylarına doğru bir "Şenlik" düzenlenmesi düşünülüyor.

Şu anda yürüttüğünüz koro ve halk oyunları çalışmalarında bir takım sorunlarla karşılaştığınız muhakkak. Bu sorunları özetler misiniz?

Sorunlarımız, ülkenin yapısından ve bu yapının tüm kurumlara yansımasından kaynaklanıyor. Örneğin şu anda yürütmekte olduğumuz koro ve halkoyunlarına katılım beklediğimiz ve istediğimiz ölçüye ulaşamamış durumda. Özelde örneklediğimiz genelde ise özetlediğimiz sorunların aşılması yolunda çabalarımız her geçen gün yoğunlaşıyor. Bu çabalara örnek verecek olursak; İstanbul kentinin ulaşım açmazı nedeniyle çalışmalarımıza katılmakta güçlük çeken arkadaşlarımıza çalışmalara servisle gidip-gelme olanağını sağladık. Halk oyunları çalışmalarının pazar günü yapılması, koro çalışmalarının ise pazartesi perşembe akşamları yapılması kararlaştırılırken amaç işçi arkadaşlarımız için en uygun zamanı saptamak ve bu çalışmaların onlara yük olmadan sürdürülmesini sağlamaktı.

Bu çalışmalara yeni katılmak isteyecek arkadaşlar her zaman başvurabilirler mi?

Halk oyunları için "Evet". Ancak koro çalışmaları için kayıt dönemi olarak önümüzdeki Eylül ayı düşünülüyor.

Tekstil Sendikası-Edip İplik Fabrikası grevi sırasında DİSK-OKU Korosu'nu dinleyen işçiler.

IRAKLI BİR TÜRKMEN OZAN :

Abdullatif Benderoğlu

Firdevs TACETTİN

1937'de Irak'ta Tuzkurmatu ilçesinde doğan Abdullatif Benderoğlu, öğrenimini Kerkük'te yaptı. 1964 yılında siyasi nedenlerle Irak'tan ayrılarak Sofya'da yaşamaya başladı. 17 Temmuz 1968'den sonra Türkmenlere kültür haklarının tanınması üzerine Tanıtma Bakanlığına bağlı Türkmen Kültür Müdürlüğü'ne atandı. Hâlâ aynı görevi sürdüren Benderoğlu aynı zamanda "Yurt"adlı haftalık siyasi gazetenin başyazarıdır. Aşağıda Benderoğlu ile Bağdat'ta yaptığımız bir görüşmeyi yayınlıyoruz.

— Bize yapıtlarınızdan söz eder misiniz?

İki kitabım Türkiye'de basıldı. İlki "Yurt Toprağı", Ankara, 1971. diğeri "Güvercinlerin Ezgisi". Ankara, 1975.

Şimdiye değin basılmış 18 kitabım var. Sözünü ettiğim iki kitaptan başka Türkmence 8 şiir kitabım yayınlandı. Diğer kitaplarım araştırma, inceleme ve Türkmen tarihi üzerine yazdıklarımı kapsıyor. Ayrıca "Çağdaş Türk Şiirinden Seçmeler" adıyla yayınlanan ve Türkiye'nin tanınmış ilerici 73 ozanın şiirlerini topladığım bir de antolojim var. Bir başka kitabım da Nazım Hikmet'in şiirlerini Arapçaya çevirdim. Bugüne değin Türkiye'nin hiç bir yerinde yayınlanmamış Türkçe Arapça "Büyük Sözlük"ü Muhammed Hurşit ve İbrahim Dakuki ile birlikte hazırladık. İlk cildi önümüzdeki ay çıkıyor.

—Bize şiir anlayışınızdan ve şiirinizin özelliklerinden söz eder misiniz?

Benim şiirlerimde belirgin olayların etkisi açıkça gözlemlenir. Yani şiirlerimin doğduğu kaynak daima somuttur. Bu somut, maddeci yaklaşımı yüreğimden kopan deyişlerle tamamlamaya çalışırım. Tüm dünya insanlarının çektiği acıyı, sevinci yansıtmak için kullanırım. Benim şiirle içiçe olan yaşantım çok genç yaşlarda başlar. Dünyaca tanınan büyük şair Nazım Hizmet'i okudum önce. Onun etkisi altında yazdım ilk şiirlerimi. Benim şiirim o günden bu yana insanlığın zulümü defetmesi savaşında tüfekle yan yana olmak için gösterdiğim çabadır.

Bize şu anda sürdürmekte olduğunuz görevden ve başyazarı olduğunuz gazeteden söz eder misiniz?

Şu anda Türkmen Kültür Müdürüyüm. Ayrıca Bağdat'ta yayınlanan haftalık "Yurt" gazetesinin başyazarıyım. Bilindiği gibi Irak Türkmenlerine 1970'ten sonra kültürel hakları tanındı. Bunu, açılan Türkmen Kültür Dernekleri, Türkmence yayın yapan yayın organları ve benzeri kuruluşlar izledi. Türkmen Kültür Müdürlüğü bunlardan biri. Müdürlüğümüz kuruluşundan beri Türkmenlerin kültür, edebiyat, folklor ve tarihlerini devrimci bir yaklaşımla ele alıyor, yayınladığı araştırmalarla konuya ışık tutuyor. Şimdiye dek bu türde 65 kitap yayınladık.

Müdürlüğün bu yılki programında 2 kitap ve sözünü ettiğim sözlüğün diğer iki cildi piyasaya çıkacak. Türkmence olarak yayınlanan kitaplar devlet adına parasız olarak basılıyor ve her forma için yazarına 25 Irak Dinarı ödeniyor. Ayrıca basılan her kitaptan 100 tane yazara armağan olarak veriliyor.

Yurt Gazetesi ise Dar-El Cemahir Basımevinde yayınlanıyor. 496. sayısını geçtiğimiz hafta yayınladık. Gazetede gerek Arap dünyasının ve Irak'ın, gerekse dünyanın diğer bölgelerindeki ulusal kurtuluş hareketleri içinde olan ülkelerin sorunlarına değiniliyor.

Bunun dışında bir de ilerici bir kuruluş olan Türkmen Edebiyatçılar Birliğinden sözetmem gerek. Bu kuruluş 1970'te kuruldu. Kuruluşun Türkmence yayın yapan "Birlik" dergisinde Türkmen ve Türkiye edebiyatını Arap halkına tanıtma amacını görüyoruz.

PABLO NERUDA VE KANLI AFİŞLER

"Yaralarımı bir kalıt diye size bırakıyorum."
P.Neruda

Esen rüzgarları ektim
Bitişmeyen yaralarımla
Sonsuz ormanlardan topladığım tozlarla
Yoğurdum yaralarımı
Yine de yaralı yüreğimin
Kapısını açtım hürriyet türküleriyle.
Hürriyetleri uğrunda savaşan insanlar için
Geçtim Latin Amerika nın kanlı sokaklarından
Bir sabah rüzgarı gibi.
Topladım Neruda'nın kanıyla çizilen afişleri.
Süngülerin ucundan.
Armağan verdim faşistlerin.
Öldürdüğü boğduğu tutukladığı insanlara
Ve güneş doğmadan dinledim tutuklulardan
Neruda'nın heyecanlı şiirlerini ve gözlerinde
okudum...

Geleceğin aydınlığını.
Dünya insanları için....
Moskova, 17 Eylül 1973

PINAR

Bir yaz günü pınar suyundan içmeden
Oluşan meyvaları tatmadan
Çevreden kopan fırtınayla kayboldu gitti
Bir bahar günü, nergisin kokusuyla
Lalelerin rengine dönen gözleriyle
Pınarın suyuna döndü
Ve fırtınanın izinde bir gün
Gelecek kuşak için dikti yeni yeni ağaçlar

Bilinçli bir işçilik: Şiir

Salih POLAT

Şiir alanı yaşamın bütünüdür. Şiirin kaynağı ise gerçekliğin kendisidir. Kaynağını gerçeklikten alan şiirin işlevi ise, gerçeği değiştirme, ona yön verme doğrultusundadır. Buna karşı olanlar der ki, şiir ufak-tefek eksiklikleri ve yanlışlıkları gösterir bir takım çentikleri doldurur, şiirin seslendiği kimse ise, duygulanan herkestir. Peki bu eksikliklerin yanlışlıkların niteliği nedir? Sınıfsal mıdır toplumsal mıdır? mitolojik midir? Kuşkusuz şiirin gerçeği değiştirme gibi bir işlev yüklenmesine karşı olanlar, bu soruları yanıtlarken yan çizerler.

Şiir siyaset ve politikadan soyutlanamaz. Kaldı ki gerçeği değiştirme kaygusu güden şiir, politikanın ta kendisidir. Ve politikanın kendisi olan şiirin doğal olarak bir de ideolojisi vardır. Bu ideoloji işçi sınıfının ideolojisi olan Marksist-Leninist ideolojidir. Böyle olunca şiir dünyaya, topluma, olaylara, maddeye yani gerçekliğe bu ideolojinin gözüyle bakar. Bu ideolojinin gerçekliği kavrayış yöntemidiyalektik olduğuna göre, şiirin gerçekliği kavrayış yöntemi de diyalektiktir. Gerçekliğe diyalektik gözle bakan şiir, onu neden-sonuç ilişkisine bağlayarak, bir çözüm yolu göstermek zorundadır.

Kuşkusuz gerçekliğe diyalektik yöntemle yaklaşan şiirin bir estetik anlayaşı da vardır. Bu anlayış sosyalist gerçekçiliktir. Sosyalist gerçekçi şiir, romantizmin cıvık duyguculuğuna kapılmaz. Bu nitelikteki duygularını diyalektikle bastırır. Sosyalist gerçekçi şiirin seslendiği kimse işçi sınıfından başkası değildir. O doğayı, işçi sınıfının yararına değiştirmeye çalışır. Çağına ve sınıfına karşı sorumludur.

Estetik anlayışı sosyalist gerçekçilik olan şiirin işlevinin gerçeği değiştirmek olduğunu söyledik. Günümüzün temel gerçeği sınıflar savaşımı olduğuna göre, şiir de bu savaşım içinde yerini alacaktır. Öz ve biçimiyle, sınıfsız bir toplumun yaratılması savaşımında sesini yükseltecek ve gelişecektir. Şiir bunu yaparken, slogancılığın batağına düşmeyecektir. Sanat olgusunun kriterlerine her zamankinden daha çok sahip çıkacaktır. Katı öğreticiliğe düşmeyecek, kendi dilinin bilincinde olacaktır.

Şiir konusunda bunları söyledikten sonra, Türk şiirine bir göz atalım. Özellikle 1970 sonrası Türk şiirinin gelişiminde şu özellikleri saptamak olası:

a) Biçimciler: Şiirin varlık nedenini sözcük oyununa bağlayan biçimciler, şiiri günlük yaşamda amaç olarak görürler. Onlara göre, şiirin çözüm aramak gibi bir kaygusu yoktur. Bu iş olsa olsa ekonominin, sosyolojinin işidir. Şiirin siyaset ve politikadan ayrı bir yeri vardır. Şiiri kesinlikle politikayla karıştırmamak gerekir.

b) İçerikçiler: Devrimci bir ideolojiyle işe başlayan içerikçilere göre, şiirin varlık nedeni, devrimci bir içeriğin bulunmasıdır. Devrimci, şiiri baltalamak için, biçimcilerin işine yarayan bu anlayış, biçimci anlayıştan daha tehlikelidir.

c) Şiiri, içerik ve biçimin diyalektik bütünlüğünde arayanlar: İdeal devrimci şiir anlayışı olsa olsa bu anlayıştır. Çünkü o ne biçimi ne de içeriği ikinci planda tutar. Devrimci bir içerik ancak devrimci bir biçimle şiirleştirilebilir. Adnan Yücel'in de belirttiği gibi bu anlayış "biçime göre öz değil, öze göre biçim" arar. (Demokrat, 9.2.1980)

Şiiri, içerik ve biçimin diyalektik bütünlüğünde arayanlara göre, şiir sınıflar savaşımında işçi sınıfının hizmetinde bir araçtır. O, bilim karşısında haddini bilir. Ama gerektiğinde ekonomidir, yerine göre ise sosyolojidir.

Yukarıdaki söylediklerimizi özetlersek:
—Şiirin alanı yaşamın bütünüdür.
—Şiirin kaynağı gerçekliğin kendisidir.
—Şiirin işlevi, gerçeği işçi sınıfı yararına değiştirmektir.
—Şiir siyaset ve politikadan soyutlanamaz.
—Şiir, içerik ve biçimin diyalektik bütünlüğüyle vardır.

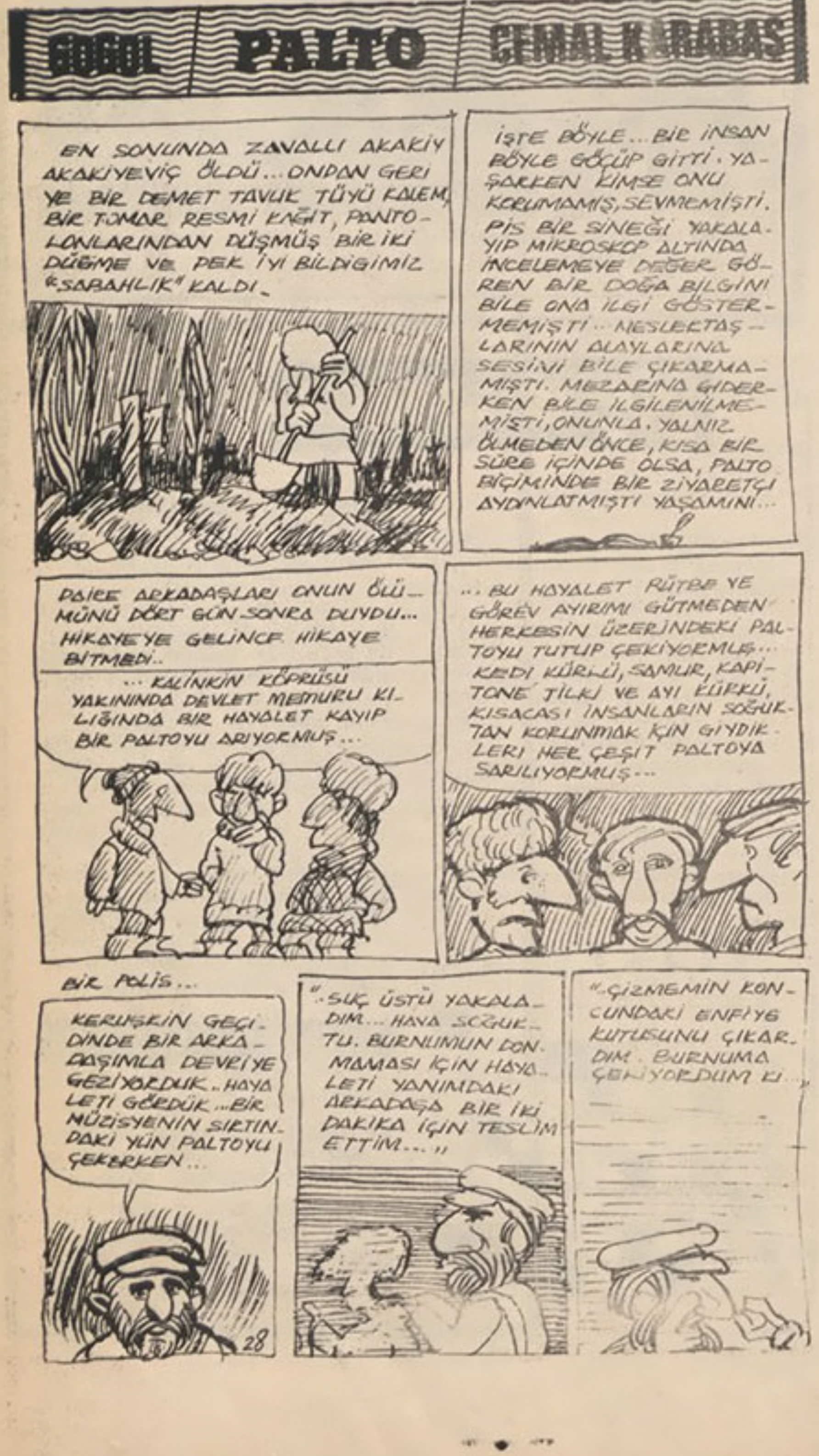
GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ
EN SONUNDA ZAVALLI AKAKİY AKAKİYEVİÇ ÖLDÜ... ONDAN GERİ YE BİR DEMET TAVUK TÜYÜ KALEM, BİR TOMAR RESMİ KAĞIT, PANTOLONLARINDAN DÜŞMÜŞ BİR İKİ DÜĞME VE PEK İYİ BİLDİGİMİZ "SABAHLIK" KALDI_
İŞTE BÖYLE... BİR İNSAN BÖYLE GÖÇÜP GİTTİ. YAŞARKEN KİMSE ONU KORUMAMIŞ, SEVMEMİŞTİ. PİS BİR SİNEĞİ YAKALAYIP MİKROSKOP ALTINDA İNCELEMEYE DEĞER GÖREN BİR DOĞA BİLGİNİ BİLE ONA İLGİ GÖSTERMEMİŞTİ... MESLEKTAŞLARININ ALAYLARINA SESİNİ BİLE ÇIKARMAMIŞTI. MEZARINA GİDERKEN BİLE İLGİLENİLMEMİŞTİ, ONUNLA. YALNIZ. ÖLMEDEN ÖNCE, KISA BİR SÜRE İÇİNDE OLSA, PALTO BİÇİMİNDE BİR ZİYARETÇİ AYDINLATMIŞTI YAŞAMINI...
DAİRE ARKADAŞLARI ONUN ÖLÜMÜNÜ DÖRT GÜN SONRA DUYDU... HİKAYEYE GELİNCE HİKAYE BİTMEDİ..
... KALİNKİN KÖPRÜSÜ YAKININDA DEVLET MEMURU KILIĞINDA BİR HAYALET KAYIP BİR PALTOYU ARIYORMUŞ...
... BU HAYALET RÜTBE VE GÖREV AYIRIMI GÜTMEDEN HERKESİN ÜZERİNDEKİ PALTOYU TUTUP ÇEKİYORMUŞ... KEDİ KÜRKÜ, SAMUR, KAPİTONE TİLKİ VE AYI KÜRKÜ, KISACASI İNSANLARIN SOĞUKTAN KORUNMAK İÇİN GİYDİKLERİ HER ÇEŞİT PALTOYA SARILIYORMUŞ...
BİR POLİS...
KERUŞKİN GEÇİDİNDE BİR ARKADAŞIMLA DEVRİYE GEZİYORDUK.. HAYALETİ GÖRDÜK ...BİR MÜZİSYENİN SIRTINDAKİ YÜN PALTOYU ÇEKERKEN...
"..SUÇ ÜSTÜ YAKALADIM... HAVA SOĞUKTU. BURNUMUN DONMAMASI İÇİN HAYALETİ YANIMDAKİ ARKADAŞA BİR İKİ DAKİKA İÇİN TESLİM ETTİM... "
"..ÇİZMEMİN KONCUNDAKİ ENFİYE KUTUSUNU ÇIKARDIM. BURNUMA ÇEKİYORDUM Kİ..."
28

ÜSKÜDAR VE HARBİYE'DE YENİ OYUNLAR

BALABAN AĞA ve ERKEK SATI
HARBİYE MUHSİN ERTUĞRUL TİYATROSUNDA
ATMASYONYA BERBERİ ÜSKÜDAR TİYATROSUNDA
KARAR 71 FATİH'DE

Şehir Tiyatroları Yönetim Kurulu bu haftadan itibaren bazı oyunların yer değiştirmesine karar vermiştir.

Buna göre Üsküdar Tiyatrosu'nda sahnelenmekte olan Balaban Ağa ve Erkek Satı Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosunda oynanmaya başlamıştır. Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı Erkek Satı Çarşamba, Pazar günleri, Musahipzade'nin ünlü eseri Balaban Ağa ise perşembe, cuma ve cumartesi günleri sahnelenmektedir.

KARAR 71 FATIH'TE BAŞLADI

Kısa bir süre Fatih Şehir Tiyatrosunda oynanan ve daha sonrada bazı oyuncularının hastalanması nedeniyle geçici olarak repertuvardan kaldırılan Karar 71 adlı oyun tekrar Fatih Şehir Tiyatrosunda sahnelenmeye başlamıştır. Cengiz Gündoğdu ve Burçin Oraloğlu'nun sahneye koyduğu Karar 71 Fatih Tiatrosunda perşembe cuma ve cumartesi günleri oynamaktadır. Fakir Baykurt'un Tırpan'ı ise, çarşamba ve pazar günleri oynamaya devam etmektedir.

ATMASYONYA BERBERİ ÜSKÜDAR'DA

Aziz Nesin'in yazıp Rauf Altıntak'ın yönettiği Atmasyonya Berberi adlı oyun ise Üsküdar Tiyatrosunda tiyatroseverlere sergilenmeye başlamıştır. Çalgılı ve kantolu bir oyun olan Atmasyonya Berberi Üsküdar Tiyatrosunda haftanın bütün günleri oynamaktadır.

Öte yandan Kadıköy Tiyatrosunda Yollar Tükendi ve Babanın Gorilleri Tepebaşı Deneme Sahnesinde de Godot Geldi ve Salozun Mavalı adlı oyunlar sahnelenmeye devam etmektedir.

A. KADİR
DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ
(ÜçüncüKitap)
BULGAR, RUMEN, ARNAVUT ŞİİRİ
Yeni çıktı. 150 Lira.

*

A. KADİR'in Öbür Kitapları:

DÜNYA HALK VE DEMOKRASİ ŞİİRLERİ (İkinci kitap, 100 L., Birinci kitap tükendi)- 1938 HARP OKULU OLAYI VE NAZIM HİKMET (üçüncü baskı, 75 L.) -SOVYET RUSYA'DA ONBEŞ GÜN (Gezi notları, 30 L.) -BUGÜNÜN DİLİYLE HAYYAM (Dördüncü baskı 50 L.) PORTEKİZ SÖMÜRGELERİ ŞİİRİ (30 L.) -MUTLU OLMAK VARKEN (İkinci baskı, 100 L.)

Dağıtımcılarda ve kitapçılarda.
Ödemeli Adresi. P.K. 58 -Beyazıt, İstanbul 200 TL'den az siparişlerde 25 TL. posta ücreti eklenir.

Demokrat: 951

16 ALMAN KENTİNİN KÜLTÜR YETKİLİSİ ANKARA'YA GELİYOR

Karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmak üzere, 16 Alman kenti kültür yetkililerinin, Ankara Belediyesi ve Alman Kültür Derneği'nin davetlisi olarak 14-20 Nisan tarihlerinde Ankara'ya gelecekleri bildirildi.

Ankara Belediye Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, daha önce gelişen kültür alışverişinin bundan böyle bir program çerçevesi içerisinde ele alınacağı bildirildi.

Belediye Kültür Müdürlüğü yetkilileri de bir açıklama yaparak, temelde Türk Kültür Kurumlarının temsilcileri ile kültürel alışveriş modellerinin, görüşmeler dahiline alınması için hazırlıkların sürdürüldüğünü belirttiler.

VİETNAM KAZANACAK !
Wilfred G Burchett

DAGITIM: CEMMAY DAĞITIM. Babıali Cad. 19/1, Cağaloğlu — İstanbul.
ANKARA: İsteme Adresi: EKİM KİTABEVİ, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Onur Çarşısı, Alt Kat, No: 282, Demirtepe — ANKARA
(Demokrat: 1026)

PAN-AMERİKAN

(Baştarafı 1. Sayfada) karşılıklarının (Catering Handling), Usaş Genel Müdürü Nazif Akdağ'ın isteği üzerine 3 yıl süreyle alınmadığı saptandı.

Yüzde 93,7 hissesi Türk Hava Yolları A.O'na ait olan Uçak Servisi Genel Müdürlüğü'ne bağlı İstanbul Yeşilköy Havalimanındaki Usaş İkram Müdürlüğü'nün yalnızca Pan—American uçaklarına yapılan hizmetler için ''böyle bir hizmet yapılmamıştır'' şeklindeki 8 Ekim 1976 tarih ve 333 sayılı yazısı Uçak Servisi A.Ş. İkram Müdürü Zeki Sayar tarafından Usaş Genel Müdürlüğüne bildirildi. Bu yazışmadan 4 gün sonra 12 Ekim 1976 tarih ve 336 sayılı ikinci bir yazıyla İkram Müdür Muavini Ali Reka imzasını taşıyan ''1976 Ağustos ayında da Pan American Şirketi İkram Müdürlüğümüzden hiç bir hizmet karşılıkları (Catering Handling) talep etmediği ''Usaş Genel Müdürüne iletildi. Ancak Usaş Genel Müdürlüğünün isteği üzerine Pan-Amerikan uçaklarına yapılan hizmetlerin karşılığı olan binlerce doların alındığı, İkram Müdürlüğü memurları ve şefinin yazısı ve imzaları ile nöbet defterinden saptandı.

Öte yandan, İkram Müdürlüğünde görevli Mücahit Pınar, KLM (Hollanda), SWR (İsviçre) BAED (İngiliz), AUA (Avusturya), ALİTALİA (İtalya), CONDOR (F. Alman), SAS (İsveç), PAN-AMERİCAN (ABD) vb. uçak şirketlerinin tümüne hizmet karşılıkları (Catering Handling)nın yapıldığını, fakat yalnızca Pan American uçaklarına yapılan hizmet karşılığı dolarların tahsil edilmediğini gösteren belgelerin başta Cumhurbaşkanı F. Korutürk olmak üzere, o dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'e, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'e ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'na 23.3.1979 tarihinde gönderdiği anlaşıldı. Konuyla ilgili olarak Mücahit Pınar'ın 23 Mart 1979 tarihinde yetkililere yazdığı mektupta şöyle denilmektedir: ''.... fotokopilerle tespit ettiğim yolsuzlukları sayın makamınıza bildirmeyi vicdani bir borç bilirim. Yalan beyanları ile yapılan hizmet karşılığı alınan veya alınması kanun ve mevzuat icabi olan bu dövizlerin nereye gittiği yapılacak denetimle meydana çıkacaktır. Bu hal 1976 yılından beri devam etmektedir.''

Mücahit Pınar'ın yetkili makamlara durumu bildirmesi üzerine, Usaş Genel Müdürü Nazif Akdağ, Mücahit Pınar'ı, İkram Müdürlüğündeki görevinden alarak İstasyon Müdürlüğünde görevlendirdi. Daha sonra Ulaştırma Bakanlığından gelen iki müfettişin soruşturması sonucu olay ört—bas edildi ve Mücahit Pınar'ın 1475 sayılı İş Kanununun 17. maddesi b. fıkrası gereğince iş akdi feshedildi. Soruşturmayı yapan bir müfettişe, Mücahit Pınar'ın ''Belgeler ortada, böyle bir kararı nasıl alıyorsunuz. ''demesi üzerine, müfettişin:''Böyle bir karar vermek zorundayım'' dediği öne sürüldü.

Yolsuzluğun belgelenmiş olmasına karşın Genel Müdür Nazif Akdağ, Genel Müdür Muavini Maral Akın ve Muhasebe Müdürü Şerafettin Biberoğlu bugüne kadar görevlerinden alınmadılar.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3.Sayfada)

Sayın Ilıcak'ın bu yazdıklarının yanlışlığını teker teker anlatacağız. Ama şunu belirtelim ki ''Deniz Gezmiş''i mahkum eden mahkemenin kararının ''yasal ve Anayasal durumu ile'' Deniz Gezmiş'i vaktiyle üniversiteye döndüren Danıştay Kararı'nın yasal ve Anayasal durumu aynidir.

Hatta gölge düşmek bakımından birinciye düşen gölge daha koyudur, Ali Elverdi'nin kendi seçim kampanyasında harcadığı sözlerle. Deniz Gezmiş kararını burada ele almıyoruz. Yasalara ve mahkemelere saygımız vardır. Ama bu zarif bayana Mahkeme kararlarının, bilimsel biçimler dışında eleştirilemiyeceğini, hele Anayasa kurumlarının tezyif edilemiyeceğini bildirecek bir yasal makam yok mudur?

Bunu soruyoruz ve ilgililerden yanıt bekliyoruz. Ancak bununla da kalmıyacağız. Ilıcak'ın değer yargılarının ne kadar yanlış olduğunu gelecek yazımızda belirteceğiz.

Cevat Yurdakul'un

(Baştarafı 1. Sayfada) aş ve sosyal hakları ödenmemiş ve üzerlerindeki zimmetli silahları Adana Emniyet Müdürlüğünce teslim alınmak istenmiş ancak yasal bir gerekçe bulunamadığı için silahlar emniyet mensuplarında kalmıştı.

Özellikle faşist terörün yoğun olduğu illere sürülen emniyet mensupları mevsimin. , kış olması ve bir çoğunun eşlerinin Adana'da memur olarak çalışmaları nedeniyle evlerini taşıma olanağı bulamamışlardı.

Bu arada Artvin iline sürülen bir başkomiserin Artvin'deki yeni görevine daha başlamadan bu kez Rize iline sürüldüğü öğrenildi. Öte yandan, kamu düzeninin güvenliği bakımından, sakıncalı görüldüğü gerekçesiyle sürülen emniyet mensuplarının ayda bir de olsa kullandıkları izinlerini Adana'da geçirmelerine izin verilmediği öne sürüldü.

Aşkale'de

(Baştarafı 1. Sayfada) lerini sürdürdükleri açıklandı.

DİSK'e bağlı işçilerin direniş öncesi maden içine battaniye, su ve konserve stoku yaptıkları öğrenildi. Doğu Linyitleri İşletme Bölge Müdürü Erol Kavukçu yaptığı açıklamada şu anda madenlerde üretimin durduğunu ve tamamen sıkı yönetim denetimi altında bulunduğunubelirtti.

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada) kaşılığında memurun çocuk başını aldığı sosyal yardım ise ilköğretimdeki çocuk için 100 TL, orta öğretimdeki çocuk için 200 TL, yüksek öğretimdeki çocuk için 400 TL dir.

SONUÇ:

Görüldüğü gibi 657 sayılı yasa kadınları koruyan hükümleri içermediği gibi, tanıdığı sosyal hak ve yardımlar ise yetersizdir. Bu yetersiz hakların bir kısmı ise uygulanmamaktadır.

Kadın memurların sorunları bir yandan memurların sorunlarıyla, diğer yandan da bütün çalışan kadınların sorunlarıyla ortaktır.

Kadın memurların sorunlarının çözümü kadın—erkek bütün memurların örgütlü mücadelesinden geçmektedir. Grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkının elde edilmesi bu yolda atılacak ilk adımdır.

NE ALIRSAN 12.5

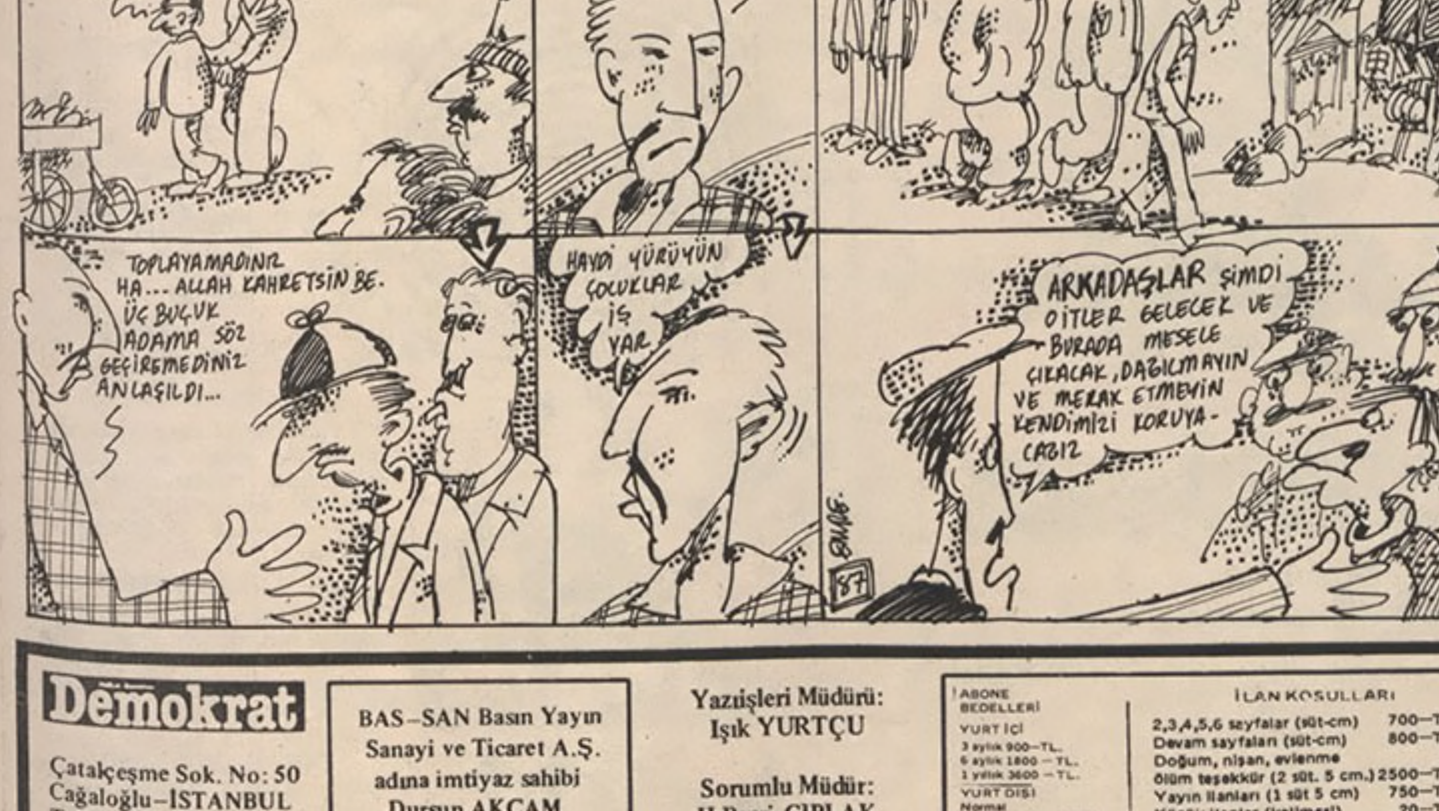
HAYDİ YÜRÜ HABER VERELİM
PİŞMAN OLACAKSINIZ HEPİNİZ PİŞMAN!
....İSE BİZ EL KOYACAĞIZ, SİZ BURADA KALIN, BURUNLARINDAN FİTİL FİTİL GETİRECEĞİZ.
TOPLAYAMADINIZ HA... ALLAH KAHRETSİN BE. ÜÇ BUÇUK ADAMA SÖZ GEÇİREMEDİNİZ ANLAŞILDI...
HAYDİ YÜRÜYÜN ÇOCUKLAR İŞ VAR.
ARKADAŞLAR ŞİMDİ O İTLER GELECEK VE BURADA MESELE ÇIKACAK, DAĞILMAYIN VE MERAK ETMEYİN KENDİMİZİ KORUYACAĞIZ

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3330/107
Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi
Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör
Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü:
Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür:
H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi:
Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900—TL.
6 aylık 1800 — TL.
1 yıllık 3600 — TL.
YURT DIŞI
Normal
3 aylık 2250 — 55 DM.
6 aylık 4500 — 110 DM.
1 yıllık 9000 — 220 DM.
Uçakla
3 aylık 3200—78 DM.
6 aylık 6400 — 156 DM.
1 yıllık 12800—312 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm) 700—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 800—TL
Doğum, nişan, evlenme
ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20—TL
Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Cumhurbaşkanı:

(Baştarafı 1. Sayfada) liği ve seçimler konusundaki görüşlerini Demokrat'a açıkladı. Ateş, toplumsal bunalımların ileri boyutlara ulaştığı bir dönemde Cumhurbaşkanlığı seçimlerine gidildiğini belirterek, ''Belli çevreler, özellikle renkli basın konuyu olduğundan daha da önemli göstererek halkın dikkatlerini bu tarafa çekme çabalarını sürdürmektedir'' dedi.

Temel Ateş demecini daha sonra şöyle sürdürdü:

'Böylece başarısız bir hükümet ile onu destekleyenlerin sorumlu oldukları pahalılık, can güvensizliği ve yıldırma girişimleri gözlerden ırak tutulmak istenmektedir.

Bizce, Cumhurbaşkanı seçilecek kişinin parlamentoda herkese güven verici niteliği taşır olması değil, halkımızın güvenini alır olması önemlidir. Cumhurbaşkanı seçilecek kişi, çağdaş olmalı, toplumun insanca yaşama istek ve çabalarına önder olabilecek bir bilince sahip olmalıdır. Bu kişi, çağdaş özgürlük anlayışı taşımalı, çağdışı olan baskı, zulüm ve işkencelere karşı olmalıdır. Çağdaş ulusal bağımsızlık ilkesi bu kişinin baş ilkesi olmalıdır. Cumhurbaşkanı seçilecek kişi, tarafsızlık giysisi giyerek, belli ezen çevrelerin istek ve hırslarının aracı durumuna düşmekten kaçabilecek bilince sahip olmalıdır. Böylece, önümüzdeki azınlığın yararına değil, çoğunluğun, daha açıkçası emeğiyle geçinenlerin yanında olmayı baş görev saymalıdır.''

ECEVİT, CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNİ KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN GİRİŞİMDE BULUNDUKLARINI AÇIKLADI.

Öte yandan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Parti Genel Merkezinde düzenlediği basın toplantısında, Cumhurbaşkanlığı seçimini kolaylaştırmak için girişimde bulunduklarını açıkladı.

Ecevit, Cumhurbaşkanlığı seçiminin Anayasa'da belirlenen 15 gün içinde sonuçlandırılmasını isteyerek , ''Yani, Sayın Fahri Korutürk'ün süresi sona ermeden önce sonuçlandırılmasında büyük yarar vardır'' dedi. Ecevit, bu konuda şunları söyledi:

''Yarın Cumhurbaşkanı seçim süreci başlıyor. CHP bu konuda TBMM iradesinin biran önce belirlenmesini kolaylaştırmak için girişimlerde ve temaslarda bulunmuştur.

Bizim girişimimizin parlamento iradesini gölgelemek veya yönlendirmek isteğiyle bir ilgisi olmadığı açıktır. Seçim gizli oyla yapılacağına göre, buna olanakda yoktur. Bizce gerekli ve önemli olan parlamentonun özgür iradesinin belirlemesini partiler ve gruplar arası diyalogla kolaylaştırmaktır.

Herhalde Cumhurbaşkanlığı seçiminin Anayasa'da belirlenen 15 gün içinde , yani Sayın Fahri Korutürk'ün süresi sona ermeden sonuçlanmasında büyük yarar vardır. Bu süre içinde sonuç alınmazsa belirebilecek kuşkular ve ortaya çıkan tartışmalar Cumhurbaşkanlığı sorununu gereksiz yere ağırlaştırabilir. Kaygımız budur.''

SÜLEYMAN GENÇ'İN AÇIKLAMASI

CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç, ''Devlet Başkanı, demokrasiden yana bir kişi olmalıdır'' dedi. Genç, ''Cumhurbaşkanlığı seçiminde günümüzedeğin parlamentonun kendi iradesiyle sonuç alamaması bir takım aktif güçlerin müdahalelerine neden olmuş, aktif güçlerin genellikle asker olması toplumda, asker-sivil tartışmasını çıkarmıştır'' dedi.

ANKA Ajansı'nın Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili sorularını yanıtlayan Genç, Cumhurbaşkanlığı seçiminin ''oldu-bittiye'' getirilmeden soğukkanlılıkla çözümlenmesini istedi.

Genç ANKA muhabirinin Cumhurbaşkanı ''Asker mi, sivil mi olması'' sorusu üzerine meselenin kamuoyunda yanlış değerlendirildiğini ve bu şekilde tartışılmasında bir anlam olmadığını belirterek şöyle konuştu:

''Devlet Başkanı demokrasiden yana, Türk toplumunun gelişmesi doğrultusunda yeni şartları iyi değerlendirebilecek ve otoritesini toplumun gelişmesi doğrultusunda kullanabilecek bir kişi olmalıdır ve insan üstü bir zat da aranmamalıdır.

Türkiye'de asker mi, sivil mi olsun tartışmasının nedeni, günümüze değin parlamentonun kendi iradesiyle sonuç alamaması, aktif güçlerin müdahalesine neden olmuş, aktif güçlerin genellikle asker olması, toplumda asker sivil tartışmasını çıkarmıştır.

Cumhurbaşkanında. aranan özellik, asker mi , sivil mi olmamalı, Anayasa ve demokrasi ilkelerine bağlı kalması ve onun gereklerini yerine getirmesi olmalıdır.''

Kulislerde adları geçen Cumhurbaşkanı adaylarının şansları olduğunu sanmadığını belirten Genç, ''Cumhurbaşkanı sorunun erken çözümlenip çözümlenemeyeceği ''sorusuna şu yanıtı verdi:

''Bence önemli olan Cumhurbaşkanı'nın hemen seçilip seçilmeyeceği değil, ülkenin sorunlarının çözümlenip çözümlenemeyeceğidir.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. Sayfada) avukat savundu.

Mahkeme heyeti, duruşmada Ankara radyosu tarafından tekrar tape edilen bantların bilirkişi mütalaları okundu. Avukat Halit Çelenk, söz alarak bilirkişi raporlarını kabul etmediklerini belirtti. Çelenk, ''Ankara radyosu bilirkişi raporuna itiraz ediyoruz, bu konuda Türkiye'de tek yetkili merci İTÜ telekominikasyon merkezidir. Ankara Radyosu yeterli teknik olanağa sahip değildir. Ve bilirkişi raporu yetersiz ve yetkisiz kişilerce hazırlanmıştır. Bilirkişi raporlarını biz, kabul etmiyor, reddediyoruz.'' dedi.

Halit Çelenk, savunmasında tutukluluklari devam eden şube başkalarının tutuklu bulundurulmalarıçin hiç bir neden kalmadığını, Ankara Radyosu bilirkişi raporlarının kanıt olarak kullanılamayacağını ve gerekli olan bütün delillerin toplandığını belirterek, tutuklu bulunan şube başkanlarının tahliyesini talep etti.

Mahkeme Başkanı daha sonra savcılığa söz verdi. Askeri Savcı Muammer Aksut Lice Şube Saymanı Ali Kavak ile Tunceli Şube Başkanı Alisan Öztürk'ün tahliyesine diğer şube başkanları Şehmuz Dıp, Erdem Uzun ve Muammer Toprakcı'nın ise tutukluluklarını gerektiren nedenlerin ortadan kalkmadığını ve tahliye talebine karşı olduğunu belirtti. Mahkeme heyeti beş dakika aradan sonra kararını bildirdi.

Lice Şube Saymanı Alisan Öztürk ve Ali Kavak'ın tutukluluklarını gerektiren nedenler ortadan kalktığı gerekçesiyle tahliyelerine Şehmuz Dıp, Erdem Uzun ve Muammer Toprakçı'nın ise tutukluluklarını gerektiren nedenlerin ortadan kalkmadığı ileri sürülerek tahliyelerin ilişkin taleplerin reddine ve tutukluluklarının devamına karar verildi.

Mahkeme, duruşmanın 9 4 1980 günü saat 9.00'a bırakılmasına karar verdi.

Halk Ozanı

(Baştarafı 1. Sayfada) şiliği ve sanatı övüldü, yurdun çeşitli yerlerinden gelen ozanlar, Aşık Veysel'in yapıtlarını seslendirdiler.

Öte yandan TRT Ankara Radyosu'nun Aşık Veysel'i konu alan ve üç bölümden oluşan bir program düzenlediği bildirildi.

Çukobirlik'te

(Baştarafı 1. Sayfada) Savatlı ikinci MC hükümeti döneminde MHP ve ÜGD'li faşistlerce yönetim kurulu odasında tartaklanmış ve uzun süre birlik yönetim kuruluna gelememişti.

Çukobirlik Genel Müdürlüğü'nde çalışan 100 bayan memur, 250 faşistin işe alınmasından sonra Demokrat'a gönderdikleri açıklamada, ''işyerlerinde namus ve can güvenliklerinin kalmadığını'' bildirdiler. . .

Bayan memurlar, yüksek maaşla işe alınan faşistlerin işyerinde bayan memurlara sarkıntılık yaptıklarını ve yer yer istifaya zorlandıklarını söylediler.

Bu arada Tekstil Sendikası Çukobirlik Şubesi Başkanı Ö. Fethi Gürer basına yaptığı yazılı açıklamada, ''Çukobirlik işvereni istihdam fazlalığından dert yanıyor. Eğer Çukobirlik'de istihdam fazlalığı varsa, işveren bu fazlalığı yeni açılan dokuma bölümüne aktarabilir'' dedi.

Gürer açıklamasını şöyle sürdürdü: ''Çukobirlik işvereni üretim düşüklüğünden söz ediyor. Oysa Çukobirlik İplik Fabrikasından TIR'larla hergün yapılan iplik sevkiyatını, işverenin gözü görmüyor.''

''Kooperatif yöneticileri ne hikmetse, ''işçilerin maaşlarını ödeyecek paramı yok'' derken, birlikte inşaat yatırımları için para buluyorlar. Çukobirlik'te çalışan 1610 üyemizin parası ödenmediği gibi, birliğe bağlı çeşitli işyerlerinde çalışan büro işçilerinin de maaşları ödenmiyor. İki aydır işçilerimiz ne maaşlarını ne de avanslarını alabiliyorlar. Şu anda üyelerimizin Çukobirlik'ten alacakları var. MC hükümetleri döneminde Çukobirlik İplik Fabrikasında işe alınan yüz kişiden 99'u katil zanlısı olarak tutuklandı. İki yıl içerisinde Çukobirlik'e işçi olarak alınan bir kişinin dahi suçlu olarak yakalandığını işveren iddia edemez.''

"Öğretmen ve"

(Baştarafı 1. Sayfada) Elazığ, Yozgat ve Erzincan illerine sürdüğünü belirttiler.

VAN DA SESSİZ YÜRÜYÜŞ

Öte yandan Van'da sessiz bir yürüyüş yapan yüzlerce veli Devrim Lisesi Müdürü ve öğretmenlerinin açığa alınmasını protesto etti. 12 Mart'tan sonra boykota giden öğrenciler müdür ve öğretmenlerinin tekrar görevlerine döndürülmesini istediler.

Toplu olarak valiliğe yürüyen velilerin valiyle görüşmek istedikleri ancak Van Vali Yardımcısı Selami Teker'in bütün velileri kabul edemiyeceğini, içlerinden sadece bir kaç temsilciyle görüşebileceğini belirtmesi üzerine harekete geçen polisin velileri dağıtmaya yeltendiği bildirildi. Yapılan görüşmede de olumlu bir sonuca ulaşılamadığı kaydedildi.

İlerici devrimci öğretmenlerin açığa alınmasının çevrede nurcu olarak tanınan Van Milli Eğitim Müdürü İsmail Yaşar Altay tarafından tezgahlandığı savunuldu.

Yıldırım

(Baştarafı 1. Sayfada) runa başvuran memurun hastaneye sevkedilmediği, rapor alma girişiminde bulunanların ise servislerinin değiştirildiği kaydedildi

Yargıtay

(Baştarafı 1. Sayfada) lerinde yetkili olmadığına karar verilmesi üzerine bu işyerlerinde daha önce Türk-İş'e bağlı YSE—İş tarafından imzalanan sözleşmenin geçerli olacağı bildirildi.

YSE İŞ YÖNETİCİLERİ GÖZALTINA ALINDI

Yargıtay'ın KÖY-YSE İş'in sözleşmesini iptal kararını Ankara YSE işyerlerinde işçilere dağıtan ve sözkonusu kararla ilgili olarak işçilere açıklama yapan YSE -İŞ Merkez Şube Yöneticisi üç işçi güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındı.

YSE -İş Sendikası Yürütme Kurulu tarafından merkez şube yöneticilerinin gözaltına alınmasına ilişkin olarak yapılan yazılı açıklamada, ''Haksızlıkları ve yetkisizlikleri mahkeme ve Yargıtay kararlarıyla tesbit edilenler, şimdi de polisin desteğiyle YSE işçisinin gerçek sendikalarda örgütlenme hakkına saldırmaya çalışmaktadırlar'' denildi.

Siyasi cinayetlere ve olaylara karşı âciz kalanların bu âcizliklerini örtmek için sendikal haklara ve sendikacılara karşı bir çalışma yaptığı belirtilen açıklamada ayrıca işyerlerinde dağıtılan YSE-İş Dergisinin de güvenlik kuvvetlerince toplatıldığı bildirildi. Açıklamada görevlerini kötüye kullanan güvenlik görevlileri hakkında gerekli işlemlerin yapılması istendi.

Avukatların savunma hakkının ortadan kaldırıldığı öne sürüldü

HABER MERKEZİ

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu, sıkıyönetim mahkemelerinde görev yapan avukatların görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerinin olanaksız kılınarak, savunma hakkının ortadan kaldırılmak istendiğini öne sürdü.

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu tarafından dün yapılan açıklamada, Milli Savunma Bakanlığı Kanunlar Dairesi Başkanı Hakim General Muzaffer Başkaynak'ın avukatların suçlarının kovuşturulması için yasa değişikliği istemesi yolunda demeci eleştirildi.

Avukatlara saldırı ve hakarette bulunanların kınandığı İstanbul Barosu Yönetim Kurulu açıklamasında özetle şöyle denildi:

''Milli Savunma Bakanlığı, Kanunlar Dairesi Başkanı ve yargıç olan bir kimsenin bu sıfat,yetki ve sorumluluğuyla bağdaşmaz biçimde avukatlar hakkında gelişigüzel isnatlarda bulunmasını şiddetle reddediyoruz. 1970 sıkıyönetiminde İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi kıdemli yargıcı olduğu sırada mahkeme önünde sıkıyönetim mahkemesine ve savunma makamına karşı, ''Ben böyle mahkeme, böyle avukatlar görmedim'' diyerek kürsüyü terkettiğini anımsadığımız bu zatın bu sözleri ile de gerek Meclis Adalet Komisyonu, gerekse kamuoyu önünde açıkça savunma makamını küçük düşürmeyi amaçladığı görülmektedir.

Sıkıyönetim Yasasında öngörülen değişiklikle avukatların görevleri sırasında ya da görevlerinden dolayı işledikleri suçların kovuşturulması izne bağlanmak istenmekteydi. Bu şahsın avukatlara isnat ettiği suçlarla, bu önergede sözü edilen suçların hiç bir ilgisi yoktur. Gerçekte sonuç sıkıyönetim mahkemelerinde görev yapan avukatların,görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini olanaksız kılarak savunma hakkını ortadan kaldırmaktadır.''

Milli Savunma Bakanlığı Kanunlar Dairesi Başkanı Hakim General Muzaffer Başkaynak bir süre önce verdiği demeçte, ''Avukatların şiddet olaylarında beyin rolü oynadıklarını'' ileri sürmüş, ''Avukatlar zümresi içinde örgütsel davalarda baş olan, beyin olan ya da militan olan pek çok avukat vardır. Elimizdeki dava dosyalarından bu anlaşılmaktadır. Eğer kovuşturulmasına özel hükümler uygulanır ise yok baroya git, yok bakanlığa git, bunları elimizden kaçırırız'' demişti.

YSE

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bakan Karayiğit'le görüşmelerinde son bir buçuk ay içinde Ankara bölgesindeki işyerlerinden 320 işçi ile aralarında TMMOB işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 25 memurun işine son verildiği ya da sürüldüğünü anlattıklarını ifade eden temsilciler bakanın verdiği yanıtların gösterdiği gerekçelerin geçersiz olduğuna dikkati çekti.

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Karaviğit' in 320 işçinin işine son verilmesine gerekçe olarak ''Kadro fazlalığını ve bütçe yetersizliğini'' gösterdiğini belirten temsilciler, bakanın sürülen memurlar konusunda da ''işe alınırken usulsuz haraket edilmiş, ayrıca işyerinin düzenini bozuyorlar'' şeklinde konuştuğunu ifade ettiler.

İşçiler, YSE Genel Müdürlüğünde MİSK'e bağlı Köy YSE—İş Sendikasının yetkiyi çeşitli oyunlarla Türk—İş'e bağlı YSE—İş Sendikasının elinden aldığını söylediler. YSE—İş Sendikasının hem kendisine karşı yapılan haksız uygulamaya hem de işçi ve memurlara karşı yapılan baskı ve kıyımlara karşı sessiz kaldığını ifade eden işçiler söz konusu sendikayı suçladılar.

YİTİK

EGO İşletmesi'nden aldığım 9354 sayılı otobüs serbest kartımı ve memur kimliğimi yitirdim. Geçersizdir.
Nuri ŞAHİN
(Demokrat: 1097)

YİTİK

Okul şebekemi ve pasomu kaybettim. Geçersizdir.
Korer ÇELİKTENLİ
(Demokrat: 1098)

YİTİK

Kimliğimi yitirdim geçersizdir.
Hasan KARGIN

YİTİK

Hacettepe ve yurt kimliğimi kaybettim. Geçersizdir.
Naci ALKIŞ
(Demokrat 1095)

AKLA KARA

(Baştarafı 2 Sayfada)

Bakanı sayın Mehmet CAN'ı açıklamaya davet ediyorum.

—Başlangıçta arzettiğimiz idari işlemler yolu ile yargıyı etkilemek yönteminin yeni bir uygulamasına yine Amâ Avukat ile ilgili bu davada tanık olmuş bulunuyoruz. Şöyle ki;

9.II.1979 tarihinde Amâ Avukat Eşber YAĞMURDERELİ hakkında Mahkemece karar verilmiştir. (36 yıl)

Karar verildiği bu duruşmada, diğer duruşmalarda olduğu gibi, sanık Mardin cezaevinde hücrede yatıyordu. Oysa Mardin neresi, Samsun neresi... Bu karar tarafımızdan 17.II.1979 tarihinde temyiz edilmiş olmasına rağmen Tebligat Kanununun hükümlerini belli bir amaçla yerine getirmek istemeyen yetkili kişilerin açık ve kasıtlı ihmalleri ile davadaki bir başka sanığa, geçen 4 aylık dönemde Mahkeme kararı tebliğ edilmemek suretiyle davanın TEMYİZE gönderilme süresi uzatılmakta ve bu yolla da, belki de YARGITAY kararı ile suçsuz olabilecekleri anlaşılacak kişilerin bir müddet daha içerde tutuklu bulundurulması gibi haksız ve adaletsiz bir durum yaratılmaktadır.

Mahkeme kararlarına saygılı bulunmakla beraber gerekçeli temyiz dilekçelerimizde belittiğimiz bir hususu açıklıyarak, yukarıdaki uygulamalarla bu olay arasındaki ilişkinin boyutlarını kamu vicdanının değerlendirmesine terk ediyorum.

Kararın verildiği terihteki duruşmada Mahkeme Başkanı olan kişi o gün raporlu ve istirahatli bulunuyordu. Bu durumda, diğer davalar olduğu halde o davaların duruşmasına girmeyip sırf bu dava için karara katılması anlamlıdır.....''

Sanık Av. Eşber YAĞMURDERELİ
Vekili
İMZA

Evet Sayın Mehmet Can?

Soyuldu

(Baştarafı 1. Sayfada) konusunda olayı bizzat yaşayan banka personelinin bilgisine başvurmak üzere giden gazeteciler, banka kapısında nöbetçi jandarma tarafından ''teğmenin emri var, hiçbir gazeteci görüşemez'' denilerek geri çevrildi.

Kendisinden bilgi almak üzere telefon ettiğimiz Banka Müdürü de, bu konuda bilgi veremeyeceklerini belirterek, ''bilgi almak istiyorsanız Genel Müdürlüğümüze başvurun. Biz olay konusunda hiçbir şey söyleyemeyiz'' dedi.

Öte yandan dünkü olaylarda sıkılan ilk kurşunun güvenlik kuvvetleri tarafından atıldığı öne sürüldü.

Nevroz

(Baştarafı 1. Sayfada) olarak anlatılan öykü, zalim bir krala karşı halkın ayaklanmasıyla ilgilidir. Bu öyküye göre Dehak adlı zalim bir kralın başında çıban çıkar ve hekimler bu yaralara her gün iki insanın beyninin sürülmesi gerektiğini bildirirler. Ve ülkede insan avı başlar. Kralın hizmetkârlarından biri bir süre sonra hergün kurbanlardan birinin yerine kuzu beyni vererek kurtarır. Kurtulanların sayısı artar ve bunlar Kava adlı bir demircinin çevresinde toplanırlar ve Kava demirci önlüğünü bayrak gibi açarak, halkla birlikte zalim kralın zulmüne son verir.

Sömürge

(Baştarafı 1. Sayfada) karşı uygulanmış korkunç baskı ve vahşet sahneleriyle doludur. ABD kapitalistlerine işgücü sağlamak için Afrika'da yapılan köle avında 15 milyon Afrikalı özgürlüğünü 45 milyon Afrikalı ise yaşamını yitirmiştir. ABD' de onbinlerce zenci, kızılderili katledilmiştir.''

BANK—SEN'İN AÇIKLAMASI

BANK—SEN Yürütme Kurulu'nun açıklamasında da tekelci sermayenin sömürüsünü sürdürebilmek için ırk ayrımını sürekli körüklediği vurgulanarak özetle şöyle denildi:

''Güney Afrika örneği, ırk ayrımı politikalarının ardında yatan ekonomik temeli net biçimde sergilemektedir. Ve dünyanın başka yerlerindeki ırk ayrımı, üstün ırk politikaları tümüyle aynı temel üzerinde yükselmiştir, yükselmektedir. Nerede ırk ayrımı varsa, nerede insanlar derilerinin renkleri yada kafalarının biçimleri nedeniyle baskı altına alınıyorlarsa, ardında tekelci sermaye vardır.

Tekelci sermaye sömürüsünü sürdürebilmek için ırk ayrımını, din ve mezhep ayrımını sürekli körüklemiş ve kullanmıştır. Hitler faşizmi bunun örneğidir. Ve nihayet Türkiye'de faşistlerin körüklediği sünni alevi çatışması bunun örneğidir.''

NESİN VAKFI
EDEBİYAT YILLIĞI
1980

Bir yıl içindeki bütün edebiyat olaylarını, tartışmalarını "Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı"nda bulacaksınız. Bu yıllık, Türk edebiyatının bir yıllık topoğrafyasıdır. Her edebiyatçının, her edebiyatseverin, her Türkçe ve Edebiyat öğretmeninin, edebiyata ilgi duyan her aydının kitaplığında bulunması gerekli, hattâ zorunlu bir yapıttır. "1980 Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı"nı on kişilik bir kurul hazırlamıştır. Bir kez okunup yararlanılacak değil, her zaman başvurulacak bir yapıttır. "Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı"nın zaman geçtikçe hem maddi, hem manevi değeri artacaktır. Bu yıllık, kitaplığınızı değerlendirecektir...

GENEL DAĞITIM: CEM-MAY
Babıali Cad. No 19/1 Cağaloğlu/İSTANBUL

Evimizde de işyerlerimizde de beslenemiyoruz

ANAYASA MADDE 52

Devlet, halkın gereği gibi beslenmesini sağlamak için gereken tedbirleri alır.

kimi tencerede et kiminde de dert kaynar ①

Memurların yasal "Yiyecek yardımı" verilmiyor

657 sayılı yasanın 212. maddesine göre çıkarılacak bir yönetmelikle memurlara yiyecek yardımı yapılması öngörülmektedir. Ne var ki, aradan 15 yıl geçmesine karşın bu yönetmelik çıkartılmadığından, memurlar yiyecek yardımı alamamaktadır. 1978 yılında çıkartılan 2155 sayılı kanunla bazı ayrıcalıklı memurlara yiyecek yardımı yapılması yasalaşmıştır. Bu hak tüm kamu çalışanlarını kapsayacak biçimde genişletilerek yasalaşmalıdır.

"İşyerlerinde de iyi beslenemiyoruz"

Bugün hangi işçiye sorarsanız sorun, işyerindeki beslenme koşullarına ilişkin bir soruya vereceği yanıt, "İşyerinde de iyi beslenemiyoruz" olacaktır.

İşçilerin işyerlerindeki beslenmesi genellikle sendikaların işverenle yaptıkları toplu sözleşmelerle saptanır. Çoğu kez işverenler bu yükümlülüklerini kendileri açısından en ucuza malolacak şekilde yerine getirmektedir. Oysa, işçilerin çalışma koşullarının gerektirdiği ölçüde beslenmeleri yasayla belirlenmelidir.

Bugün günde net 110 TL asgari ücretle geçinen bir aile, tüm parasını beslenmeye harcasa bile bir günde ancak 250 gram peynir, 250 gram zeytin, iki ekmek, bir ufak kutu reçel alabilir.

Son ekonomik kararların temel hedeflerinden biri de halkın tüketiminin kısılmasıdır. Bu amaçla, "seri operasyonlara" girişen yeni MC hükümetinin, bu yolda epey mesafe aldığı söylenebilir. Son zamlardan sonra kendileriyle konuştuğumuz emekçiler ise artık çorba, bulgur ve makarna ile besleneceklerini söylediler. Ama buna beslenme demek mümkün müdür?

Halkın "başa gelen çekilir" diyerek, beslenme alışkanlıklarını yeniden düzenlemesinin beklendiği koşullarda bugünkü "beslenmemize" beslenme denebilir mi sorusunu soruyoruz. Beslenme uzmanı Ayşe Baysal bizi şöyle yanıtlıyor:

"Karın doyurmak, yalnızca büzülen midenin gerilmesidir. Oysa "beslenme", insanın sağlıklı bir biçimde yaşamını sürdürebilmesi için gerekli protein, karbonhidratlar, yağ ve vitaminlerin yeterli miktarlarda alınabilmesidir. Bu enerji kaynakları sağlanamadığı takdirde birey kendi vücudunu yemeye başlar."

Bu gerçek ise yıllardır halkımıza unutturulmaya çalışılmaktadır. Sözgelimi, bugün asgari ücretle geçinen, eline net 110 TL geçen bir ailenin, bütün parasını beslenmeye harcasa bile bir günde alabileceği yiyecek son derece sınırlıdır: 250 gram peynir, 250 gram zeytin, iki ekmek, bir ufak kutu reçel.

Aslında, "bir işçi ve ailesinin yaşamını sürdürmeye yetecek miktarda ücret" olarak tanımlanan asgari ücret, hiç bir dönemde, sağlıklı bir yaşam için gerekli olan beslenme koşulları dikkate alınarak düzenlenmemektedir. Olması gereken asgari ücret ile saptanan arasındaki fark, giderek açılmaktadır. Bu konuda beslenme uzmanı Osman Nuri Koçtürk'ün hazırladığı tablo bir fikir verebilmektedir.

Yıllardır asgari ücretle emekçiler, ancak ölmeyecek kadar besin alabilmişlerdir. Oysa asgari ücret, ağır işlerde çalışan, besin gereksinmesi daha da çok olan emekçilerin sağlıklı bir yaşam için gerekli olan tüm besinlerini bolca alabileceği bir düzeyde saptanmalıdır. Unutulmamalıdır ki, kıyamet birinin yiyip, birinin bakmasından kopar.

OLMASI GEREKEN VE BRÜT ASGARİ ÜCRET ARASINDAKİ FARK

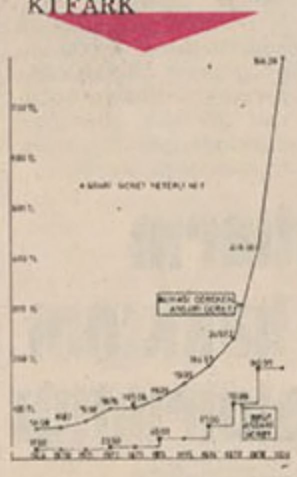

Dr. Osman Nuri KOÇTÜRK

Türkiye'de işçiler kendi vücutlarını tüketerek çalışıyor

1969 yılında çalışanların sözde insan haysiyetine uygun biçimde yaşaması ve çalışması için uygulamaya sokulan asgari ücretler, yetkili ve sorumlu komisyonun tutumu yüzünden hiçbir zaman yeterli olamamış ve asgari ücret olarak ödenmesi gereken zorunlu miktarın üçte biri ile dörtte biri arasında değişmişlerdi. 1980 yılına girerken ise asgari ücretler fiyatlardaki hızlı artış nedeniyle ödenmesi gereken miktarın altıda birine veya bır başka hesaplamaya göre sekizde birine kadar düşmüştür. Böyle bir beslenme olanağı sağlanırsa aile yaşamını sürdürür, çalışmasını devam ettirir ve sağlığını koruyabilir. Bu besinlerden yapılacak bir kısıtlama bir süre sonra çalışma ve sağlığa yansıyacak ve aile mutluluk ve esenliğini yitirirken, ekonomik bakımdan da daha büyük kayıplara neden olacaktır.

Tümkapitalist ülkelerde emek bir orana göre sömürülmektedir. Hiçbir patron işçiye ürettiğinin tam karşılığını ödemez. Ancak Türkiye'de, bugün işçinin kendi vücudunu tüketerek çalıştırılması, üretkenliğinin %80 oranına kadar düşmesine neden olmaktadır.

BİR GÜNLÜK GEREKLİ YİYECEK LİSTESİ

BESİNLERİN CİNSİ	İHTİYAÇ MİKTARI GÜN/Gr.	FİYATLAR Kg./TL.	TUTARI TL.
ET	720	300,00	216,00
KURU FASULYE	95	70,00	6,65
YUMURTA	4 (adet)	7,00	[illegible]
SÜT	2100	[illegible]	[illegible]
BEYAZ PEYNİR	120	170,00	[illegible]
[illegible]	[illegible]	80,00	[illegible]
ZEYTİNYAĞI	85	175,00	[illegible]
TAZE SEBZE	1200	20,00	[illegible]
TAZE MEYVE	825	35,00	[illegible]
EKMEK	1275	15,00	19,12
PİRİNÇ	250	60,00	15,00
PATATES	[illegible]	20,00	27,50
ŞEKER	215	31,00	6,66
KURU MEYVE	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]
[illegible]			[illegible]

NOTLAR:
1. Türkiye'de araştırmalara göre ortalama aile üç çocuklu ve beş nufusludur.
2. Günlük besin gereksinimi Besin ve Beslenme Uzmanı Dr. Osman Nuri Koçtürk tarafından verilmiştir.
3. Fiyatlar Şubat 1980 başında Ankara'daki perakende fiyatlardır.
4. Besin dışı harcamaların tümü, besin için yapılan günlük harcamalar kadar kabul edilmiştir.

Mürsel Karaciğer yemeklerin doğru dürüst çıkmadığını birkaç kez sendikaya ilettiklerini, ama sendikanın bu konuda hiçbir ciddi uğraş göstermediğini belirtiyor.

DDY işçisi
Mürsel KARACİĞER:

Bu ilk zehirlenmemiz değil

Devlet dairelerinde, fabrikalarda sık sık görülen toplu zehirlenmeler halk sağlığına verilen önem konusunda çok iyi bir göstergedir. Son günlerde, böylesi bir zehirlenme olayı Devlet Demiryollarında görüldü ve 250 işçi Sosyal Sigortalar hastanesine başvurdu. Bunlardan, Servis deposunda motorcu olarak çalışan Mürsel Karaciğer işyerindeki beslenme koşullarını şöyle aktardı:

"Kullanılan yağdan olmuş zehirlenme. İlaç ve üç gün istirahat verdiler. Bu ilk defa başımıza gelmiyor. Daha önce de 203 kez zehirlenme oldu. Bir keresinde kıpkızıl bir tavuk verdiler. Yedik ve gene zehirlendik. Burdaki yemeklerin doğru dürüst çıkmadığını sendikaya da kaç kere ikaz ettik, uğraşmadılar."

TV KÖŞESİ

18.00 Küçük Ev

Zorlu yolculuk

Dizi filmin "Zorlu Yolculuk" adlı 1. bölümünde Walnut Grove'a yeni gelen Kagan'ı kiliseye almak istemezler. Ama alınması konusunda Charles uğraşır, sonunda Kagan'ın kiliseye alınması kabul edilir. Winoka'daki Körler Okulu'nu Bay Standish almış, otel yapmaya karar vermiştir. Mary ve Adam umutsuzluk içindedir. Rahip Alden'in önerisi ile okulun Walnut Grove'a taşınması kabul edilir. Bay Hanson'un ölürken kilisenin sorumluluğuna bıraktığı bina onarılacak ve körler okulu olacaktır. Charles ve Kagan öğrencileri almak için Winoka'ya giderler.

20.40

SOLİSTLER GEÇİDİ

Faruk Üçok'un hazırladığı programı Mustafa Yolaşan sunuyor. Katılan sanatçılar: Bedri Ayseli (Bahçede Yeşil Çınar, Hamaili Boynundayım)– Esin Engin (Gönül Oyunu, Sana Nerden Gönül Verdim)– Safiye Erdeğer (Gönlüme Gir Doğ Güneşim, Anar Ömrünce Gönül Giden Sevgilileri)–Aydın Arkol (Gönlüm Bunalınca) Ersan Erdura (Geçen Yaz, Sen Gittin Gideli)–Galip Sokullu (Bu Ateşi Sen Yaktın, Çiçek Nedir Bozkırlara Dalmışsa)– Gökben (Samanyolu-Kıskanırım)– Recep Kaymak

19.10

KAPTAN ONEDİN

Dizinin 23. bölümünde, Samantha'dan ayrılan yedi tayfa Liverpoll'da hummadan ölür. Soruşturma açılır. Soruşturma komitesinin başına Albert Frazier getirilir. Bu arada James, bu konuda suçlu olmadığını savunmaktadır. Bilirkişi ise Daniel Fogarty'dir. Anne çok hastalanır. James hastaneye gelir ve barışırlar.

Dizinin son bölümü: Çekirgenin yılı

21.50

SAN FRANSİSCO SOKAKLARI

Sürekli filmin "Çekirgenin Yılı" adlı son bölümünde, yıllardır dolandırıcılık yaparak geçinen bir aile SAN FRANSİSCO'ya gelir. Aynı anda bir şirket soyulur ve muhafız öldürülür. Stone ile Keller cinayeti işleyenlerin bu dolandırıcı aile olduğunu kanıtlamaya çalışırlar.

TV de BUGÜN

17.00	HABERLER
17.05	FLIPPER
17.30	SÖZ ÇOCUKLARIN
18.00	KÜÇÜK EV
18.45	TAŞ DEVRİ
19.10	KAPTAN ONEDIN
20.00	HABERLER
20.40	SOLİSTLER GEÇİDİ
21.50	SAN FRANSİSCO SOKAKLARI
22.40	DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
23.15	HABERLER

Demokrat Çocuk

Gerçekler gizlenebilir mi?

Anneniz, babanız bütün gün çalışır. Akşam eve döndüklerinde uyuyup uyumadığınızı öğrenmek isterler. Onları üzmemek, rahatlatmak için, uyuduk, dersiniz. Ama akşam yemeğinde kapanan gözler bir şeyler fısıldar, uyumadığınızı...

Uyku saatiniz gelmemiştir. TV'deki programı seyredebileceğinizi düşünürsünüz. Bir de bitmeyen ödevinizi. Bitti, deyip seyretseniz ne olur? Seyredersiniz. İlerleyen saatte ödev yapmak ne güçtür. Sabah uykusuzluk, üstelik kötü bir ödev. Ödevi yapmadan TV seyretmenin sonuçları, hemen anlaşılan gerçek.

Havalar iyi, öğleden sonra sokaklarda koştunuz. Terlediniz, terli terli de su içtiniz. Yanlış yaptığınızın farkına vardınız, ama evdekilere söylemediniz. Ya ateşiniz yükselince?

Bu tür olaylar hepimizin başından geçmiştir, gizlemeye çalıştığımız küçük gerçeklerin hemen ortaya çıktığını ve de zararlarını görüp kavramışızdır.

Bir de büyük gerçekler var, özellikle saklanan, saklanmak istenen. Bunların neler olabileceğini de sizler sorup, soruşturun.

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay / ANKARA

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

İNSANLAR

İnsanlar yaşar geldiği gibi gider
İnsanlar yaşar feda eder kendini
Toplum için, güzel günler için.

İnsanlar yaşar kararsız, ot gibi.
İnsanlar yaşar savurganlıkla yarışır
İnsanlar yaşar ölümsüzlükle...

İnsanlar yaşar sevda ile umut ile
İnsanlar için savaşır,
Kalemi ile, mevzeri ile.

AHMET TARHAN
KONYA

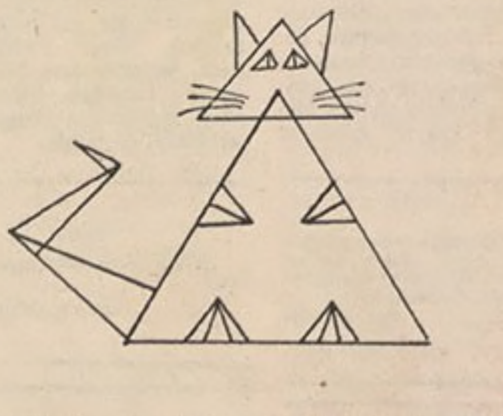

Şekildeki üçgenleri sayarak kaç tane olduklarını bulun.

Çağrı (9) Ankara

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Sağına soluna bakamıyor

Boynunun eninin uzunluğuna kıyasla çok daha fazla oluşu yüzünden, fil başını yana çeviremez. Yan taraflara bakmak istediğinde tüm gövdesini döndürmek zorundadır.

BİLMECE BULMACA

KÖPEKLER VE KEDİLER

Mehmet Dayı'nın 3 köpeği ve 4 kedisi vardır. Bunların toplam ağırlıkları 36 kg dır. Eğer 4 köpeği, 3 kedisi olsaydı toplam ağırlıkları 41 kg olacaktı.

Mehmet Dayı'nın kedisinin ve köpeğinin ağırlığını bulunuz.

ŞAŞIRTICI BÖLME

- 1'DEN FAZLA HANELİ BİR SAYI YAZIN
- YAZDIĞINIZ SAYIYI TERSTEN YAZIN
- TEK KURAL İKİNCİ SAYI BİRİNCİDEN KÜÇÜK OLSUN.
- BİRİNCİ SAYIDAN İKİNCİYİ ÇIKARIN.
- SONUÇ (9)'a HEP TAM BÖLÜNEBİLECEKTİR!

ÖRNEK

```
892
298
---
594 : 9=66

32
23
--
09 : 9=1

4321
1234
----
3087 : 343
```

YANIT: KÖPEK 8 Kg. KEDİ 3 Kg.

GÖZLERİNİZE GÜVENEBİLİYOR MUSUNUZ?

Gözlerimiz her vakit, herşeyi tamamen olduğu gibi görmezler. Zaman zaman şakacıkları tutar, bizi aldatırlar. Bununda kendisine göre bir takım kuralları vardır. Bu kuralları bilenler, bu hatalardan, bir dereceye kadar kurtulabilirler.

YÜRÜYEN RESİMLER

Bir kağıtla diğerlerini kapatarak yalnız dönen dairelere bakınız. Bir dakika sonra onu kapatıp kuşlara bakınız. Kuşların sizlere doğru uçtuğunu göreceksiniz. Aynı tecrübeyi bu seferde vapurla tekrarlayınız. Vapurun size doğru geldiğini görürseniz şaşırmayınız.

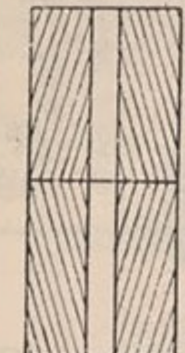

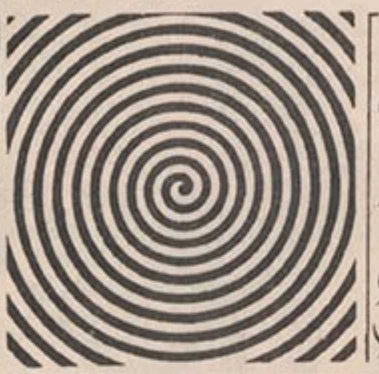

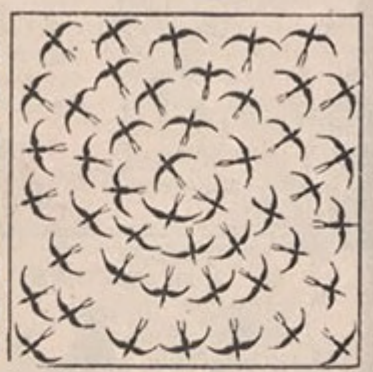

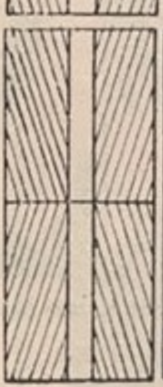

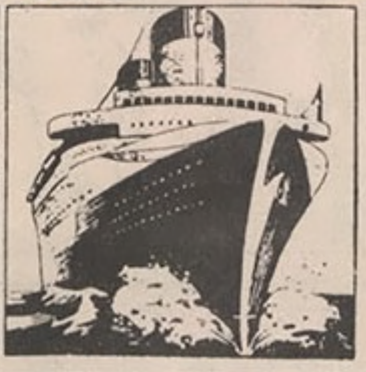

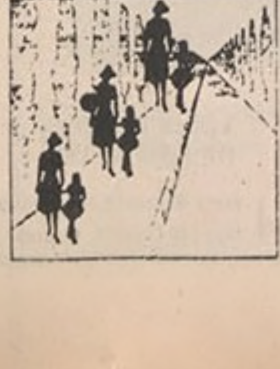

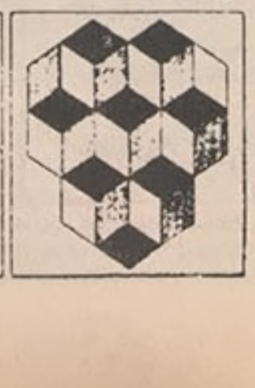

GÖZ ALDANMALARI:

Yandaki iki paralel parçalara bakınız. Bunlar size eğri gözükecektir. Bunları içlerindeki çizgileri kapayarak incelerseniz birbirlerine eşit olduklarını göreceksiniz.

KİM DAHA BÜYÜK

Yandaki çocuk ve kadın resimleri birbirlerinin aynı boyda olduğu halde siz onları büyük görüyorsunuz. Çünkü göz uzaktakini daha küçük görmeye alışmıştır.

TERS DÖNEN RESİM:

En sağdaki kutulara bakınız. Bunlar bir müddet sonra size ters, yani çukurları şişkin şişkinleri çukur görünecekler.

Paralel iki çizgi çizin. Ortasına bir nokta koyun. Bu noktadan pek çok çizgi çıkarın. Paralellerin şişkin olduğunu farkedeceksiniz.